

PRÁVNÍ KONFERENCE SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Kongres hotel Jezerka

Seč – Ústupky 278, 538 07 (Pardubický kraj)

6.– 8. 2. 2019

Generální partner:

PROGRAM KONFERENCE

* Záštitu nad Právní konferencí v roce 2019
převzal ministr spravedlnosti JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.

STŘEDA 6. 2. 2019

17:00 - 19:30 Prezence

18:00 - 19:00

Spolehnutí se na správnost odborné rady z hlediska trestní odpovědnosti zastupitelů

JUDr. Martin Richter (ředitel odboru insolvenčního
a soudních znalců Ministerstva spravedlnosti,
interní doktorand katedry práva PF UK)

60 min

od 19:15

Raut a hudba - (Gentlemen Trio)

ČTVRTEK 7. 2. 2019

7:30 - 8:30 Prezence

OFICIÁLNÍ ZAHÁJENÍ

Úvodní slovo a přivítání

Mgr. František Lukl, MPA (předseda SMO ČR)

5 min

Úvodní slovo a přivítání

JUDr. Martin Netolický, Ph.D. (hejtman Pardubického kraje)

5 min

Co mohou samosprávy očekávat v oblasti legislativy v následujícím volebním období

JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.
(ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády)

30 min

Prostor pro diskuzi

8:30 - 9:30

9:30 - 10:45

TÉMA: TRESTNĚPRÁVNÍ ODPOVĚDNOST ZASTUPITELŮ

Praktický pohled na trestní odpovědnost z pohledu Nejvyššího státního zastupitelství

JUDr. Pavel Zeman (nejvyšší státní zástupce)

30 min

Rozbor jednotlivých možných trestných činů zastupitelů

doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D. (advokát, vysokoškolský pedagog)

30 min

Prostor pro diskuzi

PŘESTÁVKA

30 min

TÉMA: ODPOVĚDNOST ZASTUPITELŮ PŘI VYNAKLÁDÁNÍ VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ

Rozpočtová pravidla, jak se vyvarovat porušení rozpočtové kázně

Ing. Miroslav Matej, Ph.D.

(Ministerstvo financí ČR, ředitel odboru Financování územních rozpočtů)

20 min

Schvalování účetní závěrky, jak naložit s odpovědností za vedení účetnictví

JUDr. David Bauer

(Ministerstvo financí ČR, ředitel odboru Regulace a metodika účetnictví)

20 min

Finanční kontrola ve veřejné správě, jak předcházet rizikům při správě veřejných prostředků

Mgr. Miloslav Kvapil

(certifikovaný interní auditor ve veřejné správě)

15 min

Řádné hospodaření, jak se vyhnout poskytnutí neoprávněné výhody

Ing. Michal Svoboda, Ph.D. (Ministerstvo financí ČR,

metodická podpora účetnictví státu, odbor Účetnictví a auditu)

15 min

Prostor pro diskuzi

OBĚD

60 min

11:15 - 12:45

13:45 - 14:45

TÉMA: BEZPEČNÉ MĚSTO A OBEC - VYUŽITÍ KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ NA ÚZEMÍ MĚSTA Z HLEDISKA PRÁVA

Využití kamerových systémů pro bezpečné město a obec

Erik Feldman (specialista na kamerové systémy)

20 min

Městské kamerové systémy v prostředí GDPR

Petr Stiegler (specialista na GDPR)

20 min

Prostor pro diskuzi

14:45 - 16:00

TÉMA: VÝZNAMNÉ STAVEBNÍ PROJEKTY NA ÚZEMÍ MĚSTA

Významné stavební projekty z hlediska veřejného práva

JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D. (advokát, vysokoškolský pedagog)

20 min

Významné stavební projekty na malé obci z hlediska soukromého práva

Mgr. Roman Pečenka (advokát, místostarosta obce)

20 min

Praktický příklad spolupráce obce a developera

Ing. Tomáš Kadeřábek (ředitel Asociace developerů)

20 min

Prostor pro diskuzi

PŘESTÁVKA

30 min

16:30 - 17:45

TÉMA: CHYTRÁ MĚSTA A OBCE - PŘÍLEŽITOST K ÚSPORÁM

Datové platformy pro městské využití, otevřená data

Ing. Jiří Jirkovský, MPA (generální ředitel VDT Technology a.s.)

20 min

Nastavení veřejných zakázek v oblasti moderních technologií; Jak optimálně nastavit smluvní vztahy

Mgr. Robert Pergl (advokát, vedoucí pracovní skupiny Czech Smart City Cluster)

20 min

Prostor pro diskuzi

od 19:30

Raut a hudba - (Tomas Show Band)

8:30 - 8:45 Úvodní slovo moderátora: shrnutí z minulého dne

TÉMA: PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY V ČINNOSTI ÚSC

Co připravuje Ministerstvo vnitra; Nejčastější pochybení obcí z hlediska dozoru a kontroly

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.

(náměstek ministra vnitra pro veřejnou správu)

30 min

Meziobecní spolupráce

Mgr. Pavel Drahovzal (výkonný ředitel SMO ČR)

20 min

Prostor pro diskuzi

TÉMA: ZAJIŠTĚNÍ RIZIK FORMOU POJIŠTĚNÍ

Jaká rizika je možné pokrýt pojištěním;

Na co si dát pozor při uzavírání pojistných smluv;

Mgr. Roman Flek (prokurista D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR)

25 min

Jak se bránit v případě neuhrazení škody pojišťovnou;

Postup v případě vzniku škody.

JUDr. Miroslav Ondrůš (specialista na pojistné spory)

25 min

Prostor pro diskuzi

PŘESTÁVKA

30 min

TÉMA: REGULACE HAZARDU

Regulace hazardu z pohledu ÚOHS

JUDr. Hynek Brom (1. místopředseda ÚOHS)

25 min

Praktické otázky regulace hazardu z pohledu obcí

Mgr. František Málek (advokát)

25 min

Prostor pro diskuzi

TÉMA: MOŽNOSTI OBCE PŘI PÉČI O RODINNÉ FIRMY

Co je to rodinná firma; Proč a jak o ni máme pečovat

Mgr. Stanislav Servus (advokát, vysokoškolský pedagog)

25 min

Příklady spolupráce mezi rodinnou firmou a obcí

Významný představitel rodinné firmy, která spolupracuje s obcí

25 min

Prostor pro diskuzi

ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ (13:15 - 13:30) +

OBĚD (13:30 - 14:30)

Poradna pro obce

Právní problém, který řešíte...

HLEDAT

Do 12. února 2019
je poradna přístupná
i nečlenům SMO ČR

V databázi je více
než 2500 dotazů

Rozsáhlá sekce
nápovědy a FAQ

Naši poradnu
pravidelně využívá
více než 2300 obcí

SMART & SAFE CITY

VDT technology a.s.

- Technologie pro bezpečné město
- Zabezpečení kritické infrastruktury
- Informační systémy pro veřejnou dopravu
 - Inteligentní řízení dopravy
 - Parkovací systémy
- SW nad kamerovými systémy
- Technologie inteligentních budov
- Digitální modelování s řešeními na platformě IoT

- Společnost **VDT Technology a.s.** je českou společností, která je díky partnerství s předními světovými dodavateli bezpečnostních řešení a služeb významným lokálním partnerem se silným zázemím a týmem zkušených odborníků, který pomáhá zákazníkům rychle a efektivně se přizpůsobit novým trendům a zákonným požadavkům.
- Nabízí bezpečnostní řešení ochrany vnitřních prostor budov i ochrany vnějšího perimetru. Zaměřuje se na ochranu kritické infrastruktury, zejména implementaci SW nad kamerovými systémy, na informační systémy pro veřejnou dopravu, inteligentní řízení dopravní situace, parkovací systémy, informační technologie inteligentních budov, navigační systémy pro mobilní telefony, etc. Bezpečnostní technologie spojuje s digitálním modelováním a řešeními na platformě IoT.
- Spolupracuje s renomovanými výzkumnými organizacemi, mezi něž například patří ČVUT, kde se spolupodílí na četných výzkumných projektech. Je členem AGA, ČABM, Czech Smart City Cluster, ASEP, HST a ČISOK. Účastní se aktivně mezinárodních bezpečnostních konferencí a je partnerem významných tuzemských konferencí a seminářů se zaměřením na problematiku Safe City a Smart City.

Naši partneři

Gold
Partner

MindSphere

SIEMENS

KOMPLEXNÍ ZNALOSTNÍ SYSTÉM PRO VEŘEJNOU SPRÁVU

Aktuální, srozumitelný a spolehlivý

ASPI

Díky ASPI máte vždy po ruce zdroj průběžně aktualizovaných právních informací

- Předpisy ČR, SR a EU a judikaturu
- Věstníky a stanoviska
- Zprávy MF pro orgány obcí a krajů
- Předpisy měst a obcí
- Veřejnoprávní smlouvy měst a obcí ČR
- Cenové mapy stavebních pozemků

ASPI - nejrozsáhlejší knihovna výkladové literatury

Řešení na míru podle potřeb vaší obce

KOMENTÁŘE / PRAKTICKÉ VÝKLADY / POSTUPY / KOMENTOVANÉ VZORY / ČASOPISY
JUDIKATURA / APLIKACE

30 % SLEVA

PRO ČLENY SMO ČR

Ve spolupráci se Svazem měst a obcí ČR poskytujeme členským obcím 30% slevu na ASPI.

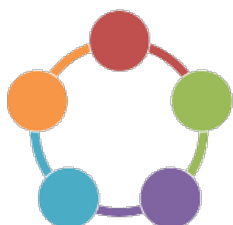
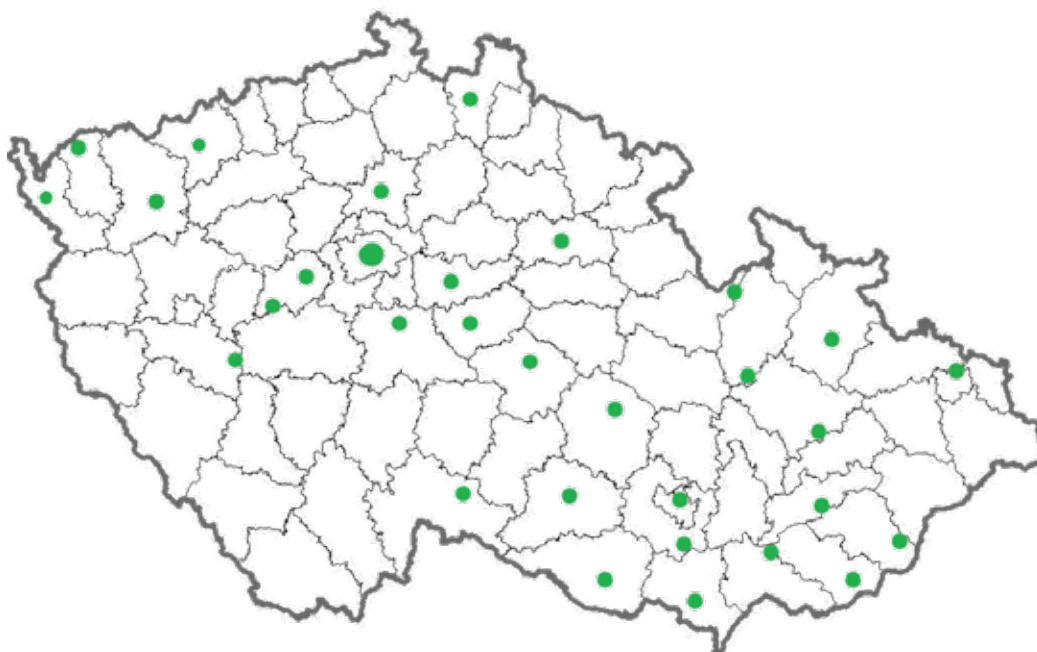
Rádi vám poradíme s nejvhodnějším řešením – kontaktujte naše kolegy na <http://obchodnici.aspi.cz>

*„Komplexní řešení
pro efektivní řízení®“*

Pomáháme předcházet rizikům při správě veřejných prostředků:

- Úprava a provázání vnitřních předpisů
- Nastavení vnitřního kontrolního systému (320/2001 Sb.)
- Zajištění průkazné auditní stopy pro 100 % finančních operací
- Realizace pravidelného a průběžného monitoring rizikových činností
- Pravidelné vyhodnocování efektivity systému vnitřního řízení a kontroly

CROSEUS

Přeneste část svých starostí a odpovědnosti na nás.

Sjednejte si
nezávaznou
schůzku
ve vaší obci

Tel.: 226 259 401
pravnik@akkvb.cz
www.akkvb.cz

**Specialisté na právo
obcí a měst**

**Dostupnost
po celé České republice**

**Komplexní
právní zázemí**

**Výhodné
balíčky služeb**

právníkroku 2015

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

” Víte, že jenom než dojde k soudu o běžný byt 3+1 v hodnotě 3 mil., můžete klidně zaplatit 230 000 Kč na různých poplatcích?

Víte, že i jedna neproplacená faktura může být pro vaši živnost likvidační? “

Jak by se vám líbilo:

- ✓ Kdyby za vás někdo převzal náklady sporu?
- ✓ Mít 1 000 000 korun na každý váš případ?
- ✓ Mít 24 hod. 365 dní v roce právníka na telefonu?

D.A.S. PRÁVNÍ OCHRANA

SKVĚLÁ SLUŽBA, KTERÁ VÁM V ŽIVOTĚ OCHRÁNÍ ZÁDA

Nic netajíme a klienti nám věří

92%

Podílíme se téměř 92 % na nákladech celého trhu pojištění právní ochrany.

4x
více

Na jednu pojistnou událost vydáme průměrně 4x více peněz než ostatní!

Jednička na trhu

Jako jediní nabízíme krytí nákladů právní ochrany až do výše 1 000 000 Kč na každou pojistnou událost

Nezávislost a specializace

Kdy děláte věci správně a dokážete více? Když to děláte dlouho, jste nezávislí a specializovaní. A to my jsme. Už 100 let.

Služba pro každého

A cena? Např. komplexní balíček právní ochrany celé rodiny stojí 750 Kč na měsíc. Za telefon možná platíte i víc...

JUDr. Martin RICHTER

ředitel odboru insolvenčního a
soudních znalců Ministerstva
spravedlnosti, interní doktorand
katedry práva PF UK

téma:

Spolehnutí se na správnost odborné rady z hlediska trestní odpovědnosti zastupitelů

anotace:

Příspěvek je zaměřen na trestní odpovědnost v rozhodovacích procesech územní samosprávy. V rámci příspěvku se společně budeme věnovat zejména otázkám souvisejícím se střetem politiky a práva a konfliktem postavení politika s postavením řádného hospodáře. Budou také nabídnuty odpovědi na otázku možného rozložení trestní odpovědnosti v rozhodovacích procesech územní samosprávy, do nichž je zapojeno větší množství osob odlišné odbornosti. Příspěvek upozorní posluchače, na co by si měli dát pozor při rozhodování na základě podkladů zpracovaných jinými osobami. Tématem vás provede lektor s dlouhodobými zkušenostmi z vysokých pozic ve veřejné správě s přesahem do politiky.

Spolehnutí se na správnost odborné rady z hlediska trestní odpovědnosti zastupitelů

JUDr. Martin Richter

Právníká fakulta
Univerzity Karlovy
Jánské nábřeží 500/17
110 00 Praha 1

odbor inspekční

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Míchá se právo do politiky?

Mohou trestní soudy přezkoumávat politická rozhodnutí?

Kolektivní neodpovědnost, nebo kolektivní odpovědnost?

To TO mám všechno jako přechíst?

Já ne, to právník, ajťák, podřízený, nadřízený apod.

Míchá se právo do politiky?

► U většiny rozhodnutí ve veřejné správě probíhají jednotlivé části rozhodovacího procesu v různých orgánech či prochází několika úrovněmi např. vytvoření materiálu v příslušném odboru a poté jeho schválení v radě

► Tímto způsobem je do rozhodování zapojen větší počet osob, ale každá nese jinou míru odpovědnosti podle svého postavení, jednání a zavinění

Vliv obecnosti rozhodnutí na odpovědnost a výkon pravomoci

- Proces rozhodování lze rozdělit na dvě části
 - **záměrovou (obecnou)**
 - rozhodnutí o současných zájmech a úkolech společnosti, státu či územního samosprávného celku
 - jedná se o výkon pravomoci ve smyslu § 127 odst. 2 TrZ
 - zpravidla nelze dovést právní odpovědnost s výjimkou pohnutky toto rozhodnutí zneužít (§ 329 TrZ)
 - **realizační (konkrétní)**
 - rozhodnutí o konkrétních (technických) parametrech realizace
 - další aktéři jsou při provádění původního záměru omezení způsobem, že již nemohou běžným postupem předejít škodlivému následku
 - je možné dovést právní odpovědnost

6. Úhrada nákladů obhajoby obcí

Usnesení NS z 26. 11. 2009, sp. zn. 4 Tdo 1205/2009

Usnesení KS v Českých Budějovicích z 16. 12. 2008, sp. zn. 23 To 649/2008

Trestné činy: Zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., resp. zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 TrZ, porušování povinností při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1 tr. zák., resp. porušení povinností při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 TrZ.

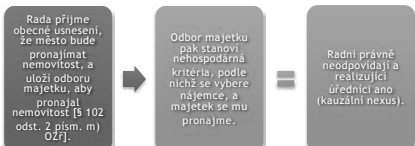
Skutkový děj: Obviněný JUDr. Ing. M. M. a další členové zastupitelstva města Český Krumlov po společné dohodě a ve vzájemné součinnosti na jednání zastupitelstva se záměrem opatřit neoprávněný majetkový prospěch bývalému starostovi, stávajícímu starostovi a vedoucímu odboru rozvoje a investic přijali usnesení ve znění: „Zastupitelstvo města schvaluje, aby město Český Krumlov převzalo náklady spojené s právním zastupováním Ing. L. L., vedoucího odboru rozvoje investic, A. P., zastupitele města a bývalého starosty, a JUDr. F. M., zastupitele města a současného starosty, v souvislosti s jejich obviněním z trestného činu spáchaného v souvislosti s přidělením dotace na rekonstrukci sportovní haly.“

Dále členové rady města za stejných okolností jako zastupitelé při výkonu působnosti jediného společníka v obchodní společnosti Česko-krumlovský rozvojový fond, spol. s r. o., v níž je město Český Krumlov jediným společníkem, přijali usnesení ve znění: „Rada města při výkonu působnosti jediného společníka v obchodní společnosti Česko-krumlovský rozvojový fond, spol. s r. o., schvaluje, aby tato společnost odškodnoila dotace a poskytnuté investiční náklady na rekonstrukci sportovní haly.“

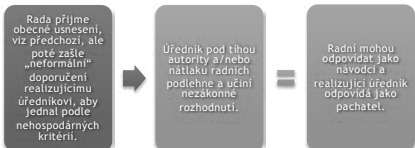
Zjednodušené ilustrativní příklady

- Podle okolností konkrétního případu může být odpovědnost vyvozena odlišně
- Vždy bude záležet na tom
 - jaké rozhodnutí učinil daný orgán a jak se zachoval příslušný úředník (vykonavatel)
 - jaké podklady pro rozhodnutí měl daný orgán od příslušného odboru, úředníka, externího poradce apod.
- Trestní odpovědnost je obecně možná jak u iniciátorů určitého rozhodnutí, tak u těch, kdo ho schválili, a konečně i u těch, kdo ho realizovali

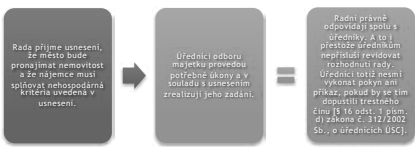
Příklad č. 1

Příklad č. 2

Příklad č. 3

Příklad č. 4

Rada i přes řádně zpracované odborné podklady poskytnuté příslušným odborem učiní nevhodné rozhodnutí.

=

Úředníci příslušného odboru neodpovídají a radní ano.

Příklad č. 5

Rada na základě omylu způsobeného špatně zpracovanými odbornými podklady vypracovanými příslušným odborem učiní nevhodné rozhodnutí.

=

Úředníci příslušného odboru odpovídají, ale radní obecně nikoli.

To TO mám všechno jako přechýst?

- Povinná míra opatrnosti je daná spojením objektivního a subjektivního hlediska
- **Objektivní hledisko**
 - vyžaduje od každého v dané situaci stejnou míru opatrnosti
 - rozsah je vymezen zvláštními právními předpisy, technickými normami, uznávanými pravidly nebo okolnostmi a konkrétní situací
- **Subjektivní hledisko**
 - je podmíněno osobními vlastnostmi a stavem pachatele
 - respektuje okolnosti konkrétního případu (místo, čas a prostředí spáchaného činu)

Opatrnost vyžadovaná u člena zastupitelstva obce (města)

► Základní opatrnost

- je vlastní všem zastupitelům při jakémkoliv jednání
- obsahuje povinnost zjistit protizákonnost usnesení (návrhu), kterou by odhalil průměrný a rozumný člověk bez zvláštního vztahu a vzdělání v oboru

► Zvláštní opatrnost

- je daná pouze u jednání spadajícího do specializace zastupitele
- obsahuje povinnost zjistit u usnesení (návrhu) týkajícího se jeho specializace takovou vadu, kterou by po důkladném přečtení odhalil poučený a rozumný člověk

Zvláštní případy

► Předkladatel návrhu

- měl by u svého návrhu vynaložit opatrnost, která povede k odhalení takové protizákonnosti, již by po důkladném přečtení odhalil odborník

► Upozornění na protizákonnost jednání

- podložení upozornění na rozpor se zákonem může mít dopad na právní kvalifikaci jednání (zavinění) i toho, kdo byl takto upozorněn
 - zavinění z vědomé, resp. hrubé nedbalosti by bylo možné dovodit u členů zastupitelstva obce mimo jiné např. i z toho, že na zasedání zastupitelstva obce, na němž se rozhodovalo o schválení prodeje nemovitého majetku obce, byli upozorněni jiní členové zastupitelstva obce na určité skutečnosti, z nichž vyplývá možnost příliš nízké kupní ceny a které vědomě pomíňali a schválili prodej majetku obce za tuto cenu

1. Schválení prodeje majetku obce za podstatně nižší kupní cenu, než jaká byla v daném místě a čase dosažitelná

Usnesení NS z 19. 12. 2012, sp. zn. 5 Tdo 827/2012 (R 2/2014 tr.) a (TR 6/2013, str. 147)

Trestný čin: Porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 255a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., resp. porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ.

Skutkový děj: Obvinění jako členové zastupitelstva města Liberec hlasovali dne 26. 4. 2007 pro schválení prodeje pozemků v majetku města, přičemž vědomě zcela pomíjeli námitky některých členů zastupitelstva vznesené v předchozí diskusi, kteří upozornili na nezdůvodněný rozdíl v cenách obou pozemků a na to, že cena byla konzultována s realitními makléři a podle jejich názoru je příliš nízká. Obvinění se naopak spolehli na zpochybné podklady vypracované Magistrátem města Liberec, odborem rozvojových projektů, který bžně podobné převody nepřipravoval, přičemž z těchto podkladů nebylo zřejmé, zda se stanovením ceny v čase a místě obvyklé vůbec někdo zabýval. Konkrétně zde nebylo uvedeno vysvětlení zjevného nepochybného rozdílu mezi cenami obou pozemků ani to, jaké je jejich přesné určení podle územního plánu, a k ceně zde bylo uvedeno pouze tolik, že byla určena podle interního předpisu města ke stanovení cen pozemků, který nabyl účinnosti dne 1. 4. 2004 a nikdy nebyl novelizován. Hlasové obviněných zastupitelstvo přijalo usnesení č. 57/07, kterým byl prodej pozemků schválen, a na základě tohoto usnesení byla mezi městem a manželé K. a J. V. uzavřena kupní smlouva.

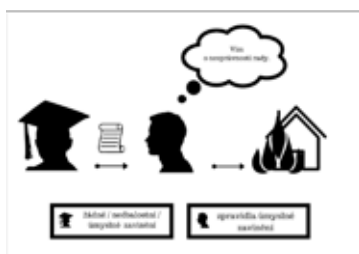
**Já ne, to právník, ajťák,
podřízený, nadřízený apod.**

aneb. rozložení odpovědnosti při
vícestupňovém rozhodovacím
procesu

Spoléhání se na rady

- ▶ Culpa in eligendo
- ▶ Culpa in instruendo
- ▶ Culpa in inspiciendo

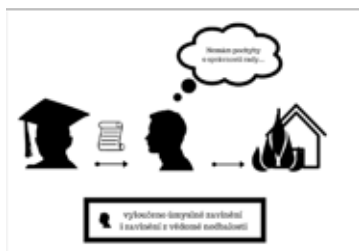
Vědomost o nesprávnosti rady

Existence pochybností o správnosti rady

Neexistence či nevědomost o pochybnostech

5. Spoléhání se na rady advokáta, nerespektování rozpočtu a problematické odměňování

Usnesení NS z 19. 1. 2011, sp. zn. 5 Tdo 848/2010

Trestné činy: Podvod podle § 250 odst. 1, 2 tr. zák., resp. § 209 odst. 1 TrZ, zpronevěra podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., resp. § 206 odst. 1 TrZ.

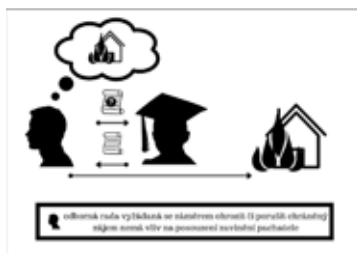
Skutkový děj: Obvinění D. Ř. jako místostarostka obce si u advokáta JUDr. Z. P. objednala právní služby pro obec P. Jmenovaný advokát z jejího podnětu vypracoval dohody o narovnání, které následně starosta obce, obviněný J. M. podepsal za obec P. Dohody o narovnání se týkaly každého jednotlivého nájemce domu, postaveného s příspěvkem dotace ve výši 3 200 000 Kč/10 domů, kterou obci P. poskytlo ministerstvo pro místní rozvoj. Jednou z podmínek byla mimo jiné skutečnost, že obec nepřevede po dobu 20 let od kolaudace stavby vlastnictví domů na jinou osobu. Dohodami o narovnání však byly stanoveny podíly na předmětných domech tak, že obec P. měla 1/4 a nájemce domu 3/4. Dohody o narovnání navíc nebyly předem předloženy k projednání a schválení zastupitelstvu obce.

Dále obvinění D. Ř. objednávala pro obec P. u advokáta JUDr. Z. P. právní služby, které JUDr. Z. P. fakturoval (v úhrnu vyfakturoval částku asi 257 286 Kč) a místostarostka D. Ř. po obdržení faktur nařídila jejich úhradu účetní – obviněné V. H., aniž by faktury předložila ke schválení zastupitelstvu obce. Obviněná takto jednala mimo schválený rozpočet obce, i když si zcela nepochybně byla vědoma toho, že zastupitelstvo obce schválilo rozpočet na konzultační, poradenské a právní služby jen

Nevědomost o pochybnostech ale jejich objektivní existence

Počáteční škodlivý záměr

3. Optimalizace daňové povinnosti

Usnesení NS z 10. 3. 2004, sp. zn. 7 Tdo 1301/2003 (SR 10/2005, s. 384)
Usnesení NS z 30. 3. 2005, sp. zn. 6 Tdo 250/2005

Trestné činy: Zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zák., resp. podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) TrZ a zneužití právomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák., resp. zneužití právomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b) TrZ.

Skutkový děj: Obviněný Ing. T. P. jako starosta města R. n. J. a obviněný Ing. R. V. jako zástupce starosty města R. n. J. zhodnotili možnost uplatnitelné podle zákona a na základě dvou smluv uzavřených za město prodali obchodní společnosti RV 1, s. r. o., část zařízení čistírny odpadních vod (za tuto společnost jednal obviněný Ing. R. V.), které následně na základě leasingové smlouvy dlouhodobě pronajali společnosti V. a k. města R. n. J., s. r. o. Šlo o dlouhodobý pronájem s následnou koupí, a to obchodní společnosti se 100% majetkovou účastí města, tj. původního vlastníka a prodejce zařízení.

Smyslem celé operace bylo, jak výslovně uvedli i obvinění, využít zvoleným postupem zákonné možnosti a uplatnit do daňových odpočtů již dříve městem zaplacenou daň na vstupu, a pokud by tato možnost nebyla, provedené majetkové transfery by postrádaly jakýkoliv smysl. Tím město R. n. J. získalo neoprávněně vrácenou DPH ve výši 2 696 671 Kč, čímž poškodila Českou republiku zastoupenou finančním úřadem. Navíc postupovali bez souhlasu městského zastupitelstva uvedeného města, ačkoli souhlas zastupitelstva města k takovému prodeji byl nezbytný.

Právní závazek marnosti sp. zn. 7 Tdo 1301/2003 (SR 10/2005, s. 384)

Příklad neodpovědnosti zodpovědných

ÚMYSL VĚDOMÁ NEDBALOST		NEVĚDOMÁ NEDBALOST
Vědomost o existenci pochybností o správnosti odborné rady		Vynaložil subjekt při výběru odborníka a zadání instrukcí potřebnou opatrnost?
ano	ne	Seznámil se s radou s potřebnou opatrností, tj. kriticky ji zhodnotil z hlediska svých schopností, zkušeností, znalostí a z hlediska logiky?
Pokud se na radu bez rozumného vypořádání se s pochybnostmi spolehne, nelze její existenci vyloučit úmyslné zavinění subjektu k porušení nebo ohrožení chráněného zájmu, resp. u subjektu může být shledáno úmyslné zavinění či vědomá nedbalost.	Nelze zpravidla dovodit úmyslné zavinění ve vztahu k porušení nebo ohrožení chráněného zájmu způsobeným omylem způsobeným nesprávností zdánlivě správné rady. Až na výjimečné případy nepřichází v úvahu ani vědomá nedbalost.	Nedbalostní zavinění pachatele ve vztahu k porušení nebo ohrožení chráněného zájmu pak přichází v úvahu v rozsahu, v němž byl škodlivý následek způsoben omylem vězícím v takové nesprávnosti poskytnuté rady, kterou by při vynaložení povinné opatrnosti subjekt odhalil.

Děkuji vám za
pozornost

richter.m@hotmail.cz

**JUDr.
Jan KNĚŽÍNEK,
Ph.D.**

ministr spravedlnosti a předseda
Legislativní rady vlády

téma:

**Co mohou samosprávy očekávat
v oblasti legislativy v následujícím
volebním období**

anotace:

Prezentace představuje některé z připravovaných návrhů zákonů, z nichž některé mají vazbu na činnost a fungování obecní a krajské samosprávy. Jde zejména o novelu Ústavy a s ní související novelu zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu a návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing). Jsou popsány základní instituty nové právní úpravy. V rámci novely zákona o NKÚ jsou uvedeny základní rozdíly mezi vládním návrhem zákona (sněm. tisk č. 360) a poslaneckým návrhem zákona (sněm. tisk č. 230).

Zároveň se prezentace věnuje navrhované právní úpravě lobbování (lobbying), do jejíhož režimu se nyní nenavrhuje zahrnout též krajské a obecní samosprávy, k čemuž by mohlo dojít případně v budoucnu až na základě vyhodnocení budoucí praxe zákona.

Připravovaná právní úprava ve
vztahu k územním samosprávným
celkům

leden 2019

Legislativní návrhy

- Návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (sněm. tisk č. 229)
- Novela zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu (sněm. tisky č. 230 a 360)
- Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)
- Návrh zákona o lobbování (lobbying)

Novely Ústavy a zákona o NKÚ (sněm.
tisky č. 229, 230 a 360)

Hlavním cílem je rozšířit dosavadní omezený rozsah kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu také na kontrolu hospodaření

- **s dalšími veřejnými prostředky a s prostředky poskytnutými z veřejných rozpočtů**, tj. také hospodaření ÚSC, a
- **právnických osob většinově vlastněných nebo ovládaných státem nebo územním samosprávným celkem**

Novely zákona o NKÚ (sněm. tisky č. 230 a 360)

- rozdílné vymezení okruhu ÚSC nově podléhajících kontrole NKÚ :
 - tisk č. 230 - poslan. návrh zákona, § 3a odst. 1 písm. b) - navrhuje zavést kontrolu **krajů, statutárních měst a hlavního města Prahy**,
 - tisk č. 360 - vládní návrh zákona, § 3a odst. 1 písm. a) - navrhuje zavést kontrolu **krajů a obcí s rozšířenou působností**

Novely zákona o NKÚ (sněm. tisky č. 230 a 360)

- rozdílné vymezení okruhu právnických osob (PO) podléhajících kontrole NKÚ:
 - tisk č. 230 - poslan. návrh zákona, § 3 odst. 1 písm. d) - navrhuje kontrolu PO, ve kterých mají stát nebo ÚSC samostatně nebo s jiným ÚSC většinovou majetkovou účast nebo většinový podíl na hlasovacích právech,
 - tisk č. 360 - vládní návrh zákona, § 3 odst. 1 písm. c) - navrhuje kontrolu PO, ve kterých mají stát nebo ÚSC samostatně nebo s jiným ÚSC většinový podíl na základním kapitálu nebo vůči kterým jsou stát nebo ÚSC samostatně nebo s jiným ÚSC v postavení ovládající osoby podle zákona o obchodních korporacích

Novely zákona o NKÚ (sněm. tisky č. 230 a 360)

Vedle samotných ÚSC se navrhuje podrobit kontrole NKÚ také

- dobrovolné svazky obcí,
- příspěvkové organizace zřízené ÚSC podléhajícím kontrole NKÚ nebo dobrovolným svazkem obcí,
- školské právnické osoby zřízené ÚSC podléhajícím kontrole NKÚ nebo dobrovolným svazkem obcí,
- regionální radu regionu soudržnosti

Novely zákona o NKÚ
(sněm. tisky č. 230 a 360)

- **Schválený kontrolní závěr zasílá prezident NKÚ ÚSC, je-li kontrolovanou osobou.** Územnímu samosprávnému celku zasílá rovněž schválený kontrolní závěr, je-li kontrolovanou osobou ÚSC zřízená nebo vlastněná (ovládaná) právnická osoba.
- **Schválený kontrolní závěr z kontroly provedené NKÚ u ÚSC, jím zřízené nebo vlastněné (ovládané) právnické osoby projedná zastupitelstvo** obce, kraje nebo hl. města Prahy **na svém nejbližším zasedání.**

Novely zákona o NKÚ
(sněm. tisky č. 230 a 360)

- rozdíly v návrhu náběhu kontrol ÚSC prováděné NKÚ (přechodné ustanovení):

- tisk č. 230, poslanecký návrh zákona - **kontrolní akce zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 166/1993 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona**

Novely zákona o NKÚ
(sněm. tisky č. 230 a 360)

- rozdíly v návrhu náběhu kontrol ÚSC prováděné NKÚ (přechodné ustanovení):

- tisk č. 360, vládní návrh zákona –

Kontrolní akce lze zahrnout do plánu kontrolní činnosti NKÚ nejdříve na kalendářní rok

- **2021**, jde-li o kraje, města, v nichž je sídlo kraje, ostatní statutární města, o městské části hlavního města Prahy, městské obvody nebo městské části statutárních měst a jimi zřízené nebo vlastněné (ovládané) právnické osoby,
- **2023**, jde-li o ostatní obce a jimi zřízené nebo vlastněné (ovládané) právnické osoby,
- **2025**, jde-li o dobrovolné svazky obcí a jimi zřízené právnické osoby

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- Návrh zákona, který je nyní ve fázi ukončeného meziresortního připomínkového řízení
 - vychází z **doporučení vyplývající z Trestněprávní úmluvy Rady Evropy o korupci, Občanskoprávní úmluvy Rady Evropy o korupci, Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, Úmluvy OSN proti korupci** a dalších aktivit Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj a Rady Evropy) a
 - reflektuje legislativní aktivitu Evropské unie v oblasti whistleblowingu (**návrh Směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně osob oznamujících porušení práva Unie**)

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- Cílem** navrhované právní úpravy je **umožnit zaměstnancům** v soukromém i veřejném sektoru **nebo osobám ve službě bezpečně podat oznámení** skutečnosti nasvědčující tomu, že se někdo dopustil trestné nebo přestupkové činnosti, a to v rámci povinně zřízovaných interních mechanismů, případně externích mechanismů, **a následně jim zajistit ochranu** před případnými odvetnými opatřeními ze strany zaměstnavatelů.
- Smyslem ochrany** je poskytnout oznamovateli záruku, že pokud stanoveným způsobem oznámí skutečnosti nasvědčující tomu, že se někdo dopustil trestné nebo přestupkové činnosti, nebude nijak sankcionován.

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- Zákonné pojmy (§ 2):**
 - oznamovatel** - osoba, která podala oznámení, přičemž se opodstatněně domnívá, že oznamované informace jsou v době podání oznámení pravdivé,
 - dotčená osoba** - osoba, na kterou bylo oznámení podáno, nebo se kterou je podezření na protiprávní jednání spojeno,
 - příslušná osoba** - organizační jednotka zaměstnavatele, nebo osoba, která je povinna přijímat a prošetřovat oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a navrhopat opatření v návaznosti na podané oznámení

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- **Zákonné povinnosti:**
 - **povinnost zavést vnitřní oznamovací systém (§ 5)** u
 - zaměstnavatele zaměstnávajícího více než 50 zaměstnanců,
 - zaměstnavatele s celkovým ročním obrátem nebo bilanční sumou roční rozvahy přesahující 10 milionů eur,
 - právnickou osobu, která je povinnou osobou podle zákona upravujícího některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, a
 - **veřejného zadavatele podle zákona o zadávání veřejných zakázek, s výjimkou obcí s méně než 10 000 obyvatel. Obec s rozšířenou působností musí zavést tento systém vždy.**

Zaměstnavatel, který je povinen zavést vnitřní oznamovací systém, určí příslušnou osobu.

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- **Zákonné povinnosti:**
 - **povinnost prošetřit oznámení (§ 6 odst. 1)** – do 30 dnů; o výsledcích prošetřování oznámení je příslušná osoba povinna bezodkladně informovat oznamovatele a poskytnout mu možnost se vyjádřit.
 - **povinnost přijmout nezbytná opatření (§ 6 odst. 3)** k nápravě zjištěných nedostatků či protiprávního stavu; o těchto opatřeních je příslušná osoba povinna oznamovatele neprodleně informovat.
 - **povinnost zaměstnavatele uveřejnit informace o způsobu podávání oznámení a označení příslušné osoby (§ 7)** tak, aby byly dostupné všem zaměstnancům.

V odůvodněných případech může oznamovatel podat oznámení svému nadřízenému nebo jeho zástupci, a to tehdy, je-li oznamovatel přesvědčen, že podání oznámení prostřednictvím příslušné osoby by vedlo ke zmaření prošetření oznámení, a to kvůli jejímu vztahu k předmětu oznámení nebo dotčeným osobám.

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- **Zákonné povinnosti:**
 - **povinnost zaměstnavatele evidovat oznámení (§ 8)** po dobu 3 let ode dne podání oznámení v rozsahu:
 - a) datum přijetí oznámení,
 - b) jméno a bydliště osoby, která oznámení podala, pokud se nejedná o anonymní oznámení,
 - c) předmět oznámení,
 - d) datum ukončení prošetřování oznámení a
 - e) výsledek prošetření oznámení

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

- Oznámení lze podat také **prostřednictvím vnějšího oznamovacího systému (§ 9)** u orgánu činného v trestním řízení nebo orgánu příslušného vést řízení o přestupku, popřípadě u Agentury na ochranu oznamovatelů při Ministerstvu spravedlnosti, v případě, že
 - nebyl zaveden vnitřní oznamovací systém,
 - oznamovatel si nebyl vědom existence vnitřního oznamovacího systému, nebo pro něj nebyl dostupný,
 - oznamovatel podal oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího mechanismu, zaměstnavatel však v přiměřené lhůtě nepřijal nezbytná opatření k nápravě, nebo
 - se oznamovatel domnívá, že oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému by zmařilo jeho prošetření

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing)

• Zákaz odvetných opatření (§ 12)

Oznamovatel nebo osoba jemu blízká nesmí být z důvodu podání oznámení jakkoliv postihován, a to zejména

- propuštěním z pracovního poměru, odvoláním nebo zproštěním výkonu služby, přeložením na jinou pozici či bezdůvodným nepovýšením,
- snížením platu nebo mzdy, změnou pracovní doby, změnou pracoviště, nebo
- diskriminací nebo znevýhodněním.

Návrh zákona o lobbování

- Vychází z vládou schváleného věcného záměru usnesením ze dne 21. února 2018 č. 114, který v rámci jedné z variant počítal i se zahrnutím územních samospráv do režimu zákona (jako lobbovaných), což již návrh neobsahuje, nicméně i v režimu předloženého návrhu zákona se může představitel/zaměstnanec kraje nebo obce vyskytnout v postavení lobbisty.
- Cílem navrhované regulace je **stanovení pravidel pro lobbování a jeho vymezení coby standardní aktivity** v rámci legislativního a rozhodovacího procesu prozatím pouze **na centrální úrovni**.

Návrh zákona o lobbování

Pojem lobbování

- Lobbování neboli prosazování zájmů představuje legitimní součást demokratického procesu ve vyspělých zemích. Je vnímáno jako pozitivní a legitimní aktivita.
- Lobbování je v právních předpisech států (i podle současné mezinárodní praxe) vymezováno jako aktivita směřovaná především na legislativní a exekutivní složku moci. Soudní moc není v žádné doposud platné právní úpravě zahrnuta, přestože rozhodování (zejména vyšších) soudů má zásadní význam pro řádné fungování právního státu.

Návrh zákona o lobbování

- Základními kritérii pro podobu řešení regulace lobbování jsou:
 - **zvýšení transparentnosti lobbistické činnosti** ve vazbě na přiměřenost zvoleného řešení jak z hlediska legislativního, tak celkové nákladovosti,
 - **posílení transparentnosti legislativního a rozhodovacího procesu** a veřejné kontroly v této oblasti.
- Díky těmto opatřením by mělo dojít především k **omezení nežádoucích jevů s lobbováním často spojených**, jako jsou korupce, střet zájmů nebo klientelismus.
- Základním východiskem předloženého návrhu zákona je **stanovit parametry regulace lobbování**, které povedou k tomu, aby se existující, standardně fungující subjekty k takové činnosti přihlásily, a zároveň byly postihovány ty, které lobbistickou činnost fakticky provádějí, nicméně ji realizují záměrně netransparentně, mimo rámec stanovených pravidel.

Návrh zákona o lobbování

Zákonné pojmy:

Lobbování (§ 2 odst. 1) - soustavná činnost spočívající v komunikaci, včetně jednostranného kontaktu, uskutečňovaná lobbistou za účelem ovlivnění jednání lobbovaného při přípravě, projednávání, schvalování, změnách nebo rušení předpisu nebo strategického dokumentu, bez ohledu na formu této komunikace

Lobbista (§ 4) – právnická nebo fyzická osoba lobbuující ve prospěch třetí strany nebo ve vlastním zájmu, nebo právnická osoba lobbuující ve prospěch svých členů

Návrh zákona o lobbování

Lobbovaný (§ 4) –

- poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu,
- senátor Senátu Parlamentu,
- člen vlády a vedoucí ústředního správního úřadu, v jehož čele není člen vlády,
- náměstek člena vlády,
- náměstek pro řízení sekce v ministerstvu nebo v Úřadu vlády České republiky,
- místopředseda a ředitel sekce ústředního správního úřadu, v jehož čele není člen vlády,
- vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny, vedoucí Kanceláře Senátu a vedoucí Kanceláře prezidenta republiky,
- člen Rady Českého telekomunikačního úřadu,
- člen Rady Energetického regulačního úřadu,
- člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- osoba vykonávající odborné nebo administrativní práce (dále jen „asistent“) podle jiného právního předpisu pro poslance nebo senátora,
- osoba poskytující poradenské nebo konzultační služby členovi vlády, nebo zaměstnanec zařazený v kanceláři nebo kabinetu člena vlády.

Návrh zákona o lobbování

Registr transparentnosti

- právnická nebo fyzická osoba je **povinna podat** Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (Úřad) **návrh na zápis do registru nejpozději do 15 dnů** ode dne, kdy její činnost naplnila znaky lobbování podle zákona (§ 6)
- Úřad **zapiše lobbistu do registru do 10 dnů ode dne podání návrhu**, který splňuje předepsané náležitosti, a zašle mu potvrzení o registraci a přístupové údaje do registru. Rozhodnutí o zápisu lobbisty do registru se písemně nevyhotovuje. Rozhodnutí nabývá právní moci zápisem lobbisty do registru (§ 10 odst. 2).

Návrh zákona o lobbování

Zapisované údaje o lobbistovi (§ 8):

- obchodní firma, název nebo jméno,
- adresa sídla,
- identifikační číslo, nebo datum narození osoby, a
- den zápisu do registru,
- jméno fyzické osoby, jejímž prostřednictvím lobbista lobbování fakticky provádí („lobbující zaměstnanec“),
- datum narození lobbujícího zaměstnance,
- den zápisu lobbujícího zaměstnance do registru

Návrh zákona o lobbování

Zapisované údaje o lobbovaném (§ 9):

- jméno,
- datum narození,
- orgán veřejné moci nebo organizační složka státu, ve které lobbovaný působí,
- funkce nebo zařazení v orgánu veřejné moci nebo organizační složce státu, ve které lobbovaný působí, a
- den zápisu do registru

Návrh zákona o lobbování

Výmaz z registru (§ 11)

- Úřad na žádost lobbisty v registru bezodkladně vyznačí **ukončení jeho lobbistické činnosti**
- Dozví-li se Úřad, že lobbující zaměstnanec přestal vykonávat činnost pro lobbistu, nebo že odvolal písemný souhlas, provede bezodkladně **výmaz údajů o lobbujícím zaměstnanci**.
- Úřad na žádost orgánu veřejné moci nebo organizační složky státu příslušných k zápisu vyznačí bezodkladně v registru **ukončení činnosti lobbovaného**.
- Úřad **vymaže údaje o lobbistovi nebo lobbovaném bezodkladně po uplynutí 5 let** ode dne, kdy došlo k zapsání údaje o ukončení činnosti do registru. Výmaz se neprovede, pokud osoba, jejíž údaje mají být vymazány, během této doby obnovila svoji činnost naplňující podmínky podle tohoto zákona pro zápis do registru.

Návrh zákona o lobbování

Povinnosti lobbisty:

- po zápisu do registru **ukládat** v elektronické podobě **do registru zprávy lobbisty o lobbování** (§ 13) za uplynulé kalendářní čtvrtletí.
- ve zprávě lobbisty **uvádět pouze pravdivé, přesné a úplné údaje**.
- lobbista, který hodlá u lobbovaného lobbovat, je **povinen lobbovaného upozornit na to, že je lobbistou** ve smyslu tohoto zákona, **a uvést, v zájmu koho lobbuje**. Takové upozornění musí být vždy učiněno před jednáním, které se podle tohoto zákona považuje za lobbování.

Návrh zákona o lobbování

Povinnosti lobbovaného:

- do registru **ukládat** v elektronické podobě **zprávy lobbovaného o lobbistických kontaktech** (§ 15) za uplynulé kalendářní čtvrtletí
- ve zprávě lobbovaného **uvádět pouze pravdivé, přesné a úplné údaje**.

Návrh zákona o lobbování

Přestupky

Za porušení povinností lze jak u **lobbisty** tak u **lobbovaného** uložit **pokutu až do 100 000 Kč**, u **lobbisty** lze v případě, že nepodá ve stanovené lhůtě návrh na zápis do registru nebo pokud vykonává lobbování prostřednictvím osoby, která není zapsána v registru, **uložit zákaz činnosti do 3 let**.

Děkuji Vám za pozornost

JUDr. Pavel ZEMAN

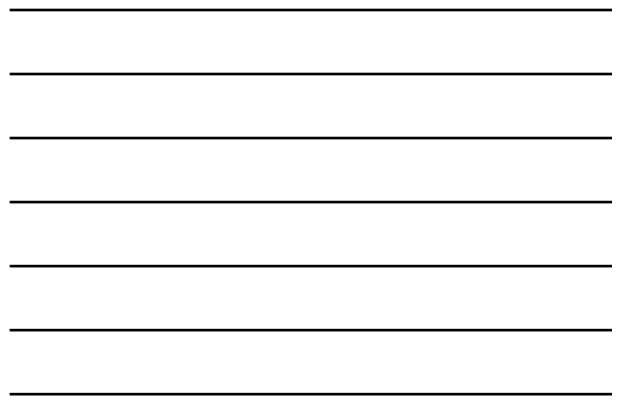
nejvyšší státní zástupce

téma:

Praktický pohled na trestní odpovědnost z pohledu Nejvyššího státního zastupitelství

anotace:

Prezentace shrnuje klíčové poznatky k trestné činnosti volených funkcionářů územních samosprávných celků, které vyplývají z analýzy Nejvyššího státního zastupitelství. Tato analýza vychází z reprezentativních dat o trestních řízeních z celé soustavy státního zastupitelství v České republice v období let 2013 - 2017 zaměřených na trestné činy zastupitelů, radních, starostů, primátorů a dalších funkcionářů obecních, městských, příp. krajských samospráv spáchané v souvislosti s výkonem funkce. Součástí jsou konkrétní příklady ze soudní praxe i doporučení, která ze závěrů analýzy vyplývají.

Metodologie

Reprezentativní data:

údaje o trestních řízeních od 96 státních zastupitelství z celé ČR

Časový rámec:

údaje za období let **2013-2017**

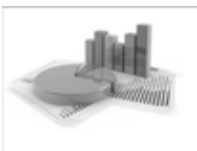
maximálně aktuální, zároveň dostatečně dlouhá doba pro obecné zhodnocení
posuzováno k rozhodnému datu 31.12.2017

Věcné kritérium:

zaměřeno na trestnou činnost

- zastupitelů
- radních
- starostů (místostarostů, náměstků)

pouze trestné činy **související s výkonem funkce**

Základní zjištění

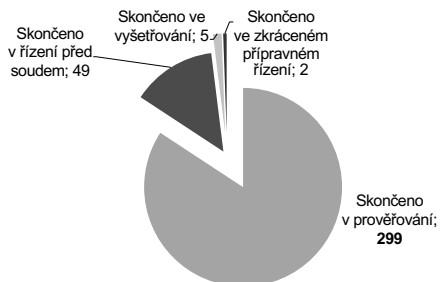
Zcela zanedbatelný zlomek trestné činnosti

méně než **0,03 %** ze všech trestních řízení

za 5 let **438** případů z celkového počtu **1 331 328** trestních řízení

Celkem ve všech cca **6 200** obcích, městech a krajích ČR působí zhruba **60 000 zastupitelů**.

Trestní stíhání se dotkne **desítek osob** ročně.

84,2 % uzavřených věcí skončeno ve fázi prověřování*

*) nezahrnuje 83 věcí ve sledovaném období neskončených

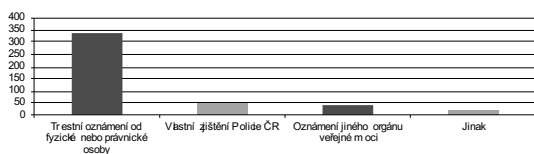
To znamená, že...

naprostá většina prověřovaných případů **končí odložením**,
aniž by bylo zahájeno trestní stíhání

přípravné řízení je kvalitní a **dokáže filtrovat** případy,
kde se trestná činnost neprokázala

státní zástupci přistupují **odpovědně** k výkonu dozoru

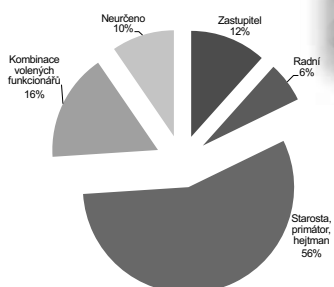
Zdroj poznatků

76,3 % zahájených trestních řízení vychází z **trestních oznámení od fyzických či právnických osob**

vyvrací argumenty o údajném přepjatém aktivismu
orgánů veřejné moci

Typ funkce

Další čísla...

56,2 % trestních řízení (246 ze 438 případů)
vedeno vůči osobám v pozici **starosty/primátora/hejtmána**

58,9 % trestních řízení (258 případů)
vedeno vůči **jediné osobě** ve volené funkci

pouze 1,6 % trestních řízení (7 případů)
vedeno vůči **celému zastupitelstvu**

Řízení před soudem

Pouze 49 z 355 uzavřených případů (13,8 %) skončilo před soudem
(rozhodnutí soudu se týkala 91 osob)

z toho:
ve **24** kauzách (49,0 %) – vydán odsuzující rozsudek
(celkem 33 obžalovaných uznáno vinnými)

v **19** kauzách (38,8 %) – částečné zproštění
soud zprostil alespoň některého z obviněných

v **16** kauzách (32,6 %) – úplné zproštění
(celkem zproštěno 40 osob)

Řízení před soudem

Důležité:
z 19 trestních věcí, kde došlo ke zproštění obžaloby,
byl u **9** věcí vydán **alespoň jeden odsuzující rozsudek**
(47,3 %),
tedy ani soudy neposuzovaly dané případy jednotně

v **6** kauzách soud rozhodl jinak (např. trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, zastaveno s ohledem na promlčení či byla věc postoupena jinému orgánu k projednání přestupku)

Délka řízení

U věcí skončených ve stadiu prověřování

81,8 % případů skončeno do doby 12 měsíců

Jen u minima případů (5,1 %) trvalo řízení déle než 24 měsíců

U věcí skončených před soudem

67,3 % řízení netrvalo déle než 12 měsíců

87,8 % řízení končících před soudem
je uzavřeno do 24 měsíců

Porušení povinností při správě cizího majetku z nedbalosti

§ 221 trestního zákoníku

požadavek zadavatele - zaměřit se na stíhání tohoto trestného činu

minimálně zastoupeno:

pouze 19 z 438 evidovaných trestních věcí

z toho:

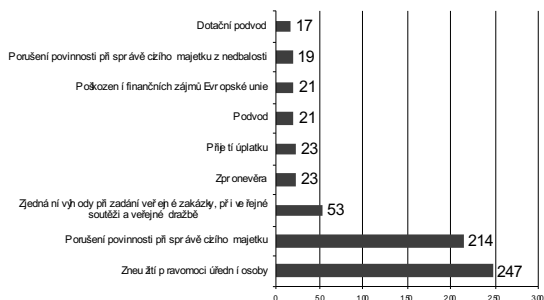
13 skončeno v prověřování odložením věci

2 věci skončily před soudem zproštěním obžaloby

Mnohem čtenější případy souvisejícího úmyslného deliktu
(§ 220) – 214 případů

Nejčastěji kvalifikované trestné činy

Příklady odsouzených skutků

Starosta vytvořením fiktivních smluv a dalších dokumentů předkládaných obecnímu zastupitelstvu vylákal od obce více než 2 650 000 Kč.

Starosta si neoprávněně z pokladny obce přisvojil částku v souhrnné výši více než 4 100 000 Kč za současného vytvoření dokladů o nerealizovaných nákupech a pracích ve prospěch obce.

V postavení radního a současně kandidáta politické strany při nadcházejících komunálních volbách pod pohrůžkou ztráty práce přinutil poškozeného, aby přiměl svoji manželku k odstoupení z kandidátní listiny pro stejné volby, a pokud to zajistí, slíbil mu zadání prací pro městskou část, které má nadcenit s tím, že mu takto budou uhrazeny, předal mu hotovost ve výši cca 3 000 Kč, listiny k odstoupení jeho manželky z kandidátní listiny, dvě vstupenky na veletrh a dále žádal zajištění hlasů pro politickou stranu pro stejné komunální volby s tím, že za každý takový hlas mu bude vyplacena částka ve výši 200 Kč.

Starosta uložil místostarostovi, aby upravil zápisy a usnesení z jednání zastupitelstva tak, aby obsahovaly schválení smluv o úvěru, aniž by byl takový bod projednán zastupitelstvem, a následně na základě takto upravených a nepravdivých dokladů uzavřel dvě úvěrové smlouvy.

Starosta nepředával přestupkové komisi obce, s níž měla domovská obec uzavřenou veřejnoprávní smlouvu, k projednání přestupkové spisy se záměrem vyhnout se povinnosti hradit poplatek za projednaný přestupek.

Starostka obce přijala finanční hotovost z prodeje vytěženého dřeva, tuto neodevzdala k zaúčtování a ponechala si ji pro svoji potřebu.

Místostarosta obce se ve třech případech vydával za pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí a takto neoprávněně vnikl do obydlí jiného.

Více volených funkcionářů města se dopustilo manipulace při zadávání veřejných zakázek na provedení stavebních prací, když sjednali některým dodavatelům výhodnější podmínky na úkor jiných dodavatelů a čin spáchali jako členové hodnotící komise, zástupci vyhlášovatele a členové organizované skupiny.

Starostka zfalšovala podpisy na dohodách o provedení prací pro obec, poté dala účetní pokyny pro zpracování výplat a peníze si přivlastnila pro svoji potřebu.

Starosta bez vědomí zastupitelstva při sjednávání účelového úvěru předložil padělaný zápis z jednání zastupitelstva, následně bance předložil nepravdivé faktury a neoprávněně inkasoval peníze, dále zadal pokyn ke zpětnému odkupu podílových listů fondu a peněžní prostředky nechal zaslat na svůj účet, nadto zpronevěřil peníze a věci, k nimž měl z titulu své funkce přístup.

Zastupitel požádal prodávajícího o úplatek za zajištění koupě pozemku za cenu pro prodávajícího výhodnou.

Člen zastupitelstva a starosta obce v zjištěném úmyslu neoprávněně převedl z bankovních účtů obce na svoje účty finanční prostředky ve výši přes 1 500 000 Kč.

Závěry a doporučení

Problematicku trestné činnosti volených funkcionářů územních samospráv nelze posuzovat jen podle výšece mediálně sledovaných kauz

Analýza dokládá, že orgány činné v trestním řízení věnují ve svém souhrnu daným trestním řízením odpovídající pozornost, vyřizují je ve standardních časových lhůtách odpovídajících danému typu kriminality a především postupují v souladu se zákonem, uvážlivě a nikoliv nedůvodně aktivisticky

Závěry a doporučení

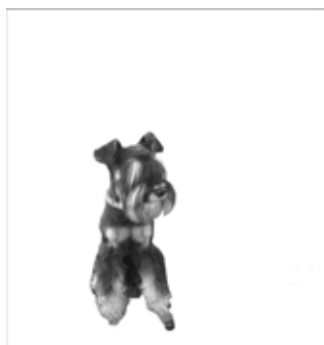
Využití analýzy

pro státní zástupce i policii (metodika)

pro zástupce územních samospráv (osvěta, prevence)

pro další instituce – partnery územních samospráv

Vodítkem rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu

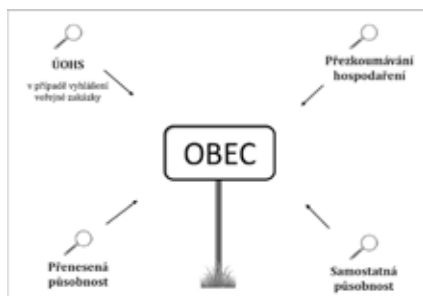
MF ČR - Analýza systému kontrol územních samosprávných celků

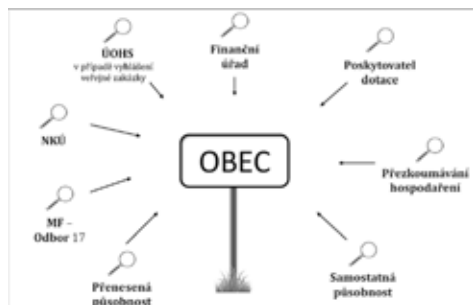
Současný systém kontroly územních samosprávných celků je značně rozsáhlý a nepřehledný. V systému kontrol územních samosprávných celků můžeme rozlišit tyto typy kontrol:

- kontrola samostatné působnosti
- kontrola přenesené působnosti
- kontrola ÚOHS
- přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků
- kontrola orgánů finanční správy
- kontrola NKÚ
- kontrola poskytovatelem veřejné finanční podpory
- vnitřní kontrolní systém

MF ČR - Analýza systému kontrol územních samosprávných celků

- kontrola územních samosprávných celků je úzce spojená s čerpáním veřejné finanční podpory
- ÚSC nepřijemci veřejné finanční podpory mohou být provedeny jen
 - kontroly hospodaření ÚSC
 - kontroly přenesené a samostatné působnosti
 - vlastní kontroly v rámci vnitřního kontrolního systému

Obec – bez veřejné finanční podpory

Obec – veřejné finanční podpora z národních zdrojů

Obec – veřejné finanční podpora z fondů EU

MF ČR - Analýza systému kontrol územních samosprávných celků**Závěry a doporučení:**

Obce příliš zatíženy kontrolní, administrativní a jinou činností (např. svobodný přístup k informacím)

Příliš mnoho psů - zajišťova smrt 😊

Prevence – snížení rizika stíhání

Vzdělávání osob činných ve volených orgánech územní samosprávy

Precizní vedení zápisů jednání

Znalost pravidel pro hospodaření s majetkem územních samosprávných celků

Děkuji za pozornost!

www.nsz.cz

doc. JUDr. Tomáš GŘIVNA, Ph.D.

advokát, vysokoškolský
pedagog

téma:

Rozbor jednotlivých možných trestných činů zastupitelů

anotace:

Ve svém příspěvku představí autor trestné činy, které jsou se zastupiteli nejčastěji spojovány a jejich sporné či problematické aspekty. Nejprve bude věnována pozornost některým obecným otázkám souvisejícím s trestní odpovědností zastupitelů (např. otázce, zda mohou být vůbec v souvislosti s výkonem své funkce stíháni či často namítanému principu kolektivní viny). Následovat bude rozbor příslušných skutkových podstat s důrazem na některá jejich úskalí. Postupně bude rozebrána skutková podstata trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, tzv. nevěrné správy (tj. porušení povinnosti při správě cizího majetku, včetně nedbalostní alternativy tohoto trestného činu), podvodu, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě a konečně též maření úkolu úřední osoby z nedbalosti. V rámci závěrečného shrnutí zmíní autor také některá doporučení pro zastupitele i zákonodárce.

Rozbor jednotlivých možných trestných činů zastupitelů

Právní konference svazu měst a obcí

7. února 2019

doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D., Mgr. Hana Šimánová
Právnická fakulta Univerzity Karlovy

Obsah příspěvku

1. Úvod
2. Nejčastěji stíhané trestné činy
3. Zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329 TZ)
4. Tzv. nevěrná správa (§ 220 a § 221 TZ)
5. Trestná činnost související s veřejnými zakázkami (zejména § 256 TZ)
6. Podvod (§ 209 TZ)
7. Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti (§ 330 TZ)
8. Závěr

Na úvod

- zastupitelé *sensu largo*
- **Trestní odpovědnost zastupitelů – ano či ne?**
 - někdy argumentováno, že odpovědnost zastupitelů by měla být spíše politická, nežli trestněprávní
 - obdobně jako např. poslanci i oni jsou volenými funkcionáři, imunitu ale nemají
 - nevýhody a rizika
 - zvýšená ochrana obecního majetku – v rozporu s principem rovného vlastnictví?
- Ústavní soud, IV. **ÚS 576/2000:**

„Jakkoli tedy izolovaný výklad směnečného práva dává za pravdu obecným soudům, je Ústavní soud přesvědčen, že mechanická aplikace instrumentů tohoto práva, bez přihlédnutí k principům samosprávného řízení obce, jehož významnou část tvoří nakládání s majetkem obce, by činila z práva absurdní nástroj, v podstatě ignorující smysl a účel ústavního principu samosprávy obce.“

Na úvod

- Může se zastupitelstvo bránit proti trestnímu postihu svých členů /v souvislosti s jejich rozhodováním a hlasováním/ u Ústavního soudu?
- Nemůže.
- Ústavní soud, II. **ÚS 265/07**:

„Na tomto závěru nic nemění ani nepopíratelná skutečnost, že trestní stíhání bývalých či současných zastupitelů města, členů jeho rady nebo dokonce starosty v souvislosti s hlasováním zastupitelstva o nakládání s majetkem města může mít nepříjemný vliv na budoucí výkon samosprávy a způsob nakládání s majetkem města. To však nestačí, aby tento orgán samosprávy byl vedle fyzických osob - svých současných či bývalých členů - nebo dokonce na jejich místě oprávněn domáhat se zrušení rozhodnutí v jejich věcech, zejména mají-li tyto osoby lepší a přímější cestu k dosažení tohoto cíle a k uplatnění nastolené argumentace. Nelze ani vyloučit, že by se jejich zájmu jednotlivě mohly rozcházet se zájmem stěžovatele - kolektivního orgánu - sledovaným touto ústavní stížností.“

Kolektivní vina zastupitelů?

- pro trestní právo je typická zásada individuální trestní odpovědnosti x zastupitelstvo jako kolektiv
- lze postihnout členy zastupitelstva např. za to, jak hlasovali v rámci jeho zasedání?

nascinfo.cz

Kolektivní vina zastupitelů?

- Nejvyšší soud, 5 Tdo 827/2012:

Trestní odpovědnosti každého z členů zastupitelstva obce, který hlasoval pro schválení nevýhodného prodeje nemovitého majetku obce, pak nebrání ani skutečnost, jestliže rozhodoval jako člen kolektivního orgánu obce. Ke schválení prodeje nemovitého majetku obce se totiž vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce (§ 87 zákona o obcích), takže všichni členové zastupitelstva představující tuto většinu, bylo-li jí dosaženo, se bezprostředně podíleli na přijetí takového rozhodnutí zastupitelstva obce, přičemž každý z nich měl stejný hlas. Proto i trestní odpovědnost za schválení a důsledky rozhodnutí přijatého zmíněnou většinou, pokud bylo učiněno v rozporu s povinností členů zastupitelstva obce řádně spravovat majetek obce (§ 38 a násl. zákona o obcích), mohou nést všichni členové zastupitelstva obce, kteří hlasovali pro schválení určitého rozhodnutí, jímž byla způsobena škoda na majetku obce.

Nejčastější trestné činy zastupitelů /2013-2017/

1. Zneužití pravomoci úřední osoby (247 případů)
2. Porušení povinnosti při správě cizího majetku /úmyslné/ (214 případů)
3. Zjednáání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (53 případů)
4. Zpronevěra, přijetí úplatku (23 případů)
5. Podvod, poškození finančních zájmů Evropské unie (21 případů)
6. Porušení povinnosti při správě cizího majetku /nedbalostní/ (19 případů)

Zdroj: Analýza trestné činnosti volených funkcionářů ÚSC, NSZ, 1 SL 110/2018

§ 329 TZ: Zneužití pravomoci úřední osoby

- skutková podstata:

(1) Úřední osoba, která **v úmyslu** způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) vykonává svou **pravomoc** způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu,

b) překročí svou pravomoc, nebo

c) nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci,

bude potrestána odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.

K pojmu úřední osoby I.

- § 127 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku: **legální definice**

člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci

- zvýšená míra **ochrany i odpovědnosti** úředních osob v trestním právu

- hlava 10: trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

- díl 1: Trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby
- díl 2: Trestné činy úředních osob

K pojmu úřední osoby II.

- nejen osoba přímo vydávající rozhodnutí:
- Nejvyšší soud, **5 Tdo 1598/2016**:

„za úřední osobu je v daném kontextu považována nejen osoba, která přímo vydává nebo učiní konkrétní rozhodnutí, ale i úřední osoba, která věcně připravuje takové rozhodnutí za podmínky, že bez této přípravy by předemné rozhodnutí nemohlo být učiněno, anebo která takové rozhodnutí vykonává, tedy zabezpečuje výkon rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda se jedná o rozhodnutí věcně správné či nesprávné.“

- v daném případě starosta, který připravoval Probační a mediační službě podklady pro rozhodnutí o řádném splnění trestu OPP

K pojmu úřední osoby III.

- úřední osoba, která však nevykonávala svoji pravomoc:
- Nejvyšší soud, **5 Tdo 279/2016**:

„obviněný Ing. V. K. jako tajemník Městského úřadu Znojmo sice byl obecně v postavení úřední osoby [§ 127 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku], ale vůči řediteli Městské policie Znojmo, resp. vůči strážníkovi pověřenému plněním některých úkolů při řízení této městské policie, nevykonával žádnou pravomoc, kterou by mohl autoritativně a efektivně ovlivnit činnost městské policie, a v konkrétní situaci obviněný neměl oprávnění rozhodovat o právech a povinnostech subjektů či vykonávat taková rozhodnutí.“

- obviněný jako tajemník obce nepředal Městské policii k vyřízení přestupek

Co se rozumí „pravomocí“?

- § 329 odst. 1 písm. a): „vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu“
- nejednotné názory mezi odborníky: vrchnostenská v. fiskální správa
- Nejvyšší soud, **7 Tdo 1301/2003**:

„Zastupoval-li starosta město při uzavírání smluv (...), aniž o tom rozhodlo, resp. je schválilo zastupitelstvo, jednoznačně tak jako veřejný činitel překročil svou pravomoc. (...) Výkon pravomoci nelze zužovat jen na rozhodování o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob nebo omezovat jen na výkon přenesené působnosti obce. Prvek moci a prvek rozhodování byl tak v daném případě obsažen nikoli vůči smluvnímu partnerovi, ale vůči obci, jejímž jménem jednal.“

Subjektivní stránka u § 329 TZ I.

- Co svědčí o úmyslu pachatele-starosty? Jednání bez souhlasu zastupitelstva.
- Nejvyšší soud, **5 Tdo 848/2010**:

„Starosta obce je povinen znát obsah svých pravomocí, které mu ukládá zejména zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pokud jde o přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 tr. zákoníku, svědčí o záměru pachatele obohatit se na úkor obce i skutečnost, že v postavení starosty obce učinil právní jednání bez projednání a schválení zastupitelstvem obce.“

- obdobně též v 7 Tdo 1301/2003, 5 Tdo 1452/2012

Kauza exprimátora Českých Budějovic

- Podle obžaloby v červnu 2010 uzavřel se společností BitServis nevýhodný dodatek ke kontraktu o dodávce počítačového zařízení a vybavení. Při tom si podle žalobce musel být vědom toho, že dodatek představuje novou smlouvu, kterou neprojednala rada města.

kam.pocisku.cz

- kvalifikace v obžalobě: § 329 TZ
 - nejprve KS v ČB: odsouzen
 - poté VS Pha: zproštěn (už 2x)
 - v současnosti dovolací řízení
 - NSTZ: nedbalostní alternativy
- spolehnout se na právní radu

Prodej pozemků v Lipně nad Vltavou

- pozemky o rozloze cca 245 tis. m² měly být starostou prodány pod cenou
- tvrzená škoda cca 120 – 227 mil. Kč
- kvalifikace: 329 TZ + 220 TZ

Starosta: "Celý rozpor je v tom, jestli se má obec chovat jako realitní kancelář, nebo se rozvíjet. Jednali jsme tak, aby zde něco vzniklo a mělo to přínos pro obec. Profit z toho pro Lipno je nezpochybnitelný."
idnes.cz

parlamentnibity.cz

- problematické určení škody

Subjektivní stránka u § 329 TZ II.

- zákonem požadovaná pohnutka – tzv. sekundární úmysl (*dolus coloratus*)
- v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch
- spor v právní teorii – přímý nebo nepřímý úmysl?
- NS ve vztahu k § 256 TZ (**5 Tdo 1475/2015**):

„K naplnění tohoto znaku se nevyžaduje skutečné způsobení škody či získání prospěchu, ale postačí, když pachatel s možností vzniku škody či prospěchu počítá a je s tím srozuměn, tedy postačuje zde nepřímý úmysl (*dolus eventualis*).“

§ 220 a 221 TZ: Tzv. nevěrná správa

- porušení povinnosti při správě cizího majetku (+ z nedbalosti)
- skutková podstata podle § 220 TZ:

(1) Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

- skutková podstata podle § 221 TZ:

(1) Kdo z hrubé nedbalosti poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, a tím jinému způsobí značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.

Rozlišení obou alternativ

- spolehnout se na podklady od jiného
- Nejvyšší soud, **5 Tdo 316/2015**:

„Okolnost, že příslušné orgány obce připravily neúplné nebo nedostatečné podklady k hlasování kolektivních orgánů obce o hospodaření s jejím majetkem, přičemž jednotliví členové těchto kolektivních orgánů nakonec hlasovali v rozporu se zákonem a v rozporu s majetkovými zájmy obce, zpravidla vylučuje úmyslné zavinění jednotlivých členů příslušného kolektivního orgánu.

V úvahu však může za splnění i ostatních zákonných podmínek přicházet zavinění ve formě nedbalosti nebo hrubé nedbalosti.“

Prodej Kina Svět v Jaroměři

- 11 zastupitelů obce Jaroměř obžalováno kvůli prodeji místní restaurace za 430.000 Kč
- jiný zájemce nabízel 2,1 mil. Kč
- právní kvalifikace v obžalobě: § 220 TZ – **porušení povinnosti při správě cizího majetku**
- Okresní soud v Nymburce:
§ 221 TZ -> promlčeno -> zastavil trestní stíhání
- význam odlišení úmyslné a nedbalostní varianty:
 - úmyslná – 5letá promlčecí doba (kvalifikovaná skutková podstata)
 - nedbalostní – 3letá promlčecí doba

ceeka-juridice.cz

Časová působnost u nevěrné správy z nedbalosti

- nový TZ: z **hrubé** nedbalosti x starý tr. zák.: z **vědomé** nedbalosti
- Nejvyšší soud, **5 Tdo 827/2012**:

*„Byl-li určitý skutek spáchán v době do 31. 12. 2009 a má-li být i po tomto datu posouzen jako trestný čin porušování (porušení) povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 255a odst. 1 tr. zák. nebo § 221 odst. 1 tr. zákoníku, lze ho považovat za trestný čin, jen když soud dovede u pachatele zavinění z **vědomé nedbalosti** (§ 5 písm. a/ tr. zák., § 16 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku), která **má zároveň povahu hrubé nedbalosti** (§ 16 odst. 2 tr. zákoníku), i když vzhledem k časové působnosti trestních zákonů (§ 16 odst. 1 tr. zák., § 2 odst. 1 tr. zákoníku) bude nakonec skutek kvalifikován podle trestního zákona účinného do 31. 12. 2009 (srov. rozhodnutí č. 54/2012 Sb. rozh. tr.).“*

§ 256 TZ: Zjednání výhody při zadání veřejné zakázky

- skutková podstata:

(1) Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch zjedná některému dodavateli, soutěžiteli nebo účastníkovi dražby přednost nebo výhodnější podmínky na úkor jiných dodavatelů nebo soutěžitelů, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

- kvalifikační okolnost podle odst. 2 písm. a):

spáchá čin uvedený v odstavci 1 jako člen hodnotící komise, vyhlášovatel nebo pořadatel veřejné soutěže nebo veřejné dražby, licitátor nebo jako člen organizované skupiny

→ **speciální subjekt**

Spolupachatelství u § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a)?

- Nejvyšší soud, **5 Tdo 1106/2016:**

Prísnejší trestní postih podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se uplatní jen u toho ze spolupachatelů, který byl např. vyhlášovatelem veřejné soutěže. To ovšem nevylučuje, aby i další pachatel, který není vyhlášovatelem veřejné soutěže, mohl jako spolupachatel zjednat (spolu s ostatními pachateli) výhodu při zadání veřejné zakázky.

Zákon totiž v § 256 odst. 1 TrZ nevyžaduje žádné zvláštní postavení, vlastnost či způsobilost pachatele, tudíž se tohoto trestného činu jako spolupachatel může dopustit i tzv. extraneus, který není zadavatelem veřejné zakázky či vyhlášovatelem veřejné soutěže, resp. který se žádným jiným způsobem (např. jako člen hodnotící komise) nepodílí na výběru uchazeče o veřejnou zakázku či soutěžitele ani na následném zadání veřejné zakázky.

§ 209 TZ: Podvod

- skutková podstata:

(1) Kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

- uvedení v omyl – příklad z judikatury, Nejvyšší soud, **4 Tdo 724/2017:**

II. Znak uvedení v omyl ve smyslu objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 209 tr. zákoníku naplňuje i takové jednání pachatele, který účelově a vědomě zkreslil obsah zápisů z jednání zastupitelstva, které jsou podkladem pro uskutečnění majetkoprávní dispozice obce.

§ 330 TZ: Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti

- skutková podstata:

(1) Úřední osoba, která při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu, bude potrestána odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

- Co se rozumí důležitým úkolem?

- Nejvyšší soud, **8 Tz 97/2012:**

„Zmařením důležitého úkolu ve smyslu § 330 odst. 1 tr. zákoníku se rozumí také porušení povinnosti oprávněné úřední osoby projednat správní delikt a rozhodnout o něm v zákonné prekluzivní lhůtě. Proto v případě, že oprávněná úřední osoba způsobí svou nečinností zánik správní odpovědnosti konkrétních osob za takový delikt, lze vůči ní vyvodit trestní odpovědnost za trestný čin maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle § 330 tr. zákoníku. Při úmyslném zavinění není vyloučena trestní odpovědnost za zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku.“

Rada hlavního města Prahy

irozhlas.cz

- obžalováno 10 osob (členové Rady hl. m. Prahy a ředitel odboru informatiky)
- rozsudkem MS Pha nejprve 5 z nich odsouzeno
- kvalifikace: § 220 a § 248 odst. 2
- VS Pha posléze zrušil
- MS Pha opětovně odsoudil

Z obžaloby: Spokojili se bez přiměřených důvodů a bez náležité opatrnosti se stanoviskem expertních právníků, nezkontrovali jaké smlouvy vůbec HMP s autorem programu SKC uzavřelo. O jejich neodpovědném přístupu k majetku HMP svědčí i skutečnost, že o přidělení zakázky kritizovanému dodavateli rozhodli v časovém horizontu půl hodiny.

Na závěr

Co lze doporučit?

- vzdělávání a osvěta zastupitelů
- pečlivé prostudování podkladů
- „hlídání“ pravomocí
- odborné konzultace (právníci, ekonomové, znalci apod.)
- důsledné vedení zápisů z jednání zastupitelstva a dalších orgánů
- metodické pokyny, možnost obracet se na nadřízené orgány
- zveřejňování úkonů zastupitelstva a dalších orgánů obce
- změna právní úpravy?

Doporučení vycházejí z textů: Zeman, P. Trestní odpovědnost zastupitelů (I. a II.), Právní prostor, [online] 15-12-15; Zárutný, P. Trestní odpovědnost osob činných ve volebních orgánech územních samosprávních celků, Časopis pro právní vědu a praxi, 2016.

Děkuji za pozornost.

**Ing.
Miroslav MATEJ,
Ph.D.**

ředitel odboru Financování
územních rozpočtů, Ministerstvo
financí ČR

téma:

**Rozpočtová pravidla, jak se
vyvarovat porušení rozpočtové
kázně**

anotace:

Příspěvek obsahuje shrnutí nejčastějších pochybení v oblasti poskytování dotací a doporučení, jak se jim vyhnout. Prezentace zahrnuje všechny fáze životního cyklu projektu, od stanovení cílů a předprojektové přípravy, přes proces zadávání veřejných zakázek až k samotné realizaci zakázky, ale i horizontální témata, jako např. účetnictví.

Rozpočtová pravidla aneb Jak se vyvarovat porušení rozpočtové kázně

Miroslav MATEJ

ředitel odboru

Financování územních rozpočtů

Ministerstvo financí

únor 2019

Porušení rozpočtové kázně

Neoprávněné použití nebo zadržení prostředků
poskytnutých jako dotace z rozpočtu poskytovatele

Neoprávněné použití peněžních prostředků:

- 1) faktické (skutečné) použití v rozporu s rozhodnutím / smlouvou
- 2) porušení povinnosti (podmínky), kterou nelze peněžně vyjádřit (u dotací ex-ante i ex-post) – např. nedodržení lhůt, nehlášení změn, porušení ZVZ...

Ne každé porušení musí skončit vydáním platebního výměru na odvod...

2

Opatření k nápravě

Zákon 250: § 22 odst. 6; zákon 218: § 14f

1. porušení méně závažné podmínky,
2. u které je stanoven nižší odvod,
3. a jejíž povaha umožňuje nápravu v náhradní lhůtě

➤ písemná výzva poskytovatele příjemci k provedení opatření k nápravě

Pokud příjemce provede opatření k nápravě:

- nedochází k porušení rozpočtové kázně,
- nezahajuje se daňové řízení,
- neukládá se odvod.

Výzva k provedení opatření k nápravě není pro příjemce závazná

3

Výzva k vrácení dotace

Zákon 250: § 22 odst. 6; zákon 218: § 14f

Zjistí-li poskytovatel kontrolou, že:

- příjemce porušil povinnost, u níž
- nelze vyzvat k provedení opatření k nápravě,

pisemně vyzve příjemce k vrácení dotace nebo její části ve stanovené lhůtě.

V rozsahu v jakém příjemce vrátil dotaci nebo její část:

- nedochází k porušení rozpočtové kázně,
- nezahajuje se daňové řízení,
- neukládá se odvod.

Výzva k vrácení dotace nebo její části není pro příjemce závazná

4

Nejčastější pochybení v oblasti poskytování dotací

5

Hlavní příčiny porušení dotačních pravidel

- neplnění monitorovacích indikátorů
- nedostatečná předprojektová příprava
- nedostatky v projektové dokumentaci u staveb (zejména chyby projektanta či opomenutí zadavatele)
- porušování ZVZ (oblast kvalifikačních a hodnotících podmínek, dělení zakázek...)
- rozpočet a účetnictví projektu
- neprůkazně vedená dokumentace k projektu
- nedůsledné dodržování dotačních podmínek (hlášení změn, předávání zpráv, komunikace s poskytovatelem)
- publicita

6

Ministerstvo financí
České republiky

Monitorovací indikátory

- nerealisticky nastavené
- neovlivnitelné – příjemce se zaváže splnit něco, co nemůže vždy ovlivnit
 - počet školení, proškolených osob
 - počet podpořených osob – poskytovatelů služeb
 - využití kapacity ubytovacích zařízení – čisté využití lůžek
 - zvýšení obrátu firmy o x %
- už při psaní projektu nutno zjistit, co přesně splnění ukazatelů znamená
 - dokončení zkušebního provozu
 - inovativnost
- použití výstupu jiného projektu

7

Ministerstvo financí
České republiky

Zadávací dokumentace

- za kvalitu a dostatečnost zadávací dokumentace ručí zadavatel
- rozpory mezi jednotlivými částmi zadávací dokumentace
 - ZD se musí posuzovat jako celek
 - při soudním přezkumu se posuzuje záměr zadavatele a srozumitelnost tohoto záměru vůči uchazečům o VZ
- rozdíly mezi kritérii uvedenými v ZD a v oznámení o zakázce

NSS 9 Afs 30/2010-182
„zadávací dokumentace je **nejvýznamnějším dokumentem** v rámci zadávacího řízení. Za jeho zpracování je **plně odpovědný zadavatel** a je povinen ho zpracovat dostatečně **kvalitně a s patřičnou odborností** tak, aby na jeho základě bylo možno podat odpovídající a především **vzájemně porovnatelné nabídky**“

NSS 2 Afs 86/2008 - 222
„zadávací dokumentace musí být jednoznačná, jelikož musí být zcela patrné, v jakých otázkách a jak konkrétně spolu budou jednotlivé nabídky „soutěžit““

8

Ministerstvo financí
České republiky

Vymezení předmětu VZ

- nejasné vymezení předmětu VZ (např. soutěžení kompletů)
 - není zřejmé co se soutěží
 - obdržení nesrovnatelných nabídek (uchazeči nevědí, co mají nabízet či nacenit)
 - důsledkem je potřeba častých změn smlouvy v průběhu realizace VZ (změny podstatné a nepodstatné) s využitím JŘBU

9

Typ zadávacího řízení

- nedovolené dělení VZ → nesprávně zvolený typ řízení (vyhnutí se přísnějšímu režimu)
 - místní, věcná, časová a funkční souvislost
 - nesečtení obdobných plnění bez ohledu na zdroj financování v 1 roce
- neprokazatelný způsob stanovení předpokládané hodnoty zakázky (→ vliv na typ zadávacího řízení)
- nedovolené sloučení VZ (široce vymezený předmět VZ) → diskriminace
 - nedovolené sloučení stavebních prací s dodávkami či službami, pokud nejsou nezbytné k dosažení účelu (např. stavba + nábytek)

➤ málo se využívá rozdělení VZ na části

10

Kvalifikace

- nepřiměřené kvalifikační předpoklady / skrytá diskriminace
 - zkušenosti s EU projekty
 - nepřiměřená délka praxe s ohledem na složitost zakázky
 - bankovní záruka od české banky
 - požadavky nad rámec ZVZ
 - reference za kratší období než stanoví zákon nebo neúměrně vysoké
 - odkazy na konkrétní výrobky nebo značky (Porotherm, Intel,...)

NSS 1 Afs 20/2013 – 47 Alpine Bau (obalovny asfaltových směsí)

„za skrytou formu diskriminace je třeba považovat takový postup, pokud zadavatel znemožní některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením takových technických kvalifikačních předpokladů, které jsou zjevně nepřiměřené ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti“

11

Kvalitativní hodnotící kritéria

- vágní / netransparentní vymezení kvalitativních kritérií (kvalita, estetická úroveň... – co se tím myslí)
 - uchazeč o VZ musí mít jasnou představu, co si zadavatel pod pojmem kvalita představuje
- absence metody hodnocení a způsobu přidělování bodů v ZD

NSS 5 Afs 131/2007 – 131, 1 Afs 45/2010 - 159

„zásada transparentnosti je porušena tehdy, pokud jsou v zadávacím postupu shledány takové prvky, jež by zadávací řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele“

KS Plzeň 30Af 46/2014 Karlovarský kraj

„použití hodnotícího kritéria nebylo popsáno jednoznačným, průhledným a srozumitelným způsobem...ve výzvě k podání nabídek i v samostatné zadávací dokumentaci chybělo vymezení způsobu hodnocení a přidělování bodů...“

12

Hodnocení nabídek

- neprůkazný / nepřezkoumatelný protokol z hodnocení nabídek
 - protokol musí jednoznačně stanovit co bylo hodnoceno a jak byly přidělovány body
 - hodnocené aspekty nabídek musí odpovídat kritériím uvedeným v oznámení o zakázce (nesmí se hodnotit, co nebylo předem známo)
- nerovný přístup k uchazečům
 - pokud se vyzývá některý z uchazečů k doplnění nabídky, musí být tato možnost dána všem uchazečům, kteří by jinak byli vyloučeni

13

Realizace zakázky

- prokazování kvalifikace vs. skutečné plnění (např. použití CV lidí, kteří pak VZ neplní)
- změna obchodních nebo platebních podmínek ve prospěch vítězného uchazeče (změna ekonomické rovnováhy)
 - neuplatnění smluvní pokuty
 - změna obchodních nebo platebních podmínek
 - změna lhůt plnění...
- chyby v projektu a z nich plynoucí potřeba změn smlouvy o dílo
- změna závazku § 222

14

Postup při zadání VZ

- nedodržení zákonných lhůt
- neprodloužení lhůt v případě změn ZD
- neposkytnutí dodatečných informací všem uchazečům
- nevyločení uchazečů nesplňujících kvalifikaci
- podepsaná smlouva s vítězným uchazečem neodpovídá návrhu smlouvy v ZD a v nabídce

15

Rozpočet a účetnictví projektu

- příliš detailní rozpočet
- nedodržení % podílu kofinancování při změně rozsahu smlouvy
- chybné zařazování položek rozpočtu
- oddělenost účetnictví projektu
- fakturace jiných dodávek než poskytnutých
- rozdíl mezi skutečným stavem a doklady

16

Další častá pochybení

- neprůkazná dokumentace k projektu
- nereálný harmonogram projektu
- porušení lhůt pro podávání zpráv
- porušení požadavků na propagaci
- nehlášení změn v projektu (podstatných / nepodstatných)
- mylné platby
 - neoprávněné použití dotace
 - mylná platba musí být vrácena na účet poskytovatele (nikoliv příjemce)
- nedostatečná publicita

17

Doporučení

- nezavazovat se k něčemu, co nelze objektivně splnit
- kvalitně připravit projekt
- zvážit udržitelnost projektu, vč. provozní náročnosti
- důkladně prostudovat dotační podmínky
 - nejasnosti okamžitě řešit s poskytovatelem
- vyvarovat se netransparentního a diskriminačního jednání
- řádně nastavit řídicí kontrolu a zajistit auditní stopu
 - tj. vést průkaznou dokumentaci a účetnictví
 - každé změny okamžitě řešit s poskytovatelem

18

Ministerstvo financí
České republiky

Děkuji za pozornost

Miroslav Matej
miroslav.matej@mfcz.cz
monitor.statnipokladna.cz

JUDr. David BAUER

ředitel odboru Regulace a
metodika účetnictví, Ministerstvo
financí ČR

téma:

Schvalování účetní závěrky, jak naložit s odpovědností za vedení účetnictví

anotace:

Odpovědnost za vedení účetnictví se primárně týká statutárních orgánů. Obce, resp. zejména starostové a ředitelé příspěvkových organizací, nejsou v tomto případě žádnou výjimkou. V souvislosti s vedením účetnictví se odpovědnost neváže pouze na sestavenou účetní závěrku.

Nakládání s veřejnými prostředky s sebou množství povinností, včetně nastavení řídicí kontroly nebo schvalování účetních závěrek. Jak tyto činnosti využít pro eliminaci rizik spojených s odpovědností statutárního orgánu, včetně odpovědnosti trestní?

SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY, JAK NALOŽIT S ODPOVĚDNOSTÍ ZA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

David Bauer, ředitel odboru 28 – Regulace a metodika účetnictví, Ministerstvo financí

JEDNODUCHÁ OTÁZKA ÚVODEM

- Zbaví se starosta obce nebo ředitel(ka) základní školy odpovědnosti za vedení účetnictví tím, že podepíše smlouvu s účetní či daňovým poradcem, kterou si objedná vedení účetnictví, sestavení účetní závěrky a příp. její předání do Centrálního systému účetních informací státu (CSÚIS)?

7. ÚNORA 2019

1 2

VEDENÍ ÚČETNICTVÍ NENÍ JEN “ÚČTOVÁNÍ”

- Účtování lze zjednodušeně chápat jako zajištění “MÁ DÁTI/DAL”
- Účetnictví, jako systém, má však přesah mimo jiné do roviny občanského práva, správního práva, pracovního práva, daňového práva,...
- Odpovědnost může mít trestně právní důsledky...
- **Možnost vyvinít se**, pokud systémem nastaveným uvnitř účetní jednotky prokáží vynaložení veškerého úsilí, které lze spravedlivě požadovat
- Součástí validačního systému je též proces schvalování účetní závěrky

7. ÚNORA 2019

1 3

CO ZPRAVIDLA PATŘÍ K POVINNOSTI VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

- Účetnictví, jako soustava účetních záznamů (např. § 4 odst. 10 ZoÚ)
 - Soustava průkazných účetních záznamů
 - Účetní doklady
 - Účetní knihy – účetní zápisy
- Úplnost, průkaznost, správnost, srozumitelnost a trvalost účetních záznamů (§ 8 ZOÚ)
- Účetní závěrka
 - Řádná
 - Mimořádná
 - Meziúčetní
- Ostatní účetní výkazy
- Předávání účetních záznamů do CSÚIS
- **Schvalování účetní závěrky**
 - **kontinuální proces**
 - **Sestavení, ověření, schválení, „přezkoumávání“**

14

SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY V MUNICIPÁLNÍ OBLASTI

- **Povinnost schvalování stanovená zákonem:** zákon o obecním zřízení, zákon o krajském zřízení, zákon o hlavním městě Praze
- **Organizace a součinnost schvalování: vyhláška č. 220/2013 Sb.,** o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek

7. ÚNORA 2019

15

SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY V MUNICIPÁLNÍ OBLASTI

Účetní jednotka	Kdo schvaluje účetní závěrku
Obec	Zastupitelstvo obce
Obecní PO	Rada obce (zřizovatele)
Kraj	Zastupitelstvo kraje
Krajská PO	Rada kraje (zřizovatele)
Hl. m. Praha	Zastupitelstvo hl. m. Prahy
PO hl. m. Prahy	Rada hl. m. Prahy
RRRS	Výbor RRRS
DSO	nejméně 3členný orgán

7. ÚNORA 2019

16

AUDITNÍ STOPA V RÁMCI VEDENÍ ÚČETNICTVÍ A SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

- **Auditní stopa je způsob realizace** plnění povinností a dalších opatření
 - Slouží k **prokázání skutečnosti**
 - **Záznam v reálném světě** o určité skutečnosti, např. o ekonomické realitě
 - Jde o zajištění důkazních prostředků
-
- **Auditní stopa**
 - **Sama o sobě nezajišťuje** průkaznost účetnictví ani správnost procesu schvalování účetní závěrky

7. ÚNORA 2019

17

ELEKTRONIZACE A DIGITALIZACE

- Elektronizace a digitalizace účetnictví, resp. účetních záznamů **rozšiřuje možnosti účetních jednotek** zejména v případě
- Naplňování požadavků na průkaznost účetnictví i jednotlivých účetních záznamů
 - např. při vedení účetních knih, zajištění oběhu dokladů, seskupování účetních záznamů, připojování podpisových záznamů
- Zajišťování dostatečné auditní stopy
- Delegation odpovědnosti a jejím vymáhání (činnosti i termínů plnění)
- Nastavení vnitřních kontrolních mechanismů

7. ÚNORA 2019

18

VYUŽITÍ ŘÍDÍCÍ KONTROLY

- V rámci řídicí kontroly vzniká „auditní stopa“ o nakládání s veřejnými prostředky (hospodaření) – **ÚČETNÍ PŘÍPAD**
- V rámci vedení účetnictví je nezbytné zajistit „auditní stopu“ o obsahu účetních případů – **ÚČETNÍ ZÁZNAM**
- Funkční systém řídicí kontroly je schopen podpořit nejen formální, ale též obsahovou stránku vedení účetnictví, a to s přímou vazbou na průkaznost.

7. ÚNORA 2019

19

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST PODLE § 254 TZ

- Zák. č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník - **§ 254 Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění**
- z odstavce 1: **Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen,**
 - **kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, nebo**
 - **kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají,**
 - **a ohroží tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.**

7. ÚNORA 2019

1 10

PŘÍKLAD - TRESTNÍ ODPOVĚDNOST PODLE § 254 TZ Z POHLEDU „MANAŽERA“

- Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 5. 2012, sp. zn. 5 Tdo 493/2012, dostupné na www.nsoud.cz:
- „**Tím, že obviněný pověřil odbornou kancelář, resp. její zaměstnankyní, aby zpracovala doklady související s jeho podnikatelskou činností, přičemž to byl výlučně on, kdo příslušné listiny za tímto účelem předával, nezavázal se tím odpovědnosti za způsob a kvalitu vedení účetnictví, a s ním související výsledek... pověřená účetní může zpracovat pouze takové doklady, které jí on jako daňový subjekt vykonávající podnikatelskou činnost, předloží...**“
- „...což mj. vedlo i k tomu, že nemohl zajistit provedení inventarizace majetku a závazků firmy v souladu se zákonem o účetnictví, ...“
- „...přičemž ani jím **nashromážděné účetní doklady neměly příslušné náležitosti a chyběla jim účetní návaznost na doklady další, taková účetní evidence se tak stala neprůkaznou a tím i nevyužitelnou pro účel, ke kterému měla sloužit.**“

7. ÚNORA 2019

1 11

VYUŽITÍ PROCESU SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

- Schvalování účetní závěrky je **validační krok, při kterém jsou primárně shromažďovány podklady**, které podléhají posouzení schvalujícím orgánem nebo schvalující účetní jednotkou
- V rámci procesu schvalování účetní závěrky **dochází ke komunikaci** v rámci účetní jednotky i mezi zřizovatelem a zřizovanou účetní jednotkou
- **Příležitost prověřit dodržování vnitřních předpisů** (např. inventarizace)
- V rámci procesu schvalování účetní závěrky vzniká „**audítní stopa**“ o shromážděných podkladech k rozhodování
- V rámci procesu schvalování účetní závěrky **může dojít ke zjištění významných i nevýznamných skutečností** s vlivem na vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky
- Každá **zjištěná skutečnost je schopná v konečném důsledku „prokázat“ funkčnost nastavených validačních a kontrolních mechanismů (systému)**

7. ÚNORA 2019

1 12

Děkuji za pozornost

DAVID.BAUER@MFCR.CZ

Mgr. Miloslav KVAPIL

certifikovaný auditor ve veřejné správě

téma:

Finanční kontrola ve veřejné správě, jak předcházet rizikům při správě veřejných prostředků

anotace:

Nakládání s veřejnými prostředky je regulováno řadou zdánlivě neprovázaných zákonů a vyhlášek. Jedná se zejména o veřejné zakázky, veřejné rozpočty, účetnictví, schvalování účetních závěrek, veřejnosprávní kontrolu a interní audit, ale také o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků, registr smluv a další. Právní norma, která tyto regulace provazuje je zákon 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě, jehož cílem je ochrana veřejných prostředků a který stanovuje povinnosti pro osoby, které s nimi nakládají. Existuje zde řada rizik – právních, finančních i politických. Snížení či eliminace těchto rizik je možné dosáhnout správným nastavením interních předpisů a nástrojů z oblasti IT. Příspěvek se zaměří jak na bližší charakteristiky uvedených rizik, tak na tyto nástroje a další právně ekonomické souvislosti.

Finanční řízení a kontrola

Jak předcházet rizikům
při správě veřejných prostředků?

Mgr. Miloslav Kvapil

DYNATECH s.r.o., Certifikovaný interní auditor ve veřejné správě

Zákon č. 320/2001 Sb., o finančním řízení ve veřejné správě

1. Cílem zákona je **ochrana veřejných prostředků**.
2. Veřejné prostředky = veřejné finance + veřejný majetek.
3. Stanoví **odpovědnosti a pravomoci osob** při nakládání s veřejnými prostředky.
4. Definuje předpoklady pro **funkční a správné schvalovací postupy** v organizacích veřejné správy.
5. Vymezuje **odpovědnost za nastavení pravidel a kontrolu** správné funkčnosti na úřadě a příspěvkových organizacích, kterou nese zejména vedoucí orgánu veřejné správy.
6. Má „*nepřímou*“ **vazbu na další zákony**.

Vyskytují se rizika při správě veřejných prostředků? (1)

**Bohumínská účetní zpronevěřila 8 milionů!
Do vězení půjde na 6 let**

Ženě původně hrozilo až deset let vězení. Její **obhájce** žádal mírnější trest. "Na úřadě pracovala 20 let a samozřejmě selhala. **Selhal však i úřad jako takový**. Nešlo o sofistikovaný podvod, dal se odhalit. Je otázkou, **proč** úřady nejednaly kompetentně. **Škoda mohla být pro úřad menší**, stejně jako trest pro mou klientku,..."

Za zpronevěru více než osmi milionů korun si bývalá účetní bohumínských městských organizací Aneta Stoklasová odpyká ve vězení definitivně šest let. Rozsudek ostravského krajského soudu ve čtení potvrdil olomoucký vrchní soud.

zdroj: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krim/555973/bohuminska-ucetni-zproneverila-8-milionu-do-vezeni-pujde-na-6-let.html>

Vyskytují se rizika při správě veřejných prostředků? (2)

ZNOJEMSKÝ deník.cz

VYBRAT MĚSTO ▼ ZPRÁVY PODNIKÁNÍ SPORT KULTURA AUTA TIPY DENÍK

Odvolaí ředitele pečovatelského domu v Miroslavi. Z účtu zmizely peníze

PŘEČÍST ČLÁNEK

Po zpronevěře ruší příspěvkovou organizaci. Správu domova převzme radnice

PŘEČÍST ČLÁNEK

Zdroj: <https://znojensky.denik.cz/zpravy-a-soudy/ucetni-podnik-soudu-zpronevera-penize-mesta-dostal-podniku-20180115.html>

Kdo odpovídá za rizika a jejich následky?

Deník VEREJNÉ SPRÁVY

VEDENÍ ÚČETNICTVÍ OBCE A ODPOVĚDNOST STAROSTY

Datum: 2. 1. 2019, zdroj: OF 502018, rubrika: Legální

Není jen tajemství, že pro mnohé starosty i zastupitelé je účetnictví velmi vzdálenou kategorií. Účetnictví je často vnímáno jako negativní asociativní slovo. Část, a tato část je při rozpočtovém a finančním řízení obce. Pro starosty a zastupitelé je přesto důležitý rozpočet obce a de facto nikdy žádný starosta neví, aby byl možná „lepší ředitel“.

Vedení účetnictví však není samostatná činnost v životě obce nebo v řízení příslušné organizace, při něm je to významný záměr, příkaz a kontrolní funkce. V tomto smyslu vedení účetnictví patří na výše uvedené a rovněž k rozložení odpovědnosti za odpovědnost starosty a to nejen z pohledu politické odpovědnosti, ale též všech dalších stanovených právních předpisů, včetně odpovědnosti trestní.

Nechť je pro starosty, kteří nově nastupují do svých funkcí, tato stránka pomůckou při uvědomování si, jaké odpovědi má zvlášť do funkce starosty pro jejich vlastní odpovědnost vycházet z pravidel daného zřízení, rozpočtování, daní, pracovního nebo příslušného práva. Nový starosta nejprve zkontroluje z práva mluvy zastupitelů obce nově nastavené a řídí obce vzhledem ke všem právním předpisům, které obce již dříve uplatňovaly na území své jurisdikce. Ve vzhledu k vedení účetnictví se může jednat o úlohu v rámci úlohy nebo důležitou paralelu, při níž se mění pracovníci se svými záměry a právní úlohy. V tomto článku není jen o výpočtovém vedení účetnictví, ale také o jeho důležitosti, protože se jedná o významnou součást, kdy obce i při řízení příslušné organizace, mají šlágr, vada účetnictví „starosty Benet“.

Zdroj: <http://denik-obce.cz/clanek.asp?id=6755872>

Finanční řízení a kontrola – souvislosti

Zásadní rizika při správě veřejných prostředků?

1. Nesprávné nebo nejasně nastavené **pravomoci a odpovědnosti osob** při nakládání s veřejnými prostředky.
2. Přijímání rozhodnutí na základě **neúplných podkladů, nedostatečná kontrola** podkladů a zejména **formální schvalování**.
3. **Neprůkazná auditní stopa** v papírové formě.
4. **Jednorázové a neúčinné kontroly** správnosti rozhodování a **slabé kontrolní mechanismy**.
5. Kontroly prováděné „jednou za čas“ a na **malém vzorku dokladů**.
6. Většina kontrol **nenalezne žádná pochybení** . . .

7

Jak předcházet rizikům při správě veřejných prostředků? (1)

1. Mít **provázané vnitřní předpisy**, které komplexně upraví organizační uspořádání, pravomoci a odpovědnosti fyzických osob v rámci právnické osoby, zajistit jejich pravidelnou kontrolu a aktualizaci tak, aby byly vždy v souladu se změnami v právního řádu.
2. Nastavit **systémy vnitřního řízení a kontroly**, dodržování předpisů a záznamy o provedených kontrolách, včetně „aktivních“ kontrolních mechanismů ve **všech organizacích obce (úřad, příspěvkové organizace i obchodní společnosti)**.
3. **Archivovat záznamy o školení osob** podílejících se na činnosti právnické osoby tak, aby byla prokázána **kontrola jejich znalostí**, četnost a intenzita.

Jak předcházet rizikům při správě veřejných prostředků? (2)

4. Doložit **průkazné záznamy o způsobu a okolnostech rozhodování** při nakládání s veřejnými prostředky, případně o zjištěných porušeních, následcích porušení a **přijatých opatřeních („průkazná auditní stopa“)**.
5. Realizovat **pravidelný a průběžný monitoring rizikových činností** s možností včasné detekce nesrovnalostí či porušení zákonů („**aktivní kontrolní mechanismy – detekce**“).
6. **Odpovědné osoby musí včas reagovat na zjištěná rizika** a nesrovnalosti a **neprodleně** zajistit přijetí vhodných nápravných opatření („**včasná reakce**“).
7. **Pravidelně** vyhodnocovat efektivitu **systému vnitřního řízení a kontroly** a zajistit jeho aktualizaci a cílem zajistit jeho („**účinnost a přiměřenost**“).

9

Doporučení

1. **Zjistit aktuální stav** nastavení pravidel a kvality jejich dodržování (veřejnosprávní kontrola).
2. **Nařídít každé organizaci, aby realizovala vhodná opatření a průběžně podávala monitorovací zprávy** (Rozhodnutí Rady města, jako zřizovatele PO, zakladatele obchodních společností).
3. **Nakoupit** realizaci kontroly stavu, realizaci vhodných opatření a průběžný monitoring jako **externí službu**.
4. Zařadit realizaci opatření a jejich průběžnou kontrolu činností do **Centra sdílených služeb**.
5. Zachovat **Status quo** (přijmout rizika) . . .

Dotazy & diskuse

Děkuji Vám za pozornost!

kvapil@dynatech.cz

Ing. Michal SVOBODA, Ph.D.

metodická podpora účetnictví
státu, odbor Účetnictví a auditu,
Ministerstvo financí ČR

téma:

Řádné hospodaření, jak se vyhnout poskytnutí neoprávněné výhody

anotace:

Při nakládání s majetkem ÚSC, zřizovaných příspěvkových organizací či zakládaných obchodních společností, jakož i při uskutečňování výdajů z rozpočtu ÚSC je nezbytné mít přiměřenou jistotu, že nedochází, resp. v důsledku nemůže dojít k poskytnutí neoprávněné výhody pro ÚSC či jiný subjekt, který hospodaří s veřejnými prostředky (buď částečně). A to výhody v jakékoliv formě. Existuje zde několik rizik – právních, rozpočtových i politických. Snížení či eliminace těchto rizik je možné dosáhnout s využitím standardních ekonomických nástrojů známých spíše z komerční sféry, avšak relativně méně často využívaných ve veřejnoprávních korporacích. Příspěvek se zaměří jak na bližší charakteristiky uvedených rizik, tak na tyto ekonomické nástroje a další právně ekonomické souvislosti.

Neoprávněná výhoda Rizika pro města a obce

Ministerstvo financí
Česká republika

4

- 1) ROZPOČTOVĚ PRÁVNÍ
- 2) TRESTNĚ PRÁVNÍ
- 3) FISKÁLNÍ
- 4) POLITICKO REPUTAČNÍ

ad 1) riziko ROZPOČTOVĚ PRÁVNÍ

Ministerstvo financí
Česká republika

5

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v aktuálním znění:

Doplňková činnost příspěvkovky „... nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně.“ (§ 27 odst. 2 písm. g))

- pouze velmi obecné
- umím doložit, že splňuju?
- kdo by se mě na to mohl zeptat? Např.:
 - kontrolor přezkoumávající hospodaření,
 - kontrolní výbor/komise,
 - finanční úřad,
 - opoziční zastupitel,...

Poskytnutí neoprávněné výhody vlastní zřizované příspěvkovce může současně být porušením zákona o rozpočtových pravidlech!

ad 2) riziko TRESTNĚ PRÁVNÍ [1]

Ministerstvo financí
Česká republika

6

Péče řádného hospodáře – užší pojetí:

- Zákon č. 320/2011, zákon o finanční kontrole (§§ 2, 5, 6 aj.) – ZoFK

Péče řádného hospodáře – široké pojetí

- Zákon č. 89/2012, občanský zákoník (§ 159, § 1411) – ObčZ
- Zákon č. 128/2000, zákon o obcích (§ 38 an.)
- Zákon č. 40/2009, trestní zákoník (§ 220)

ad 2) riziko TRESTNĚ PRÁVNÍ [2]

Ministerstvo financí
Česká republika

7

ZoFK: Klíčové pro příkazce operace:

- Každá finanční a majetková operace musí být správná, tj. v souladu s ostatními právními předpisy + musí být v souladu se zásadami účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti

ObčZ: Klíčové zejm. pro obecní zastupitele (§ 159 občanského zákoníku):

- „Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.“

Poskytnutí neoprávněné výhody jakémukoliv subjektu může současně být porušením zákona o finanční kontrole nebo občanského zákoníku!

ad 3) riziko FISKÁLNÍ

Ministerstvo financí
Česká republika

8

Místní podnikatelé mohou být významnými zaměstnavateli, je-li v obci práce, může růst počet obyvatel a tím příjmy obecního rozpočtu

Část daně z příjmů OSVČ se sídlem v obci je přímo příjmem rozpočtu této obce

Relativně horší podmínky pro podnikání v obci odlákají případné nové firmy, obec přichází o oba výše uvedené zdroje pro svůj rozpočet

Poskytnutí neoprávněné výhody jakémukoliv subjektu může mít za následek nižší příjmy pro obecní rozpočet!

ad 4) riziko POLITICKO REPUTAČNÍ

Ministerstvo financí
Česká republika

9

Místního hospodského bude znát mnoho lidí...

Poskytnutí neoprávněné výhody jakémukoliv subjektu mi může prohrát příští volby!

LZE SE TĚMTO RIZIKŮM NĚJAK VYHNOUT ČI JE ASPOŇ SNÍŽIT?

ANO! ZEJMÉNA OBHÁJENÍM VÝŠE NÁKLADŮ NA SLUŽBY, KTERÉ POSKYTUJE MOJE OBEC NEBO JEJÍ ORGANIZACE!

Náklady na poskytované služby

Nutná KALKULACE úplných nákladů na poskytovanou službu =

zahrnutí všeho, co bylo v jakékoliv formě vynaloženo, aby konkrétní služba byla v daném období poskytnuta

POZOR: Nutnost zahrnovat náklady, nikoliv peněžní výdaje!!!

Náklady ≠ výdaje

Náklady nenajdu v rozpočtu, náklady najdu v účetnictví

Úkol :-)

Sestavte kalkulaci úplných nákladů na 1 porci jídla uvařeného ve školní jídelně.

-
-
-
-
-
-
- a také náklady zohledňující využití strojů a prostor
⇒ nutnost zahrnout také odpisy!

Význam účetní a ekonomické služby

Ministerstvo financí
Česká republika

13

Účetnictví = zdroj kriticky důležitých dat

Kvalitní účetní SW se hodí, ale důležitější jsou kvalitní účetní

Samotná ekonomická data je třeba interpretovat, interpretace (kvalitních) dat se neobejde bez kvalitního ekonoma

Ne každý účetní je současně ekonom

Oporou pro ekonomy a účetní by měly být kvalitní vnitřní předpisy v ekonomické oblasti

Aktuální otázkou i u malých obcí je centralizace ekonomických služeb

Závěrečné shrnutí

Ministerstvo financí
Česká republika

14

I. Nehlídám-li si poskytování neoprávněné výhody, vystavuju se hned několika VÝZNAMNÝM RIZIKŮM

II. Tato rizika snížím či eliminuju hlavně poctivě připravenými, podloženými a aktualizovanými KALKULACEMI ÚPLNÝCH NÁKLADŮ mých služeb

III. Na kvalitní kalkulace potřebuju zejm. KVALITNÍ LIDI (know-how) a KVALITNÍ VNITŘNÍ PŘEDPISY, včetně zpětné vazby (kontrola, interní audit,...)

Děkuji za pozornost!

kontakt:

michal.svoboda@mfc.cz

Ministerstvo financí
Česká republika

15

Erik FELDMAN

specialista na kamerové systémy

téma:

Využití kamerových systémů pro bezpečné město a obec

anotace:

Využívání kamerových systémů na území obce musí splňovat poměrně přísné a komplexní podmínky z pohledu ochrany osobních údajů. Legislativní rámec předpisů na ochranu osobních údajů umožňuje využívat údaje pouze k předem definovaným účelům.

Existuje však cesta, jak údaje z kamer použít i jinak, než k bezpečnostním účelům? Je možná anonymizace údajů z kamer? Moderní analytické nástroje umí vyhodnotit obraz tak, aby s osobními údaji nepřišel nikdo do styku. Výstupem jsou pak zcela anonymizovaná data o událostech, statistické výstupy o počtu projíždějících aut, cyklistů a podobně.

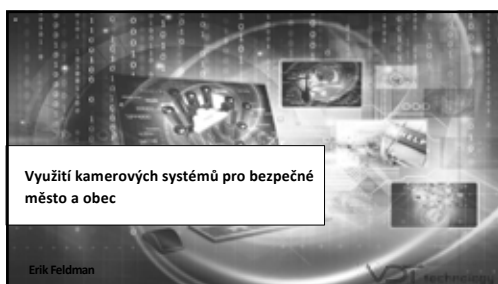
Video-analytická technologie Video Synopsis®, založené na umělé inteligenci, umožňuje analyzovat nekonečné hodiny kamerových záznamů a transformovat je na chytré a použitelné informace přispívající k rozvoji města či obce.

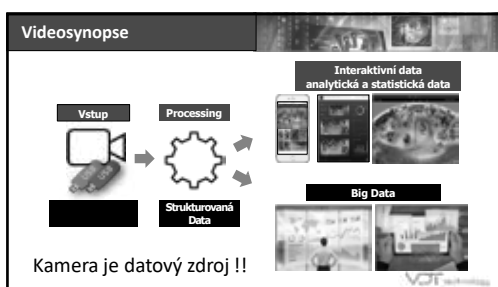
Dokáže důležitá data v reálném čase automaticky vyhodnotit, zobrazit jen kritické a důležité události, a tím dokáže změnit městské kamerové systémy v silný nástroj pro zvýšení bezpečnosti a okamžitý zásah v rámci vize Smart&Safe Cities.

kontakty:

Tel.: 725 099 165

e-mail: erik.feldman@vdttechnology.com

Využití videosynopse

- Prohlížení a prohledávání hodin záznamů v minutách
- Pokročilé vyhledávací filtry
- Automatické analýzy
 - Dopravních dat
 - Míst s velkou koncentrací lidí
 - Frekvenční mapy

Video Synopsis People wearing red Pathways Activity map

VOT

Ukázka využití videosynopse

Automatický alerting kritické situace

• Detekování incidentu
nebezpečné seskupení

• Alert nastaven
• dle uživatele

• Při splnění podmínek alertu
• Je uživatel notifikován

• Formou
• Fotografie
• a VideoSynopse

Dohledání osob dle popisu

Dohledání osob dle obličeje

Identifikace osob v davu dle obličeje

- Příklad – záběr ze stadionu
- Rozlišení: 40 mpx
- Zachycených 2000 tváří z jednoho záběru a porovnaných s databází

VOT Technology

Analýza vozidel a RZ v reálném čase

Sledování vozidel

Pokročilé rozpoznávání vozidel

- Barva i kombinace barev
- bílá karoserie + černá střecha a pod ...
- Typ a výrobce vozidla a SPZ
- I jen část
- Porovnávání s databází

VOT Technology

Komprimace datového toku

Unikátní izraelská technologie komprimace datového toku pro městské kamerové CCTV systémy

Příklad komprimace datového toku

	Today's situation	Using LPR
Actual data capacity	20 TB	1.1 TB
Upload bandwidth required to transfer data from 2 cameras	8 TB	440 GB
Upload bandwidth required to transfer data from 2 cameras	40 TB	5 GB

Využití komprimace datového toku

Přenos živého videa z vozidel, např. IZS nebo „body kamer“ policistů

16TB

1.2 Month Deployment Package

Petr STIEGLER

specialista na GDPR

téma:

Městské kamerové systémy v prostředí GDPR

anotace:

Do legislativního prostředí provozu městských kamerových systémů v poslední době zasáhla nová evropská úprava ochrany osobních údajů v podobě obecného nařízení EU 2016/679 o ochraně osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (GDPR), ale rovněž i Směrnice EU 2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení.

Vedle toho je v legislativním procesu i nová tuzemská právní úprava - návrh zákona o zpracování osobních údajů. I když nejde o zásadní revoluci a základní podmínky provozu kamerových systémů se nemění, přibývají správcům a zpracovatelům některé nové povinnosti, na které je třeba dát si pozor.

kontakty:

Tel.: 724 254 949

e-mail: petr.stiegler@denaliadvis.cz

Security Camera Systems / MPS / Government / City Police / Police Management Academy

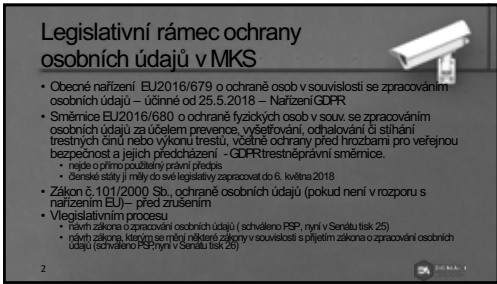

Městské kamerové systémy v prostředí GDPR

Petr Stiegler

Security Camera Systems / MPS / Government / City Police / Police Management Academy

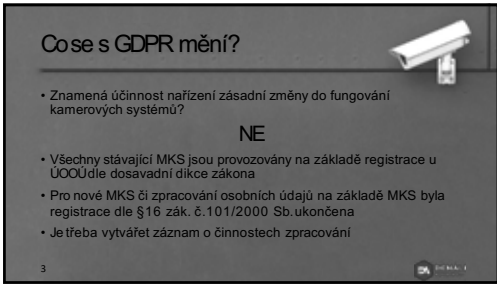

Legislativní rámec ochrany osobních údajů v MKS

- Obecné nařízení EU2016/679 o ochraně osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů – účinné od 25.5.2018 – Nařízení GDPR
- Směrnice EU2016/680 o ochraně fyzických osob v souv. se zpracováním osobních údajů za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení - GDPRtrestněprávní směrnice.
 - někde o přímo použitelný právní předpis
 - Členské státy jímaly do své legislativy zpracovat do 6. května 2018
- Zákon č.101/2000 Sb., ochraně osobních údajů (pokud není v rozporu s nařízením EU) – před zrušením
- Vlegislativním procesu
 - návrh zákona o zpracování osobních údajů (schváleno PSP, nyní v Senátu tisk 26)
 - návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů (schváleno PSP, nyní v Senátu tisk 26)

Security Camera Systems / MPS / Government / City Police / Police Management Academy

Co se s GDPR mění?

- Znamená účinnost nařízení zásadní změny do fungování kamerových systémů?

NE

- Všechny stávající MKS jsou provozovány na základě registrace u ÚOOÚdle dosavadní díkce zákona
- Pro nové MKS či zpracování osobních údajů na základě MKS byla registrace dle §16 zák. č.101/2000 Sb.ukončena
- Je třeba vytvářet záznam o činnostech zpracování

Zajímavé novinky nového zákona

- Snížené sankce pro orgány veřejné moci
- Podstatné výjimky pro statistické, vědecké zpracování
- Zachování rozsáhlých výjimek pro bezpečnostní sbory (slučitelnost účelu, informační povinnost, oznámení porušení zabezpečení) – netýká se obecní policie
- Správce nemusí provádět posouzení vlivu před jeho zahájením, pokud mu právní předpis stanoví povinnost zpracování provést

4

GDPR 6.1.1

MKS se záznamem a bez záznamu

- Dle názoru ÚOOÚ je zpracováním osobních údajů pouze provozování kamerového systému se záznamem
<https://www.uoou.cz/knba-garantovani-kamerovych-systemu-26535a1e1099>
- Takže pouhý monitorovací kamerový systém bez záznamu není zpracováním osobních údajů... (?)
- Přitom ale definice zpracování dle GDPR: zpracováním* jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromažďování, zaznamenávání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení;

5

GDPR 6.1.1

Obec jako správce MKS

- Stále ovšem platí stanovisko č. 9/2002 ÚOOÚ, kde se mj. uvádí:
„Z ustanovení § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb. proto nelze nijak vyvozovat, že by snad měla sama obec, resp. její orgány či zaměstnanci (s výjimkou strážníků obecní policie, kteří jsou ze zákona zaměstnanci obce), dohlížet na veřejný pořádek, vyšetřovat a odhalovat přestupky nebo trestné činy“
- Je ovšem možné využít právo chránit svůj zájem – sledování objektů, které jsou ve vlastnictví obce a nejsou veřejným prostranstvím
- Obec ovšem může nakládat s takovými údaji, pocházejícími z provozu MKS, které nejsou osobními údaji

6

GDPR 6.1.1

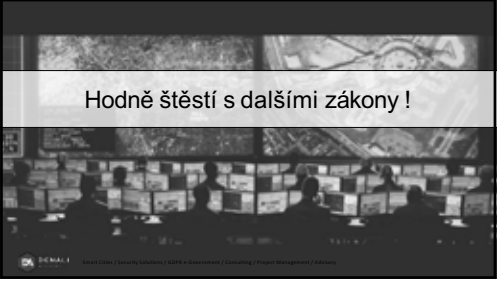
Pokročilé videoanalytické systémy

- Běžný způsob práce s kamerovým systémem:
vidím → jednám
- To všem může být (nejen) z pohledu GDPR problematické...
- Pokročilé videoanalytické systémy mohou poskytnout informaci o události dané osobě bez toho, aby předávaly osobní údaje (anebo jen ty nezbytné)
- Pokud již nejde o osobní údaje (počet, osob, vozidel apod.), lze je zpracovávat bez omezení
- „Statistická výjimka“

7

Hodně štěstí s dalšími zákony !

**JUDr.
Stanislav
KADEČKA,
Ph.D.**

advokát, vysokoškolský pedagog

téma:

**Významné stavební projekty
z hlediska veřejného práva**

anotace:

Příspěvek věnuje pozornost veřejnému stavebnímu právu, a to především z pohledu obce. V příspěvku autor nejprve stručně vymezuje veřejné stavební právo a jeho úpravu. Následně se věnuje právnímu postavení obce, přičemž v případě obcí lze uvažovat o trojím postavení obcí (obec jako regulátor, obec jako stavebník a obec jako dotčený subjekt). Tyto role jsou pak demonstrovány na praktických případech. Současně příspěvek obsahuje shrnutí problémů a nedostatků recentní právní úpravy s tím, že zmiňuje aktuální trendy de lege ferenda v oblasti veřejného stavebního práva. V závěru autor řeší aktuální judikатурní otázky položené rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

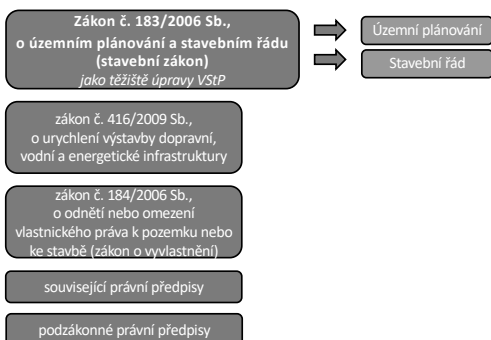
Významné stavební projekty z hlediska veřejného práva

Právní konference Svazu měst a obcí ČR
Kongres hotel Jezerka, Seč

7. února 2019

JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.

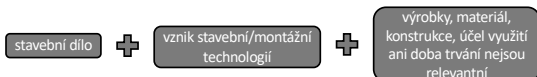
Veřejné stavební právo

Veřejnoprávní pojetí stavby

- definice: § 2 odst. 3 stavebního zákona:

„**Stavbou** se rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu.“

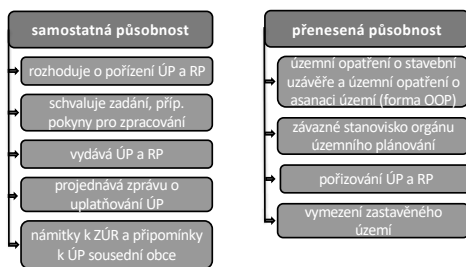

- za stavbu se považuje též výrobek plnící funkci stavby (např. mobilheim)
- nezávislé na soukromoprávním pojetí stavby
- dočasná stavba
- stavba pro reklamu

Obec v roli stavebníka (veřejnoprávní pohled)

- obdobné postavení jako u jiných stavebníků, žádné zvýhodnění, ale:
 - ✗ možnost vyvlastnění
 - ✗ do hry vstupují i jiné aspekty
 - účelnost a hospodárnost
 - veřejné zakázky
- řádná příprava a provádění stavby
- projektová dokumentace
- umístění stavby
- povolení realizace stavby
 - stavební deník
 - kontrolní prohlídky stavby
 - technický dozor stavebníka
- kolaudace

Obec v roli regulátora

Obec v roli dotčeného subjektu

- vlastník pozemku/sousedního pozemku/stavby
- vlastník či provozovatel veřejné dopravní a technické infrastruktury (pozemní komunikace, vodovody, kanalizace)
- závazné stanovisko orgánu územního plánování
- obec **je** účastník územního řízení (ev. *společného územního a stavebního řízení*)
 - záměr má být uskutečněn na území obce
 - námítky k ochraně zájmů obce a zájmů občanů obce
- obec **není** účastníkem stavebního řízení, pokud není stavebníkem či dotčeným vlastníkem

Problémy a nedostatky současné právní úpravy

Teze rekodifikace stavebního práva

- ✓ zjednodušení a zrychlení řízení
- ✓ elektronizace stavební agendy
- ✓ změny v územním plánování
 - zavedení informačního systému určeného k informování o změnách
 - územní rozvojový plán
 - změna formy územně plánovací dokumentace – posílení postavení územních samospráv
- ✓ poskytování předběžné informace
- ✓ jednotné řízení o povolení stavby
- ✓ závazné lhůty
- ✓ reálné odstraňování staveb, vymýcení černých staveb

Případ č. 1 Územní plán dezinterpretovaný krajským (stavebním) úřadem i správním soudem aneb kde je vůle samosprávné obce?

- obec (mající stavební úřad) vydala nový územní plán
- investor požádal o územní rozhodnutí o umístění stavebního záměru, přičemž:
 - obec ve svém stanovisku výslovně potvrdila soulad s územním plánem
 - s výkladem územního plánu investora souhlasil též architekt obce
 - obdobně výklad potvrdil stavební úřad této obce (*výkon přenesené působnosti*)
 - i architekt, jenž byl autorem textu i grafické části územního plánu, sdělil, že výklad investora je správný
- po vydání územního rozhodnutí toto napadeno odvoláním a krajský úřad shledal **rozpor s územním plánem**
- stavební úřad obce a též obec samotná změnily výklad (vlastního) územního plánu, kterýžto byl cca 2 roky aplikován
- investor tedy napadl u krajského soudu územní plán pro jeho nepřezkoumatelnost (nesrozumitelnost), neb totožný text územního plánu nemůže připouštět dva svěbytné výklady
- obec u krajského soudu uvedla, že souhlasila s výkladem investora, avšak je nutné se přizpůsobit rozhodnutí krajského úřadu
- *Co právo na místní samosprávu dle čl. 8 Ústavy ČR, tedy mj. právo rozhodovat o svém území?*
- *Jaká doporučení pro obec z toho plynou?*

**Případ č. 2 Stavební uzávěra
jako nástroj zmrazení územního plánu
aneb tenká hranice mezi využitím a zneužitím pravomoci**

- obec (mající stavební úřad) měla územní plán
- investor se rozhodl požádat o územní rozhodnutí o umístění stavebního záměru, než tak učinil, kontaktoval obec
- obec reagovala vydáním opatření o stavební uzávěře dle stavebního zákona
- stavební uzávěra byla napadena u správního soudu, jenž ji pro nedůvodnost zrušil
- investor obratem žádá o územní rozhodnutí
- obec vydává stavební uzávěru č. 2

- *Kde jsou meze institutu stavební uzávěry?*
- *Hrozí obci, resp. radě obce za takový postup nějaký postih?*
- *Je možné domáhat se náhrady škody za nesprávný úřední postup či zmařený stavební záměr?*

**Případ č. 3 Obec s podnikatelským záměrem
aneb jak je složitý a neurčitý okruh účastníků řízení**

- obec hodlala jako svůj podnikatelský záměr realizovat stavbu zemědělského skleníku
- obec tedy požádala o územní rozhodnutí o umístění stavby
- příslušný stavební úřad vyžadoval závazná stanoviska a vyjádření v zásadě všech případných dotčených orgánů veřejné moci a provozovatelů sítí (včetně např. ÚCL, BÚ, SÚJB)
- problémem bylo určení okruhu účastníků řízení (dotčených osob), které zákon vymezuje takto:
 - *žadatel,*
 - *obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn,*
 - *vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě,*
 - *osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.*
- event. opomenutí účastníka řízení by mohlo vést k vážným právním následkům a komplikacím

- *Jak vykládat přímé dotčení práv dotčených osob?*
- *Kde jsou hranice dotčení práv?*
- *Jak předejít chybnému vymezení okruhu účastníků řízení ze strany stavebního úřadu?*

Kolaudační souhlasy

**Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018,
č.j. 1 As 436/2017-35**

- *Představuje územní souhlas dle § 96 stavebního zákona (resp. obecně souhlasy vydávané dle stavebního zákona) rozhodnutí přezkoumatelné ve správním soudnictví dle § 65 a násl. s. ř. s.?*

Kolaudační souhlasy

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018,
č.j. 6 As 211/2017-67

- Jaký prostředek soudní ochrany má žalobce k dispozici, jestliže stavební úřad v rozporu se zákonem rozhodne o povolení změny stavby před dokončením rozhodnutím vydaným na místě a oznámeným zápisem do stavebního deníku (nyní § 118 odst. 6 stavebního zákona), aniž by o tom žalobce jako potenciálně dotčenou osobu zpravil, a na užívání takto změněné stavby následně vydá kolaudační souhlas?
- Má žalobce podat proti rozhodnutí o změně stavby před dokončením žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s. (resp. má nejprve jako opomenutý účastník vyvolat odvolací řízení s argumentem, že mělo být vedeno za jeho účasti řádné stavební řízení o změně stavby před dokončením, a teprve v případě zamítnutí odvolání krajským úřadem podat žalobu proti jeho rozhodnutí) nebo má napadnout žalobou kolaudační souhlas, a v této žalobě uplatňovat námitky nezákonnosti, případně nicotnosti povolení změn stavby před dokončením provedeného zápisem do stavebního deníku (jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudcích ve věcech Novostavby dvou rodinných domů ve Špindlerově Mlýně)?

Kolaudační souhlasy

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018,
č.j. 6 As 211/2017-67

- Jsou i za současné právní úpravy uplatnitelné závěry rozšířeného senátu přijaté v usnesení Kopřivnická vzorkovna olejů a maziv, podle nichž souhlasy vydávané dle zákona č. 183/2006 Sb., zejména dle § 96, § 106, § 122 a § 127, nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s. s tím, že soudní ochrana proti nim je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. tohoto zákona? Pokud ano, jakým způsobem má být zajištěna faktická účinnost soudní ochrany v posuzovaném případě (a jemu podobných)?
- Brání ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. správním soudům v tom, aby při projednávání žaloby proti rozhodnutí zohlednily zrušení předcházejícího řetězcího se rozhodnutí, jehož existence byla podmínkou pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí? Pokud ano, jaký účinný prostředek soudní ochrany má žalobce v takové situaci k dispozici ve vztahu k oběma řetězcím se rozhodnutími?

Děkuji za pozornost.

Kontakt pro případné písemné dotazy:
pravnik@akkvb.cz
www.akkvb.cz

Mgr. Roman PEČENKA

advokát, místostarosta obce

téma:

Významné stavební projekty na malé obci z hlediska soukromého práva

anotace:

Roman Pečenka ve svém příspěvku shrne bohaté poznatky z dlouholeté praxe sjednávání smluv mezi obcemi a developery stavebních projektů. Rozebere právní postavení obce a z něj se odvozující možnosti a limity vyjednávání s developery, popíše druhy smluv, které se obvykle uzavírají a následně se zaměří na bližší popis nejdůležitějších ujednání nejrozšířenějšího typu smlouvy. Nakonec vysvětlí právní a praktické okolnosti poskytování příspěvků obcím.

Významné stavební projekty z hlediska soukromého práva

Roman Pečenka

PRAHA | BRATISLAVA | OSTRAVA

www.prkpartners.com

Postavení obce v povolovacím procesu

- / Územní plánování
 - O pořízení (změně) územního plánu **rozhoduje zastupitelstvo obce** (§ 44 StZ)
 - Iniciativu k jeho pořízení/změně má vícero subjektů
 - Obec v něm hraje zcela klíčovou roli
- / Územní řízení
 - Obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn, je vždy účastníkem řízení (§ 85 odst. 1 StZ)
 - Hájí zde **nejen zájmy obce**, ale též **zájmy občanů** obce (§ 89 odst. 4 StZ), a to včetně zájmů obvyklého **vlastníka technické infrastruktury** nebo **sousedních pozemků**
 - Obec obvykle má i nadále klíčovou roli
- / Stavební řízení
 - Obec v něm vystupuje již "jen coby" vlastník dotčených staveb či pozemků
 - Úloha obce je již výrazně omezena

Co ovlivňuje "zájem na spolupráci"?

- / Obec je klíčovým partnerem pro investory (developery) větších stavebních projektů
- / Investor je schopen významně ovlivnit obec:
 - pozitivně i negativně
 - z vlastní iniciativy, nebo z iniciativy obce
- / Investor a jeho zájmy z pohledu časového a finančního
- / U rezidenčních projektů budou jejich budoucí vlastníci/uživatelé také občany obce, jejichž zájmy má obec hájit
- / Nedohoda/nespolutpráce ovlivní situaci v obci na dlouhá léta dopředu
- / Zkušenosti z minulosti a ze zahraničí

Jak může obec své zájmy zabezpečit

- / Jedině smlouvou...
- / Nejlépe písemnou...

Druhy smluv mezi developery a obcemi

- / Jedná se o smlouvy soukromoprávní
- / Druhy smluv:
 - Smlouva o spolupráci
 - (Plánovací) smlouva
 - Smlouvy mezi vlastníky provozně souvisejících vodovodů či kanalizací
 - Smlouvy o správě/údržbě majetku
 - Ostatní druhy smluv
- / Kdo smlouvy dojednává a kdo je schvaluje
- / Vliv okamžiku jednání o smlouvě na její obsah:
 - Územní plánování -> smlouvy obecnější a širší
 - Územní řízení -> smlouvy konkrétnější a techničtější

Co by měla obsahovat (plánovací) smlouva

- / Úvodní ujednání (preambule)
 - Velmi důležitá pro popis záměrů stran a pro výklad smlouvy
- / Vymezení dotčené infrastruktury
 - Bez zapojení projektanta obtížné, nicméně nezbytné
- / Projektování
 - Projektování záměru je jeho zásadní fází a obec by měla být zapojena
- / Zajištění povinností
 - Možné a akceptovatelné zajištění, bez nějž nebude smlouva fungovat
- / Dohled nad realizací prací
 - Bez výslovného ujednání mohou být výtky obce ignorovány
- / Předání dokončení infrastruktury a její provozování
 - Neopomenout záruky, potřebnou dokumentaci a zájmy provozovatele

Příspěvky obci

- / Limity přípustnosti příspěvků v platné právní úpravě
 - Vlastník vodovodu nebo kanalizace je **povinen umožnit připojení** na vodovod nebo kanalizaci (§ 8 odst. 5 ZVak)
 - Připojení a uzavření smlouvy o dodávce/odvádění **nesmí být podmíněny vyžadováním** finančních nebo jiných plnění (§ 8 odst. 5 ZVak)
 - Problematika "bezprávných výhrůžek" a protiplnění obce
- / Limity přípustnosti příspěvků v judikatuře a praxi
 - Rozhodnutí NS ČR ze dne 28. února 2013 (sp. zn. 33 Cdo 3225/2011):
 - > "Záleží jen na vzájemné dohodě obce a vlastníka pozemku (konsenzu jejich vůli), zda a za jakých podmínek k dohodě o příspěvku dojde. Jejich vzájemnou vůli projevou ve smlouvě však nepochybně **vznikne platný závazek**, v daném případě mimo jiné závazek uhradit příspěvek."
 - Dotační podmínky

Děkuji za pozornost

Roman Pečenka
roman.pecenka@prkpartners.com

PRAHA | BRATISLAVA | OSTRAVA
www.prkpartners.com

Kontakty PRK Partners

Česká republika - Praha
Jáchymova 26/2, 110 00 Praha1
tel: +420 221 430 111
e-mail: prague@prkpartners.com

Česká republika - Ostrava
28. října 3346/91, 702 00 Ostrava
tel: +420 558 889 099
e-mail: ostrava@prkpartners.com

Slovensko
Hurbanovo námestie 3, 811 06 Bratislava
tel: +421 232 333 232
e-mail: bratislava@prkpartners.com

www.prkpartners.com

**Ing.
Tomáš
KADEŘÁBEK**

ředitel Asociace developerů

téma:

**Praktický příklad spolupráce
obce a developera**

anotace:

NIMBY – Nestavte to u mě!

FENOMÉN **NIMBY** Nestavte to u mě!

Tomáš Kadeřábek
Ředitel

**NIMBY JE LEGITIMNÍ
POSTOJ OBYVATEL
ALE**

**KDY SE PROSAZUJE?
JAK SE PROSAZUJE?**

PRAVIDLO 1:

HÁJIT NIMBY VE SPRÁVNÝ ČAS

PŘIJETÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU

LEGITIMNÍ NÁSTROJ PRO OBYVATELE
KDY SE PODÍLET NA URBANISMU
MĚSTA, VČETNĚ SVÉHO OKOLÍ
(A UPLATŇOVAT PRINCIP NIMBY)

PRAVIDLO 2:

HÁJIT NIMBY NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ

**VŮLI OBYVATEL DO ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ PŘENÁŠÍ POLITICI
&
UPLATNĚNÍ NÁMITEK PŘI
PROJEDNÁVÁNÍ ÚZEMNÍCH PLÁNŮ**

**PROČ JE ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ
JEDINÝ MOŽNÝ ČAS PRO HÁJENÍ
PRINCIPU NIMBY?**

**NIMBY TAM MÁ SVŮJ ČAS A SVÉ MÍSTO
EXISTUJE OBJEKTIVNÍ POSTUP HODNOCENÍ
POŽADAVKU
KULTIVOVANÝ STŘET VEŘEJNÉHO, ODBORNÉHO
A POLITICKÉHO NÁZORU
TRANSPARENTNÍ A DEMOKRATICKÝ POSTUP A
ODŮVODNĚNÉ ROZHODNUTÍ**

PO PŘIJETÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU JE PROSAZOVÁNÍ NIMBY NELEGITIMNÍ

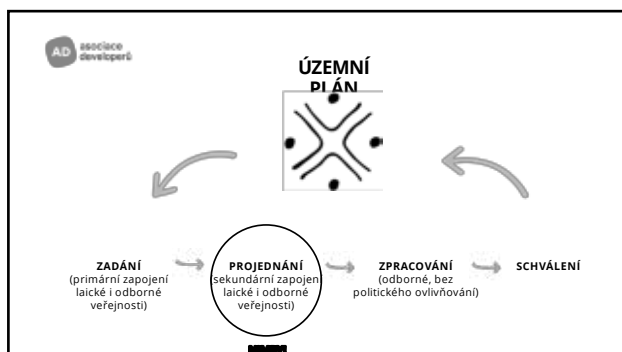
PŘIJETÍM ÚZEMNÍHO PLÁNU VZNIKÁ
DOTČENÝM SUBJEKTŮM **PŘÁVO REALIZOVAT
ZÁMĚRY** V SOULADU S ÚZEMNÍM PLÁNEM.

POKUD V DALŠÍCH PROCESech ÚZEMNÍHO
ROZVOJE (EIA, ÚR, SP)
NĚKDO NAVRHOJE OPÁK, JEDNÁ SE O
NEDEMOKRATICKÝ POSTUP, PROTOŽE KE
ZMĚNĚ NEDOJDE DEMOKRATICKÝM PROCESEM

***„JÁ NECHCI, ABY SE STAVĚLO NA MÍSTĚ, O
KTERÉM SE DEMOKRATICKÝM ZPŮSOBEM
ROZHODLO, ŽE SE NA NĚM STAVĚT MÁ“***

PŘI POSUZOVÁNÍ PROSAZOVÁNÍ **NIMBY** PLATÍ:

**INDIVIDUÁLNÍ ZÁJEM NEMŮŽE BÝT
NADŘAZEN ZÁJMU A POTŘEBĚ CELKU**

AD asociace developerů

PRO SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ NIMBY:

POSÍLENÍ ROLE ÚZEMNÍCH PLÁNŮ VŮČI DALŠÍM PROCESŮM V ÚZEMNÍM ROZVOJI

JASNÉ STANOVENÍ CÍLŮ ROZVOJE OBCE (STRATEGICKÝ PLÁN)

VČASNÁ PARTICIPACE VEŘEJNOSTI A OSVĚTA NA NIMBY VE SPRÁVNÝ OKAMŽIK A NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ

AD asociace developerů

Tomáš Kadeřábek
ředitel Asociace developerů ČR
tomas.kaderabek@wedvelop.cz
www.wedvelop.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Jiří JIRKOVSKÝ, MPA

generální ředitel
VDT Technology a.s.

téma:

Datové platformy pro městské využití, otevřená data

anotace:

Otevřená data představují vysoce efektivní způsob sdílení informací veřejného sektoru, kde legislativa umožňuje informačně povinným subjektům poskytovat data i nad daný rámec.

Takové možnosti lze s výhodou využít, neboť v prostředí i majetku obcí a měst se nacházejí budovy, sítě i další významné systémy zajišťující jejich spolehlivý provoz. Řešení např. pro dopravu či osvětlení generují velké množství dat (big data), která po zpracování mohou výrazně rozšířit obsah a funkcionalitu informačního systému.

Pro tento účel využíváme datových IoT platforem s možností digitálního modelování, kde lze propojit všechny senzory, stroje, přístroje nebo zařízení, která slouží k monitorování, řízení a vyhodnocování procesů. To umožňuje pak s těmito daty dále nakládat a pomocí aplikací a pokročilých analytických funkcí je proměnit v chytrá data, která dokáží zvýšit spolehlivost a efektivitu.

kontakty:

Tel.: 602 223 557

e-mail: jiri.jirkovsky@vdttechnology.com

Právní konference Svazu měst a obcí
Otevřená data a datové platformy
Seč, 6-8.2.2019

Smart City

Chytré město

- Řízení dopravy a její optimalizace
- Moderní navigační aplikace
- Inteligentní parkovací systémy
- Chytré multifunkční kiosky
- Podpora elektromobility
- Moderní systémy veřejného osvětlení
- Efektivní správa sítí
- Zvýšení hospodárnosti budov

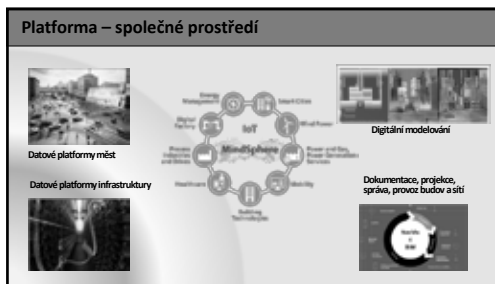
Safe City

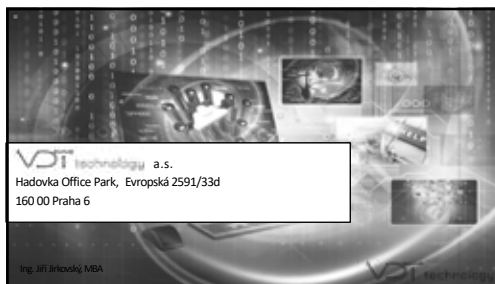
Bezpečné město

- Zabezpečení kritické infrastruktury
 - Vodní zdroje
 - Energetické sítě
- Bezpečná doprava
- Efektivní městské kamerové systémy s pokročilými analytickými funkcemi
- Inteligentní řízení veřejné dopravy

Mgr. Robert PERGL

advokát, vedoucí pracovní skupiny
Czech Smart City Cluster

téma:

Nastavení veřejných zakázek v oblasti moderních technologií; Jak optimálně nastavit smluvní vztahy

anotace:

- Novinky v oblasti veřejných zakázek s důrazem na veřejné zakázky v oblasti moderních technologií a IT
- Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB)
- Ministerstvo vnitra a jeho role při zavádění a zadávání moderních technologií
- Datová platforma – Koncept Smart Cities pro města 21. století
- Software pro kamerové systémy
- Smluvní uspořádání

kontakty:

e-mail: robert.pergl@akdpp.cz

JUDr. PhDr. Petr MLSNA, Ph.D.

náměstek ministra vnitra pro
řízení sekce legislativy, státní
správy a územní samosprávy,
Ministerstvo vnitra ČR

téma:

Co připravuje Ministerstvo vnitra; Nejčastější pochybení obcí z hlediska dozoru a kontroly

anotace:

Ministerstvo vnitra usiluje ve vazbě na naplňování strategie Digitální Česko o modernizaci veřejné správy. Přípravovaným strategickým dokumentem je přitom Koncepce klientsky orientovaná veřejná správa 2030. Vedle pokračující realizace projektu e-Sbírka a e-Legislativa, se dále připravuje návrh na zřízení Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů, jakožto informačního systému veřejné správy. Cílem aktivit v oblasti vyhlásování práva je usnadnit občanům i firmám přístup k právním předpisům, učinit proces jejich přijímání transparentní a zajistit jejich koncentraci na jednom místě. Ve vazbě na Programové prohlášení vlády Ministerstvo vnitra také usiluje o změny volebního práva – zejména pak zavedení možnosti korespondenčního hlasování ze zahraničí, zavedení jednodenních voleb, případně voleb v předstihu a zrušení místní příslušnosti pro vydávání voličských průkazů. Technicky nejnáročnějším projektem týkajícím se voleb je bezesporu příprava zcela nového informačního systému správy voleb, který by měl zahrnovat jednotný seznam voličů, nástroj pro obsazování okrskových volebních komisí a systém pro řízení o registracích kandidátních listin. Ministerstvo vnitra dále zefektivňuje přenesený výkon státní správy a jeho financování. V této oblasti je například připravována platforma e-Matriky, která povede ke zkvalitnění a zároveň zjednodušení výkonu matriční agendy v České republice, či posilován výkonový model příspěvku na výkon státní správy.

CO PŘIPRAVUJE MINISTERSTVO VNITRA?

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy,
státní správy a územní samosprávy
Ministerstvo vnitra ČR

1

KONCEPCE VEŘEJNÉ SPRÁVY

2

KONCEPCE KLIENTSKY ORIENTOVANÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA 2030

ANALYTICKÁ ČÁST:

- dokončena a projednána odpovědnou pracovní skupinou, složenou ze zástupců ústředních orgánů i územních samosprávních celků (SMO ČR, SMS ČR, AK ČR) na konci října 2018
- rozčleněna na 3 podoblasti s několika hlavními problémovými tématy (+ další témata):
 - **PROBLÉMY OBOU ÚROVNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY**
 - Nedostatečně uplatňované evidence-informed rozhodování ve veřejné správě
 - Nízká kvalita strategického plánování a řízení ve veřejné správě
 - Rezervy v komunikaci veřejné správy s veřejností, nízká míra participace občanů na veřejném dění
 - **PROBLÉMY CENTRÁLNÍ STÁTNÍ SPRÁVY**
 - Nedostatečná koordinace veřejné správy
 - Neefektivní systém kontrol veřejných prostředků
 - **PROBLÉMY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY**
 - Neefektivní výkon kompetencí územně samosprávních celků
 - Dosud nevyužitý potenciál meziobecní spolupráce v ČR
 - Nereaktivní systém změn pojmu dostupnost veřejné správy v čase
 - Neaktuální systém vzdělávání úředníků územních samosprávních celků
 - Finanční nepřipravenost územně samosprávních celků na možné změny v jejich působnosti
- PLATNOST: 2021–2030

3

The diagram illustrates the relationship between the Strategic Plan of the Czech Republic and the Client-Oriented Public Administration 2030 Concept. At the top, a grid of colored squares (yellow, green, blue, red) represents the Strategic Plan of the Czech Republic. Below this, a large blue box contains the text 'KONCEPCE KLIENTSKY ORIENTOVANÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA 2030'. To the left of this box, a smaller blue box contains the text 'STRATEGICKÁ ČÁST:'. Below this, a list of bullet points indicates the implementation of the concept: 'aktualizace ve spolupráci s partnery připravována' and 'dokončení a pracovní skupině předložena bude cca do konce února 2019'. Below the list, a blue box contains the text 'IMPLEMENTACE:'. Below this, a list of bullet points indicates the implementation timeline: '3 Akční plány: 2021-2023, 2024-2026, 2027-2030'. Below the timeline, a blue box contains the text 'SCHVÁLENÍ:'. Below this, a list of bullet points indicates the approval process: 'Koncepte bude vláda ČR předložena ke schválení, a to včetně prvního Akčního plánu, na podzim roku 2019'.

PRIORITNÍ PROJEKTY A LEGISLATIVNÍ ZMĚNY

Novelizace volebních zákonů

Korespondenční hlasování - zpřístupňuje volby volebního práva voličům.

- Využití – volby do Poslanecké sněmovny, do EP a volba prezidenta republiky; využitelné pro volče v zahraničí.
- Princip – volčů pobývajících v zahraničí si od zastupitelského úřadu vyzdává volební dokumentaci. Odbírá postřehovalci hlasovací listky, úřední obálku, doručovací obálku a identifikační listky. Hlasovací listky vloží do úřední obálky. Úřední obálku spíše s identifikačním listkem vloží do doručovací obálky a zaslá postřehovalci zastupitelského úřadu. Zvláštní okružní volební komise v den voleb po ukončení hlasování otevře doručovací obálku, podle identifikačního štítku vyznačí ve výpisu ze zvláštní seznamu volčů, kdo takto hlasoval, a vzhodí úřední obálky do volební schránky k obálkám od volčů, kteří hlasovali prostředně (tajnost hlasování). Poté otevře volební schránku a začne se sčítáním hlasů.
- Podmínka – úprava některých volebních zův – např. zkrácení obálky

Účinnost Se zavedením postřehovalci pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2021

Jednodenní volby

- Česká republika s dvíma volebními dny představuje již v Evropě výjimku.
- Ve volební den bude muset být rozšířeno časové rozmezí pro hlasování, např. od 7 do 21 hodin. Pro komise bude tento režim náročný, protože po uplynutí doby pro hlasování by ve veřejných hodinách zůstat se sčítáním a pokračová v něm do noci. Praxe jiných států, např. Slovenska, ale ukazuje, že tento faktor nepředstavuje problém.
- Kompenzaci výpisu jednoho volebního dne by mohlo být hlasování v předstihu. Vloží v tuzemsku by mohli navštívit svůj volební úřad a hlasovat (v kontrolovaném prostředí, při zachování tajnosti hlasování) systémem doručovací obálky, identifikačního listku a úřední obálky podobně, jako by tomu bylo v zahraničí u korespondenčního hlasování.

Účinnost Novinka by mohla být účinná již pro volby do zastupitelského úřadu a do Senátu v roce 2020.

Informační systém správy voleb

Stav:

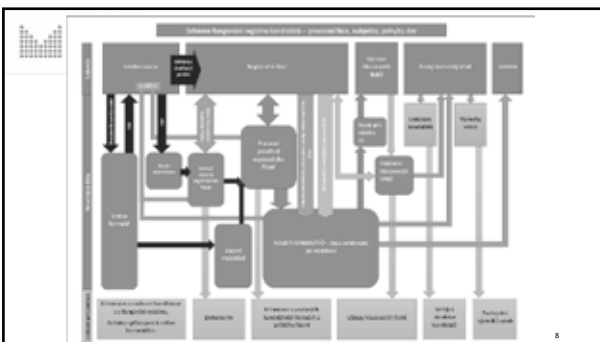
- Zastaralá praxe a postupy ve vybraných oblastech organizace voleb

Cíl:

- Centrální seznam voličů, Registr kandidátů a Registr okrskových volebních komisí
- Zásadní převrat ve výkonu správních agend ve volbách.
- Obce již nebudou muset sestavovat stále seznamy voličů, seznam bude centrální, průběžně aktualizovaný z ISEO a CIS. Obec bude zapisovat vydání voličského průkazu, hlasování ve zdravotnickém zařízení, popřípadě přihlášku k hlasování cizince z EU.
- Dojde ke zrušení místní příslušnosti k vydání voličského průkazu, volič může požádat u kterékoliv obecního úřadu.
- Před volbami si obec vygeneruje ze systému listinné výpis pro okrskové volební komise.
- Starostům systém poskytne nástroj k obsazování okrskových volebních komisí, kde budou volební strany delegovat své zástupce online. Systém nabídne online odesílání pozvánek členům komisí.
- Registr kandidátů bude založen na výlučném online podání – s využitím internetového formuláře a následným potvrzením podání listinnou formou nebo elektronicky s elektronickým podpisem. Systém bude z části schopen hlídat úplnost podání, automaticky ověřovat totožnost kandidátů proti informačním systémům veřejné správy, pomůže ve vyhledávání duplicit, generování rozhodnutí o registraci a přípravě hlasovacích listků.

Účinnost: 2022

7

Sbírka právních předpisů ÚČS a některých správních úřadů

Stav:

- Nedostačující míra informovanosti adresátů o právních předpisech vydaných jednotlivými územními samosprávnými celky v ČR, a tedy i výrazné ztížené možnost zjistit, které právní předpisy na území konkrétního územního samosprávného celku platí (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2315/15)

Cíl:

- Publikovat všechny právní předpisy obcí, krajů a hlavního města Prahy na jednom místě.
- Vyhlášení právního předpisu se provede zveřejněním, vyhlášení v daném systému bude podmínkou pro to, aby právní předpisy nabývaly platnosti.
- Spolu s vlastním textem právního předpisu v požadovaném elektronickém formátu vloží jeho autor i předepsaná metadata právních předpisů – základ pro vyhledávání.
- Územní samosprávné celky a dotčené správní úřady budou muset vclítit do Sbírky právních předpisů i platné a účinné právní předpisy (spolu s metadaty), které byly vydány před nabytím účinnosti tohoto zákona.
- Ve Sbírce právních předpisů budou dále publikovány veřejnoprávní smlouvy o převodu výkonu přenesené působnosti, rozhodnutí krajského úřadu o přenesení výkonu přenesené působnosti a dokumenty zveřejňované ve Věstníku právních předpisů kraje a Sbírce právních předpisů hlavního města Prahy.
- Die navrhované koncepce by připravované Sbírka právních předpisů měla mít překlenující charakter a následně by měla být nahrazena novým modulem systému e-Sbírka.

Účinnost: 2021

9

Novelizace zákona o svobodném přístupu k informacím

- Obstrukční postupy na straně povinných subjektů s cílem vyhnout se či oddálit vydání požadované informace
- Zneužívání práva na informace zadateli, např. zahlavování povinných subjektů zjevně nesmyslnými žádostmi o informace či bezúčelným požadováním velkého množství informací
- Reakce na judikaturu Ústavního soudu k podmínkám pro poskytování informací o platech a odměnách (provádění tzv. platového testu) a na vymezení subjektů povinných poskytovat informace (do jaké míry jimi jsou obchodní společnosti státu či samosprávy).

- **Informační příkaz** - možnozodolavolico orgánu naříditi při zrušení rozhodnutí přímé poskytnutí informace, není-li žádný zákonný důvod její ochrany.
- **Zneužití práva na informace** jako výslovný důvod pro odmítnutí žádosti o informace a záloha na úhradu nákladů.
- **Výzva žadateli k doplnění žádosti** o prokázání, zda splňuje podmínky stanovené ÚS pro vydání informace o platu či odměně.
- **Nové vymezení povinných subjektů** (variantně z hlediska zahrnutí obchodních společností státu či samosprávy).

10

[illegible]

Elektronická matrika

Neexistuje centrální informační systém. Zázpisy matičních událostí a matičních skutečností se provádějí rukopisně od předem zadaných knih. Ke každému zápisu v matiční knize je rovněž vedena sbírka listin v listinné podobě. Matiční události, matiční skutečnosti, změny a opravy se od 1. 1. 2006 vedou souběžně pomocí výpočetní techniky. Softwareové vybavení pro matiční úřady na území České republiky dodává ca 20 dodavatelských firem. Z tohoto důvodu není vedeni matric pomocí výpočetní techniky propojeni mezi všemi matičními úřady na našem území. Matiční události a matiční skutečnosti se zároveň zapisují do formulářů vedených v **CzechPOINT.**

- vede ručně psaných zápisů do matričních knih **i elektronické provádění matričních zápisů**, dodatkových zápisů a záznamů a oprav,
- zjednodušení a zrychlení vydávání matričních dokladů (zrušení, až na výjimky, **místní příslušnosti**),
- vede písemného vedení sbírky listin její vedení i v. podobě (uložteš skenovaných dokumentů),
- automatizované plnění oznamovací povinnosti ze strany matričních úřadů (zasílání formulářů prostřednictvím datových schránek)
- **statistické výstupy** z matriční činnosti,
- plnění oznamovací povinnosti vůči matričním úřadům **elektronicky** (např. narození, úmrtí),

11

[illegible][illegible]

ANALÝZA SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ PŘENESENÉHO VÝKONU STÁTNÍ SPRÁVY – MÍRA KRYTÍ NÁKLADŮ

- MV si zpracovalo analýzu míry krytí nákladů na výkon státní správy
 - Analýza zpracována na základě sesbíraných dat od obcí a z dalších zdrojů (registry, MONITOR, ČSÚ a další).
 - Míra krytí nákladů u ORP dosahuje mediánově 97% - uvažované režijní náklady 32%

Průměr výnosů obce	Míra krytí nákladů příspěvkem na PR	Typ obce
Do 300	0,89	OP
Do 500	0,84	Standard
Do 2 000	0,75	0,81
Medián 2 000	0,73	
Do 5 000	0,64	0,62
Medián 5 000	0,52	0,57
Do 10 000	0,44	
Do 50 000	0,30	0,24
Do 100 000	0,24	Standard
Medián 100 000	0,20	0,27

13

PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY PRO OBCE 2019

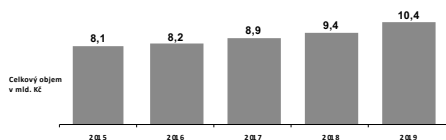
9,438 mld. Kč
 příspěvek pro obce
+648,26 mil. Kč
 (oproti roku 2018)

+

968,2 mil. Kč
 příspěvek pro Prahu
+96,28 mil. Kč
 (oproti roku 2018)

=

10,406 mld. Kč
 celkem obce + Praha
+944,5 mil. Kč
 (oproti roku 2018)

14

POSILOVÁNÍ ADRESNOSTI PŘÍSPĚVKU

JEDNOTNÁ
KONTAKTNÍ
MÍSTA
dle rozdělení četnosti
úkonů

**VEŘEJNÉ
OPATROVNICTVÍ**
29 000 Kč /
opatrovance

**VYDÁVÁNÍ
OBČANSKÝCH
PRŮKAZŮ**
118 Kč / 1 ks

**AGENDA
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ**
1 170 Kč / úkon

**NÁVRH
FINANCOVÁNÍ
pro 2020
AGENDY
MATRIČNÍCH
ÚRADŮ**

**ŘIDIČSKÉ
PRŮKAZY**

2017

2018

2019

15

POZVÁNÍ NA AKCI MINISTERSTVA VNITRA

Konference Moderní veřejná správa

- Čtvrtý ročník
- **16. a 17. května 2019, Olomouc**
 - Pedagogická fakulta Univerzity palackého
- Program:
 - Novinky z legislativy a aktivit MV
 - Novinky legislativy dalších resortů s dopadem na obce
 - Aktuální výzvy pro obce
 - Novinky v řízení kvality ve veřejné správě
 - eGovernment
 - Příklady dobré praxe
 - Předání Cen MV za kvalitu ve veřejné správě

16

DĚKUJI ZA POZORNOST

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy,
státní správy a územní samosprávy
Ministerstvo vnitra ČR

17

Mgr. Pavel DRAHOVZAL

výkonný ředitel SMO ČR

téma:

Meziobecní spolupráce

anotace:

Meziobecní spolupráce v ČR, obdobně jako v zahraničí (např. Francie) má potenciál být jeden ze základních pilířů k efektivnímu výkonu veřejné správy v území na úrovni menších obcí, jelikož přináší ekonomickou, administrativní a personální optimalizaci nákladů při dodržení potřebné kvality činnosti a služeb pro obce a jejich obyvatele. Prezentace má ukázat praktické výstupy z projektu Center společných služeb realizovaného Svazem měst a obcí ČR financovaného z Operačního programu Zaměstnanost 2014 - 2020, do kterého je zapojeno více než 1 700 obcí v ČR s cca 2 mil. obyvatel.

Meziobecní spolupráce

- Centra společných služeb

Mgr. Pavel Drahovzal
Svaz měst a obcí České republiky

POSILOVÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ
KAPACITY OBCÍ NA BÁZI MEZIOBECNÍ
SPOLUPRÁCE

Právní konference
6. – 8.2.2019
Seč

1

Meziobecní spolupráce

- Jedna z hlavních dlouhodobých priorit Svazu měst a obcí ČR
- Shrnutí
 - podpora samostatného fungování obcí – nikoliv jejich administrativní slučování
 - vytvoření kapacity v území, zlepšení služeb, úspory prostředků pro rozvoj obcí
 - nastartování spolupráce zdola, na základě dobrovolného rozhodnutí o formě meziobecní spolupráce
 - využití výstupů k podloženým legislativním úpravám – motivační prvky v RUD, národní dotační tituly, změny v jednotlivých řešených oblastech apod.

Strategický cíl projektu

Zvýšení profesionality výkonu veřejné správy a poskytování a rozvoj veřejných služeb v území pomocí sdílení prostředků a kapacit jednotlivých obcí sdružených do DSO

Základní princip projektu

Meziobecní spolupráce

3

Proč projekt CSS

Vychází z dříve realizovaného projektu SMO ČR
Meziobecní spolupráce
a navazuje na jeho výstupy

Termín realizace

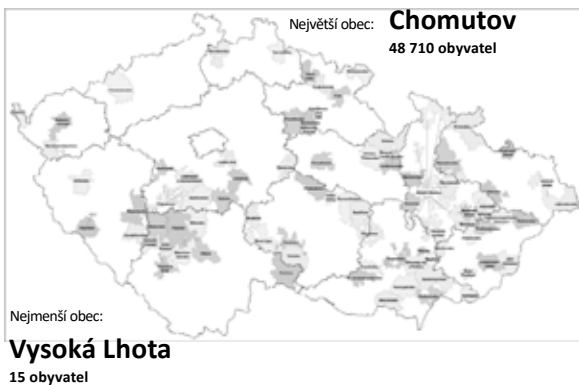
2/2016 - 7/2019

Náklady

394 mil. Kč (většina pro DSO)

Hrazen z prostředků ESF prostřednictvím
Operačního programu Zaměstnanost

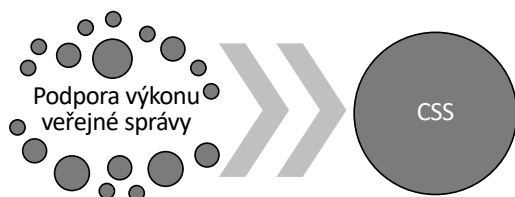
5

Dopad na

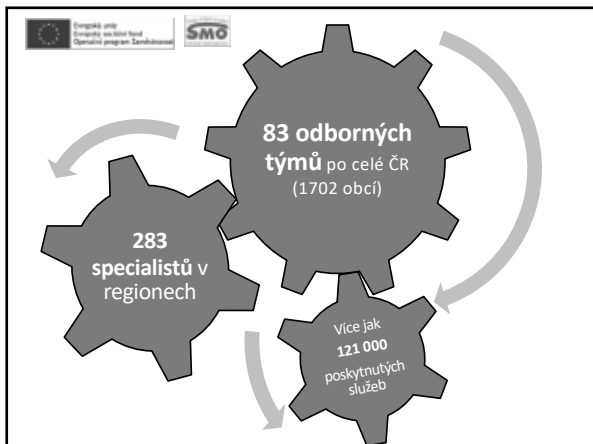
2 002 595 obyvatel

7

CSS – sdílená kapacita týmu
odborníků při DSO

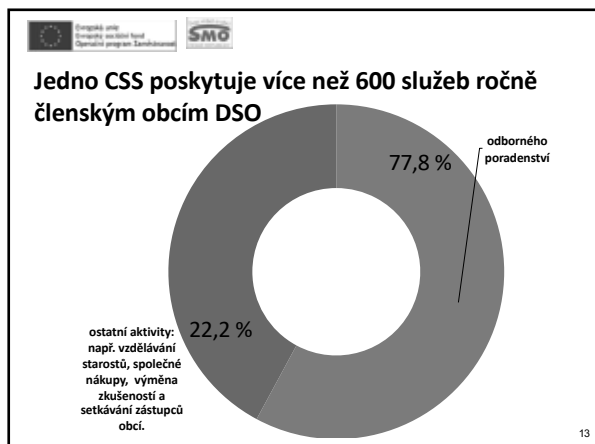
Odborná a administrativní metodická pomoc (služby) Center jednotlivým obcím při výkonu veřejné správy

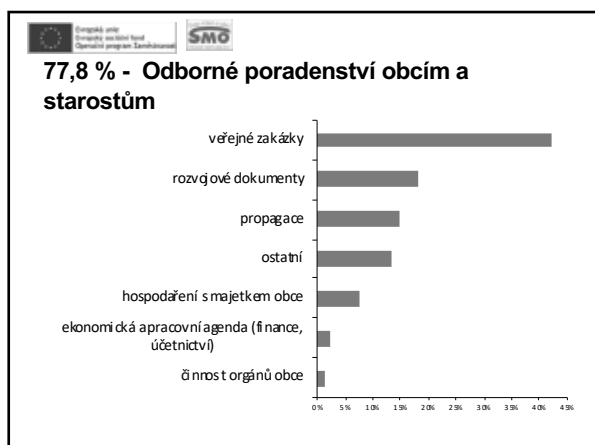
11

Typy nejčastějších aktivit

- Odborné poradenství při výkonu veřejné správy, např. při rozhodování orgánů obce
- Projektový management
- Veřejné zakázky
- GDPR
- Vzdělávání představitelů obcí
- Společné nákupy a postupy
- Podpora intenzivní a soustavné výměny zkušeností mezi starosty

12

Projekty

Vedle odborné metodické pomoci Centra společných služeb pomáhají DSO realizovat projekty rozvoje veřejných služeb a celého mikroregionu založené na principu meziobecní spolupráce.

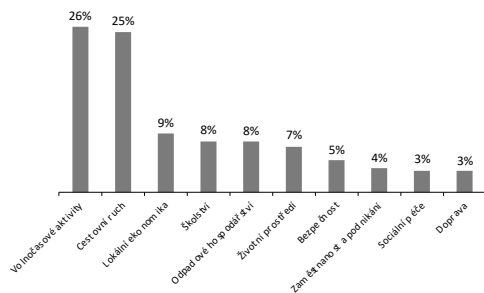
Projekty meziobecní spolupráce zlepšují kvalitu života občanů!

V projektu evidujeme **1555** projektů členských obcí DSO. Z toho **707** projektů s rozpočtem více jak **518 milionů** korun již bylo úspěšně ukončeno

Ale především přispívají k lepší:

Na jakých tématech obce spolupracují nejčastěji?

Veřejné zakázky

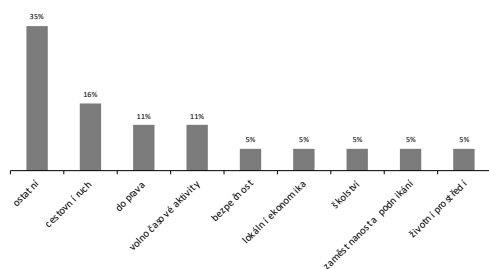
Centra společných služeb pomáhají DSO a jejich členským obcím s přípravou a administrací veřejných zakázek se zaměřením na odpovědné zadávání.

90 % tvoří VZ malého rozsahu
Cca 450 aktivit měsíčně

Nejčastější aktivity:

- ✓ Příprava a realizace výběrového řízení
- ✓ Kompletace zadávací dokumentace
- ✓ Kontrola směrnic
- ✓ Správa profilů zadavatele
- ✓ Zpracování materiálů
- ✓ Průzkum trhu
- ✓ Posuzování nabídek
- ✓ Apod.

Nejčastější oblasti VZ

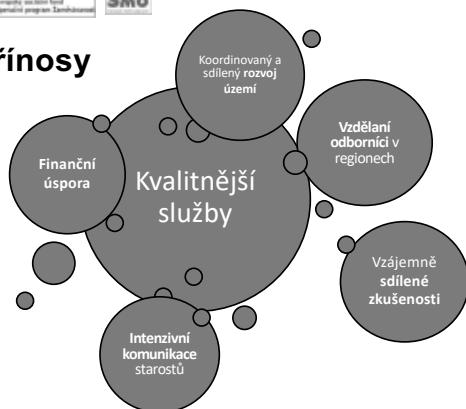
GDPR

Nové nařízení Evropské komise v oblasti ochrany osobních údajů znamená pro orgány veřejné správy výraznou zátěž. Centra společných služeb jim s touto zátěží pomáhají mimo jiné formou sdíleného pověřence pro ochranu osobních údajů. I tady je vhodnost meziobecní spolupráce jednoznačná.

V oblasti ochrany osobních údajů dále pomáhají s

- kontrolou souladu ochrany osobních údajů s novým nařízením GDPR
- Zpracováním Agendových listů a karet procesů
- Zpracováním a kontrolou Organizačních řádů obcí, provozních řádů informačních systémů
- Vzděláváním, školením a poradenstvím

Přínosy

Úspora jednotlivým obcím

Při průměrném počtu 20 obcí na jedno DSO vychází roční úspory využíváním principu meziobecní spolupráce ve výši

85 425 Kč

na jednu členskou obec.

VÝSTUPY PROJEKTU CSS

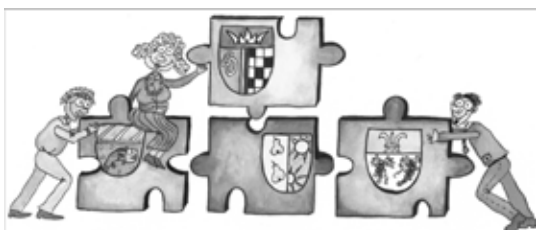
Návrh legislativních úprav
 směřujících k systémovému
 zakotvení a podpory meziobecní
 spolupráce ve veřejné správě za
 účelem jejího průběžného,
 dlouhodobého zkvalitňování a
 efektivního výkonu pro občana

VÝSTUPY PROJEKTU CSS

Modely dlouhodobého a
 předvídatelného financování
 meziobecní spolupráce
 (dobrovolných svazků obcí)
 za účelem optimalizace výkonu
 veřejné správy z hlediska
 ekonomického, administrativního a
 personálního

www.obcesobe.cz

Pojďme společně podpořit rozvoj
 meziobecní spolupráce v ČR !

Děkuji za pozornost.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČR
5. KVĚTNA 1640/65
(BUDOVA KONGRESOVÉHO CENTRA PRAHA)
140 00 PRAHA 4

**JUDr.
Jitka
WOLFOVÁ**

členka prezidia
Exekutorské komory ČR

téma:

Jaké exekutory chtějí obce?

JAKÉ EXEKUTORY CHTĚJÍ OBCE?

PRÁVNÍ KONFERENCE SVAZU MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

JUDr. Jitka Wolfová, členka prezidia EKČR

SOUDNÍ EXEKUTOR – PRODLOUŽENÁ RUKA STÁTU

Exekutoři zajišťují jeden ze základních atributů státní suverenity – vynutitelnost práva.

Od roku 2001 až do roku 2011 dynamicky rostl počet zahajovaných exekučních řízení, v posledních letech počet klesá.

Celkem bylo zahájeno 8,5 milionu exekucí

Téměř 5 milionů „živých“ exekucí nadále běží!

95 % z toho jsou exekuce vůči občanům

rok	počet zahájených exekucí
2002	26 930
2005	110 248
2008	464 528
2011	932 091
2014	846 299
2017	612 342

EXEKUCE – CELOSPOLEČENSKY VÝZNAMNÝ FENOMÉN

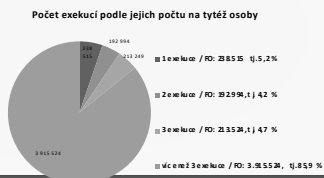
V exekuci je aktuálně přes 800 tisíc fyzických osob – občanů

1/3 má z nich jednu exekuci, půl milionu občanů je exekuvováno vícenásobně

3 a více exekucí má 420 tisíc osob - takové osoby ale představují 90 % všech vedených exekucí.

95 % exekucí zahajováno na občany

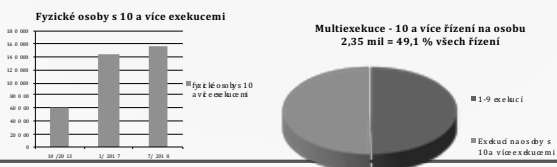
již některým z exekutorů exekuvované

MNOHAČETNÉ EXEKUCE – ZÁVAŽNÝ PROBLÉM A JEDEN Z DŮVODŮ NEZBYTNÉ ZMĚNY SYSTÉMU

Polovina exekucí je vedena na osoby, které mají 10 a více exekucí – a často také 10 a více různých exekutorů.

Exekuce tak v posledních letech v podstatě přibývají pouze na osoby, které již v exekuci jsou, v lepším případě na jejich rodinné příslušníky.

VLIV PROTICHŮDNÝCH TENDENCÍ VÝVOJE NA AGENDU EXEKUCÍ

- souběh konjunktury a legislativních opatření ztěžující přístup zadlužených osob k dalšímu zadlužování - pokles celkového počtu zahajovaných exekucí
- stoupající procento exekučních řízení vedených proti mnohonásobně exekvovaným osobám
- snížení exekutorského tarifu od 07/2017 při nárůstu mzdových a dalších nákladů na provoz úřadů

Očekávatelný výsledek:

Stupňuje se tak konkurenční boj o zahajované exekuce – celkem 168 úřadů, 50 % agendy připadá na 16 největších úřadů.

NEGATIVNÍ DŮSLEDKY PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ ZÁKLADNÍ FUNKCE STÁTU

- vytváření nezákonného nátlaku na zadlužené osoby s cílem přednostně vymoci exekuci - i za cenu, že se exekvovaná osoba dále zadluží
- uzavírání dohod mezi exekutory a věřiteli i za hranou právní úpravy či profesní etiky
- přímé propojení exekutorských úřadů s kancelářemi správců portfolií pohledávek či inkasních firem

Zákonem požadovaná nezávislost exekutora jako osoby nadané pravomocí rozhodovat jménem státu v exekučním řízení bere za své.

SLOVENSKO – 22 LET ZKUŠENOSTÍ – - JEDNOZNAČNÉ ŘEŠENÍ

Před novelou EP:

Obdobná situace jako u nás, 5 let náskoku – Od roku 1995 se naakumulovalo téměř 4 miliony exekucí, jmenováno je 330 exekutorů.
Polovinu exekucí vede 9 největších úřadů, míra korupce při zadávání exekučních zakázek je neúnosná.

Exekutoři jsou závislí na dodavatelích exekucí

Po novele - od 04/2017:

- Krajská místní příslušnost dle bydliště povinného
- Rovnoměrné přidělování exekucí automatizovaným systémem
- Proti témuž povinnému je v nových věcech pověřován vždy týž exekutor
- Jediný exekuční soud pro celou republiku

EXEKUČNÍ SNĚHULÁK – LEGISLATIVNÍ POČIN MS

- Exekuce na prvoexekvované si ponechá obeslaný exekutor, ať sídlí kdekoliv (5 % nápadu)
- Exekuce proti osobám již zapsaným v neveřejném RZE (od r. 2012) přeposlá na náklady oprávněného k exekutorovi s nejstarší vedenou exekucí (95% nápadu)
- Částečně je uplatňován i fragment geografického hlediska – soudní okres/soudní kraj/sousední soudní kraj/celá republika – jistá šance, aby opakovanou exekuci získal poněkud blížeší exekutor

Výsledky:

- Nejstarší exekuce zapsaná v RZE = slepice snášející zlatá vejce
- Exekutoři s nejvyšším počtem dříve získaných exekucí by automaticky na tyto exekuce nabídl nejvíce nově zahajovaných exekucí
- Nakonec zbude jeden jediný exekutorský „super úřad“ – dokonala to privatizace státní moci

SYSTÉM MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI – VZOREM ÚPRAVA NA SLOVENSKU

- již před 4 lety odsouhlaseno sněmem soudních exekutorů
- geograficky blízký exekutor – reálná možnost osobní komunikace povinného s exekutorem a jeho pracovníky – přes celou republiku povinný nemá ani možnost jet
- na jediném úřadě by povinný vyřídil vše - možnost dohodnout splátky všech dluhů – humanizace postupu a preference méně invazivních postupů
- minimalizace nákladů na cesty za soupisem majetku či při vyklizení, jednodušší orientace a místní znalost, řízení úřadu
- minimalizace zatěžování bank a zaměstnavatelů lustracemi a přehlednost exekučních příkazů
- záruka nezávislosti exekutora a nestrannosti rozhodování
- sjednocení rozhodovací praxe – nad jedním exekutorem jako odvolací orgán pro jeho rozhodnutí bude jen jeden krajský soud
- jednodušší dohled nad úřadem – jediný exekuční soud má přehled o všech řízeních

POSTOJ MĚST A OBCÍ

Dvoji úloha měst, obcí, jejich úřadů či jimi zřízených právnických osob:

1. Oprávnění jako instituce zajišťující správu svého majetku či vymáhání nejruznějších veřejnoprávních pohledávek – ponejvíce vždy proti vlastním občanům.
2. Instituce, které mají zabezpečovat podmínky pro život svých občanů – z nich ale část se z toho či onoho důvodu potýká s nemožností či neschopností plnit své závazky – a stává se povinnými osobami – a často také sociálně potřebnými osobami, o které se obec musí postarat.

Vždy jde ale o občany – voliče – ať o ty, kteří své povinnosti plní a očekávají splnění role municipality jako odpovědného správce majetku nebo o ty, z nichž je plnění povinností třeba vynucovat.

OTÁZKA NA ZÁVĚR

Kterou variantu podpoří obce a jejich občané - voliči? Jaké chtějí mít exekutory?

- Chtějí dosavadní systém s „výběrem exekutora“ napříč republikou zdůvodněný možná pohodlím úředníků, spravujícím pohledávky města či obce, možná lobbingem či snad jinými výhodami – podmínky provádění exekucí jsou dány zákonem a tarifní vyhláškou?
- Nebo dají přednost zavedení systému zaručujícího nezávislost výkonu funkce exekutora, znamenajícího reálnou úsporu nákladů exekucí a vyšší efektivitu řízení, jednodušší přístup občana k úřadu a upřednostňujícího nejméně invazivní způsoby vymáhání povinností?

Věřím, že to bude varianta druhá!

Děkuji za pozornost

Mgr. Roman FLEK

prokurista D.A.S. Rechtsschutz
AG, pobočka pro ČR

téma:

Jaká rizika je možné pokrýt pojištěním; Na co si dát pozor při uzavírání pojistných smluv

anotace:

Prezentace je zaměřena na vysvětlení významu pojištění pro řešení rizik souvisejících s chodem obce. Vysvětluje princip pojištění a shrnuje jednotlivé druhy pojištění (pojištění majetku, pojištění odpovědnosti, pojištění provozní činnosti, pojištění právní ochrany aj.), kterými je možné existující či možná rizika zajistit. Vedle toho se prezentace věnuje důležitým faktorům pro správné nastavení pojištění v okamžiku uzavírání pojistné smlouvy a jejich dopad na následné plnění z pojištění v případě vzniku pojistné události.

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Mgr. Roman Flek, prokurista a obchodní ředitel
D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce
Proces řízení rizik

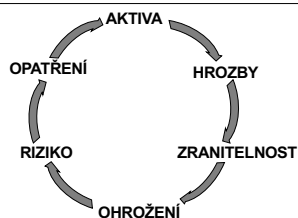
Řízení rizik je proces, při němž se subjekt řízení snaží omezit působení již nežádoucích i budoucích faktorů a navrhuje řešení, která pomáhají eliminovat účinek nežádoucích vlivů a naopak umožňují využít příležitosti působení pozitivních vlivů.¹⁾

1) Štříteplá V., Kala K., Požární rizik ve firmách a jiných organizacích, 2006

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

2

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce
Proces řízení rizik / analýza rizik

1) Kotler P., Marketing management, 2001

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

3

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Proces řízení rizik / řešení rizika

VYSOKÁ
PRAVDĚPODOBNOST

VYSOKÁ
TVRDOST

NÍZKÁ
TVRDOST

VYHNUTÍ SE RIZIKU,
REDUKCE

RETENCE
A REDUKCE

NÍZKÁ
PRAVDĚPODOBNOST

TRANSFER

RETENCE

Šmejkal V., Pásek K., Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích, 2006

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

4

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Pojištění

Pojištění je závazek pojistitele (pojišťovny), potvrzený pojistnou smlouvou, utlumit dopad (škodu) v případě vzniku škodné události.

Pojištění se vztahuje na určité, předem dohodnuté nahodilé události, které se vyskytují s určitou odhadnutelnou pravděpodobností. Pojištění jako takové neovlivňuje riziko výskytu události, ani případnou škodu, ale zmírňuje a tlumí jejich dopad.

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

5

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Klasifikace pojištění

Podle zákona o pojišťovnictví

Podle předmětu

Podle formy vzniku

POJIŠTĚNÍ

ŽIVOTNÍ
POJIŠTĚNÍ

NEŽIVOTNÍ
POJIŠTĚNÍ

POJIŠTĚNÍ
OSOB

POJIŠTĚNÍ
MAJETKU

POJIŠTĚNÍ
ODPOVĚDNOSTI

POJIŠTĚNÍ
SMLUVNÍ

POJIŠTĚNÍ
SMLUVNÍ POVINNÉ

POJIŠTĚNÍ
ZÁKONNÉ

Maršalová D., Pojištění pojišťovnickými subjekty, 2006

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

6

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Jednotlivé druhy pojištění pro obce

POJIŠTĚNÍ MAJETKU MĚSTA

- Pojištění nemovitých věcí
 - Budovy, bytové domy, komunikace, veřejná prostranství, cyklostezky, mosty, vodovody, kanalizace a další infrastruktura, obecní porosty, městské lesy, parky, okrasné dřeviny
 - Možnosti pojištění nově vznikajících staveb v rámci investičních akcí
- Pojištění movitých věcí
 - Vybavení budov a kanceláří, elektronika, stroje, zásoby
- Pojistná nebezpečí
 - Živelní události (povodně, krupobití, požár, výbuch, vichřice, sesuv půdy, pád sněhu, úder blesku, kouř, náraz dopravních prostředků, strojů a jiných předmětů)
 - Poškození a ztráta
 - Odčizení, vandalismus, terorismus

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR7

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Jednotlivé druhy pojištění pro obce

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI

- Pojištění odpovědnosti za újmu na zdraví a škodu na majetku třetích osob
- Pojištění odpovědnosti za škody způsobené při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem
- Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem
- Pojištění odpovědnosti obce jako zaměstnavatele
- Pojištění odpovědnosti správce nemovitosti
- Pojištění odpovědnosti zastupitelů za škodu způsobenou obcí
- Možnost pojištění obce i zřizovaných organizací (školy, školky, městská policie apod.), zahrnutí škod způsobených osobami vykonávajícími veřejné prospěšné práce a další možná rizika

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR8

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce

Jednotlivé druhy pojištění pro obce

POJIŠTĚNÍ PRÁVNÍ OCHRANY

- Specifický druh pojištění pokrývající rizika související s nutností využití právních služeb a řešení právních sporů
- Úhrada nákladů na právní poradenství, na právní zastoupení, na soudní poplatky, znalecké posudky a další souvisejících nákladů
- Pojištění právní ochrany např. v trestním a správním řízení, ve sporech o náhradu újmy, v pracovněprávních sporech, v pojistných sporech, ve smluvních sporech

POJIŠTĚNÍ KYBERNETICKÝCH RIZIK

- Kombinace pojištění majetku a odpovědnosti v případě ztráty nebo úniku informací, omezení či zamezení přístupu k systémům, neoprávněného zásahu do webových služeb apod.
- Z pojištění jsou hrazeny náklady na identifikaci úniku, zabezpečení běžného provozu, realizaci nápravných opatření, škody třetích stran v souvislosti s únikem či výpadkem apod.

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR9

Pojištění jako nástroj pro řízení rizik souvisejících s chodem obce
Otázky & Odpovědi

JUDr. Miroslav ONDRŮŠ

specialista na pojistné spory

téma:

Jak se bránit v případě neuhrazení škody pojišťovnou; Postup v případě vzniku škody

anotace:

Prezentace poskytuje výčet nejčastějších typů sporů s pojišťovnami při uplatňování nároků na pojistná plnění (spory o výši pojistného plnění, spory o uplatnění výluk aj.), rozebírá hlavní příčiny vzniku těchto sporů, představuje doporučení vhodného postupu při řešení pojistné události a popisuje význam zapojení třetích stran (např. pojišťovacích makléřů či advokátů) do procesu uplatňování nároků na pojistná plnění.

**Jak se bránit v případě
neuhrazení škody pojišťovnou**
Postup v případě vzniku škody
8. února 2019
Svaz měst a obcí České republiky

Kp ADVOKÁT
Petr Kausta
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
JUDr. Miroslav Ondrůš
ondrus@kausta.cz
Pomáháme Vám k úspěchu

Osnova

I. Postup před uzavřením pojistné smlouvy
II. Postup po vzniku pojistné události
III. Vymáhání pojistného plnění

Kp ADVOKÁT
Petr Kausta
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
Miroslav Ondrůš, 8. 2. 2019

I. Postup před uzavřením pojistné smlouvy

- Krytí pojistných rizik
- (Ne)pojistit?
- Spoluúčast
- Výluky

Kp ADVOKÁT
Petr Kausta
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
Miroslav Ondrůš, 8. 2. 2019

II. Postup po vzniku pojistné události

- Poškozený x škůdce
- Objektivní x subjektivní odpovědnost
- Řádná dokumentace
- Bezodkladné nahlášení pojistné události pojistiteli

Miroslav Ondrůš, 8. 2. 2019

III. Vymáhání pojistného plnění

- Odmítnutí / krácení pojistného plnění
✓ (nejčastěji povinné ručení / majetek / úrazy)
- Opětovné interní projednání
- Předsoudní řízení
- Soudní řízení
- Břemeno tvrzení a důkazní
- Promlčení
- Soudní poplatek a další náklady řízení

Miroslav Ondrůš, 8. 2. 2019

*Naše advokátní kancelář je hlavním podporovatelem
Nadačního fondu Paragraf*

Děkuji za pozornost!

JUDr. Miroslav Ondrůš

ondrus@kausta.cz
+420 739 501 944

JUDr. Hynek BROM

1. místopředseda ÚOHS

téma:

Regulace hazardu z pohledu ÚOHS

anotace:

Prezentace je zaměřena na vysvětlení úlohy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti dohledu nad efektivní hospodářskou soutěží a objasnění jeho role v případě správního dohledu nad obecně závaznými vyhláškami obcí, které vydávají na základě zákona o loteriích a zákona o obcích. Mimo základní teoretická východiska se prezentace věnuje praktickým příkladům porušení soutěžního práva v dané oblasti, vymezení role obcí s odkazy na nastávající právní rámec a soudní judikaturu. Cílem je také objasnění a výkladu podmínek dozoru nad orgány obcí v kontextu § 19a, zákona o ochraně hospodářské soutěže č. 143/2001 Sb., v platném znění.

**REGULACE HAZARDU Z POHLEDU
ÚŘADU PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE**

Právní konference
Svazu měst a obcí České republiky
Seč 8. února 2019

Hynek Brom

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Struktura prezentace

- I. Hospodářská soutěž
- II. Hazard ve světle hospodářské soutěže
- III. Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

- I.
Hospodářská soutěž

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hospodářská soutěž

Soutěž = nejefektivnější způsob výběru (poměr kvalita / cena)

Zakázaná dohoda = utajená dohoda mezi uchazeči o veřejnou zakázku

Bid Rigging

- Nelegální praktika
- Cílem je ovlivnění výsledku výběrového řízení
- Organizované jednání, často korupční jednání
- Je ji možné nalézt jak ve veřejném tak soukromém zadávání

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hospodářská soutěž

♦ Kartelová dohoda (cílem je narušení soutěže; Zakázané dohody za rok 2017: cena, dělení trhu)

♦ Role soutěžních úřadů, OECD, EU, ECA, ICN Počet obdržení podnětů

♦ Dohoda

- Písemná zřídka
- Postaci vzájemná shoda
- Nemusí splňovat žádné náležitosti uzavírání smluv

93 Počet vydaných rozhodnutí

8

Počet zahájených řízení

13

Celková výše uložených pokut
20 mil. Kč (0,75 mil €)

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hospodářská soutěž

- ♦ Zneužití dominantního postavení
- ♦ Spojování podniků

♦ DOZOR NAD ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY

§ 19a

(1) **Úřad veřejné správy** nebo při výkonu veřejné moci **ospravedlnitelné důvody** nebo skupinu soutěžitelů z hospodářské soutěže, nebo

- a) **výkon veřejné správy** nebo skupinu soutěžitelů z hospodářské soutěže, nebo
- b) **výkon veřejné správy** nebo skupinu soutěžitelů z hospodářské soutěže, nebo
- c) **výkon veřejné správy** nebo skupinu soutěžitelů z hospodářské soutěže, nebo

2) Úřad nevykonává dozor nad činností orgánů veřejné správy podle odstavce 1, která je

a) prováděna ve formě rozhodnutí nebo jiných úkonů podle správního řádu nebo daňového řádu, nebo

b) poskytováním veřejné podpory, včetně podpory malého rozsahu22)

3) Způsob Úřad v řízení ve věcech podle odstavce 1, že došlo k narušení hospodářské soutěže, tuto skutečnost v rozhodnutí uvede.

(4) Pokud se narušení hospodářské soutěže dopustí orgán veřejné správy při výkonu veřejné správy nebo při přeneseném výkonu státní správy, zašle Úřad orgánu příslušnému k výkonu dozoru podle zvláštního právního předpisu19a) pravomocné rozhodnutí podle odstavce 3 a na jeho žádost mu postoupí i správní spis.

- **Orgán veřejné správy**
- **Ospravedlnitelné důvody**

• **Výkon veřejné moci** (Ústavní soud se domnívá, že napadení ustanovení v práve definovaném širším procesním kontextu je v souladu se závěry, jež o posouzení přiměřenosti právní normy a předvidatelnosti aktů veřejné moci učinil Evropský soud pro lidská práva. Tento soud požaduje v případech, kdy právní předpis opravňuje orgán veřejné moci k uvážení, aby rozsah a modalita výkonu takového uvážení byly definovány s dostatečnou jasností a ohledem na daný legitimní cíl a poskytovaly jednotlivci odpovídající ochranu proti libovůli či svévoli viz. - PL ÚS 31/03).

• Spravedlnost

- **Předvidatelnost aktů veřejné moci**
- **Ospravedlnitelné důvody**
- **Právní jistota**
- **Veřejný zájem**

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

II.

Hazard ve světle hospodářské soutěže

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hazard ve světle hospodářské soutěže

- ❖ Pravomoc obcí regulovat na svém území provoz loterií je zakotvena v ustanovení § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích.
- ❖ Obec mohou stanovit, že vymezené druhy loterií mohou být provozovány pouze na místech a v čase určených, obecně závaznou vyhláškou, obec případně stanoví, na kterých místech a v jakém čase je v obci provozování takových loterií zakázáno, anebo úplně zakázat provozování uvedených loterií na celém území obce.
- ❖ K regulaci provozu loterií může docházet i v souvislosti se zabezpečením místních záležitostí veřejného pořádku v souladu s § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.
- ❖ Úřad zcela respektuje pravomoc obcí regulovat provoz loterií na svém území. Obec však nesmí uplatňováním této regulační pravomoci nikdyho zvýhodňovat ve smyslu ustanovení § 19a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hazard ve světle hospodářské soutěže

Soutěžní hledisko:

- ❖ Úřad nepovažuje za problematické za splnění podmínek právního řádu ČR:
- ❖ a) úplný zákaz provozu loterií na katastrálním území obce.
- ❖ b) částečný zákaz provozu loterií na katastrálním území obce
- ❖ Provozování hazardu je v režimu hospodářské soutěže
- ❖ Sektorová regulace hazardu je pouze korektivem hospodářské soutěže na konkrétním relevantním trhu, který, zpravidla bývá katastrální území obce.
- ❖ K narušení soutěže může dojít na základě zvýhodnění některé ze soutěžitelů např. formou omezení kdy hrozí, že ti soutěžitelé, kteří budou moci na daném trhu i nadále působit, budou zvýhodnění oproti těm, kteří budou nuceni své podnikání ukončit. Pokud by se obec současně rozhodla neumožnit zřízení dalších loterijních provozoven na svém území, mohlo by dojít k „afixování“ situace na trhu a ke značnému zvýhodnění těch soutěžitelů, kteří tam již působí.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hazard ve světle hospodářské soutěže

- ❖ Jakkoliv mají obce nezpochybnitelné právo provozování loterií na svém území regulovat, je současně nezbytné, aby vždy zvažily, zda jimi zvolená podoba regulace naplňuje **principu proporcionality**, resp. zda míra takového omezení:

- a) je přiměřená konkrétním místním podmínkám,
- b) zda nepůsobí diskriminačně – zda nenanarušuje hospodářskou soutěž více, než je nezbytné k dosažení jejích cílů.
- c) pravidla omezení musí být předvídatelná a přezkoumatelná
- d) **Nález ústavního soudu ČR : PL ÚS 56/10 -1**

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hazard ve světle hospodářské soutěže

- ❖ „...označují-li obce na základě výškové zákonné autorizace, § 10 písm. a) obecního zřízení či § 50 odst. 4 loterijního zákona „**kontrolní míra, at už označením ústředí, ulic a jejich částí či naveni nebo kopců v nařízených**“ je nutno požadavek obecnosti regulace interpretovat tak, že **se vymezení míst musí odvíjet** o racionální **důvody „autentičtí a nediskriminační“** ve vztahu ke konkrétním osobám, na něž regulace při aplikaci dopadá. Nevyplyvá-li důvod vymezení konkrétních míst z okolností nebo povahy věci, liší nakonec obec, již obecně závaznou vyhláškou vydala.....(PL ÚS 56/10 -1) (Františkovy lázně)
- ❖ Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011 Ústavní soud dospěl k závěru: „... obec, která je zmocněna k regulaci míst, na nichž umístění tzv. inominálních loterií zakazuje, avšak **rozhodování o jejich povolení je v pravomoci ministerstva financí**, které je povinno k obecní regulaci při svém rozhodování **přihlížet**... jakmile **ministerstvo financí v rámci loterií vydaných „soutěží“** s obsahem obecně závazných vyhlášek, je povinno ze zákona zahájit řízení o přezkumu těchto povolení a postupovat v intencích § 43 odst. 1 loterijního zákona.....“
- ❖ **Úřad je postaven k předstupu postupu obce v případě zřízení obecně závazné vyhlášky má-li za to, že je v rozporu se soutěžním**
- ❖ **Postup obce musí v každém případě vycházet z objektivního odůvodnění**, které je nezbytné pro dosažení legitimního cíle, který je obec oprávněna sledovat
- ❖ Míra omezení soutěže nesmí být vyšší, než **míra nezbytná**.
- ❖ Úřad pokládá za přiměřené, aby obec zakázala provozování loterií na určitém území, at už vymezeném celým katastrem obce nebo jeho obecně určenými částmi (např. historické centrum, apod.).
- ❖ **Úřad je postaven k předstupu postupu obce v případě zřízení obecně závazné vyhlášky má-li za to, že je v rozporu se soutěžním**
- ❖ **Postup obce musí v každém případě vycházet z objektivního odůvodnění**, které je nezbytné pro dosažení legitimního cíle, který je obec oprávněna sledovat
- ❖ Míra omezení soutěže nesmí být vyšší, než **míra nezbytná**.
- ❖ Úřad pokládá za přiměřené, aby obec zakázala provozování loterií na určitém území, at už vymezeném celým katastrem obce nebo jeho obecně určenými částmi (např. historické centrum, apod.).
- ❖ **Postup obce musí v každém případě vycházet z objektivního odůvodnění**, které je nezbytné pro dosažení legitimního cíle, který je obec oprávněna sledovat
- ❖ **Problematikou může být stanovení konkrétních provozoven nebo adres, na kterých může k provozování loterií docházet, neboť ze samotného takového výčtu nijak nevyplyvá pravidlo, podle kterého byly vybrány právě tyto provozovny, a nado není umožněn vstup dalších soutěžitelů na trh. Obec musí v takovém případě prokázat, proč je povolení pouze určitého počtu provozoven (např. 3) postačující k dosažení legitimního zájmu obce – v zásadě ochrany veřejného pořádku, ale proč by vyšší počet (např. 4) již naplnění takového zájmu neumožnil, stejně jako vysvětlit, podle jakého kritéria byly vybrány právě tyto provozovny.Současně by bylo nezbytné prokázat, že zvoleným postupem nedochází k diskriminaci soutěžitelů, kteří na trhu již působí, ani těch, kteří by na něj zamýšleli vstoupit.**
- ❖ **Problematikou může být stanovení konkrétních provozoven nebo adres, na kterých může k provozování loterií docházet, neboť ze samotného takového výčtu nijak nevyplyvá pravidlo, podle kterého byly vybrány právě tyto provozovny, a nado není umožněn vstup dalších soutěžitelů na trh. Obec musí v takovém případě prokázat, proč je povolení pouze určitého počtu provozoven (např. 3) postačující k dosažení legitimního zájmu obce – v zásadě ochrany veřejného pořádku, ale proč by vyšší počet (např. 4) již naplnění takového zájmu neumožnil, stejně jako vysvětlit, podle jakého kritéria byly vybrány právě tyto provozovny.Současně by bylo nezbytné prokázat, že zvoleným postupem nedochází k diskriminaci soutěžitelů, kteří na trhu již působí, ani těch, kteří by na něj zamýšleli vstoupit.**
- ❖ **Problematikou může být stanovení konkrétních provozoven nebo adres, na kterých může k provozování loterií docházet, neboť ze samotného takového výčtu nijak nevyplyvá pravidlo, podle kterého byly vybrány právě tyto provozovny, a nado není umožněn vstup dalších soutěžitelů na trh. Obec musí v takovém případě prokázat, proč je povolení pouze určitého počtu provozoven (např. 3) postačující k dosažení legitimního zájmu obce – v zásadě ochrany veřejného pořádku, ale proč by vyšší počet (např. 4) již naplnění takového zájmu neumožnil, stejně jako vysvětlit, podle jakého kritéria byly vybrány právě tyto provozovny.Současně by bylo nezbytné prokázat, že zvoleným postupem nedochází k diskriminaci soutěžitelů, kteří na trhu již působí, ani těch, kteří by na něj zamýšleli vstoupit.**

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hazard ve světle hospodářské soutěže

- ❖ **Úřad je oprávněn k přezkumu postupu obce v případě přijetí obecně závazné vyhlášky** má-li za to, že je v rozporu se soutěžním
- ❖ **Postup obce musí v každém případě vycházet z objektivního odůvodnění**, které je nezbytné pro dosažení legitimního cíle, který je obec oprávněna sledovat
- ❖ Míra omezení soutěže nesmí být vyšší, než **míra nezbytná**.
- ❖ Úřad pokládá za přiměřené, aby obec zakázala provozování loterií na určitém území, at už vymezeném celým katastrem obce nebo jeho obecně určenými částmi (např. historické centrum, apod.).
- ❖ **Úřad je oprávněn k přezkumu postupu obce v případě přijetí obecně závazné vyhlášky** má-li za to, že je v rozporu se soutěžním
- ❖ **Postup obce musí v každém případě vycházet z objektivního odůvodnění**, které je nezbytné pro dosažení legitimního cíle, který je obec oprávněna sledovat
- ❖ Míra omezení soutěže nesmí být vyšší, než **míra nezbytná**.
- ❖ Úřad pokládá za přiměřené, aby obec zakázala provozování loterií na určitém území, at už vymezeném celým katastrem obce nebo jeho obecně určenými částmi (např. historické centrum, apod.).
- ❖ **Úřad je oprávněn k přezkumu postupu obce v případě přijetí obecně závazné vyhlášky** má-li za to, že je v rozporu se soutěžním
- ❖ **Postup obce musí v každém případě vycházet z objektivního odůvodnění**, které je nezbytné pro dosažení legitimního cíle, který je obec oprávněna sledovat
- ❖ **Problematikou může být stanovení konkrétních provozoven nebo adres, na kterých může k provozování loterií docházet, neboť ze samotného takového výčtu nijak nevyplyvá pravidlo, podle kterého byly vybrány právě tyto provozovny, a nado není umožněn vstup dalších soutěžitelů na trh. Obec musí v takovém případě prokázat, proč je povolení pouze určitého počtu provozoven (např. 3) postačující k dosažení legitimního zájmu obce – v zásadě ochrany veřejného pořádku, ale proč by vyšší počet (např. 4) již naplnění takového zájmu neumožnil, stejně jako vysvětlit, podle jakého kritéria byly vybrány právě tyto provozovny.Současně by bylo nezbytné prokázat, že zvoleným postupem nedochází k diskriminaci soutěžitelů, kteří na trhu již působí, ani těch, kteří by na něj zamýšleli vstoupit.**
- ❖ **Problematikou může být stanovení konkrétních provozoven nebo adres, na kterých může k provozování loterií docházet, neboť ze samotného takového výčtu nijak nevyplyvá pravidlo, podle kterého byly vybrány právě tyto provozovny, a nado není umožněn vstup dalších soutěžitelů na trh. Obec musí v takovém případě prokázat, proč je povolení pouze určitého počtu provozoven (např. 3) postačující k dosažení legitimního zájmu obce – v zásadě ochrany veřejného pořádku, ale proč by vyšší počet (např. 4) již naplnění takového zájmu neumožnil, stejně jako vysvětlit, podle jakého kritéria byly vybrány právě tyto provozovny.Současně by bylo nezbytné prokázat, že zvoleným postupem nedochází k diskriminaci soutěžitelů, kteří na trhu již působí, ani těch, kteří by na něj zamýšleli vstoupit.**
- ❖ **Problematikou může být stanovení konkrétních provozoven nebo adres, na kterých může k provozování loterií docházet, neboť ze samotného takového výčtu nijak nevyplyvá pravidlo, podle kterého byly vybrány právě tyto provozovny, a nado není umožněn vstup dalších soutěžitelů na trh. Obec musí v takovém případě prokázat, proč je povolení pouze určitého počtu provozoven (např. 3) postačující k dosažení legitimního zájmu obce – v zásadě ochrany veřejného pořádku, ale proč by vyšší počet (např. 4) již naplnění takového zájmu neumožnil, stejně jako vysvětlit, podle jakého kritéria byly vybrány právě tyto provozovny.Současně by bylo nezbytné prokázat, že zvoleným postupem nedochází k diskriminaci soutěžitelů, kteří na trhu již působí, ani těch, kteří by na něj zamýšleli vstoupit.**

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hazard ve světle hospodářské soutěže

❖ Za diskriminaci není považován přístup, kdy povolení není uděleno provozovněm, ve kterých docházelo k porušování zákona.

❖ Snahou Úřadu v žádném případě není zvýšit množství loteriiních provozoven, ale zabránit diskriminaci při jejich regulaci

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

III.

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

Statistika k regulaci hazardu

Správní řízení ukončena v I. stupni řízení:
Bílina, Děčín, Karlovy Vary, Nučice

Aktuální správní řízení - 8

Uložené pokuty:

Bílina –	245 000 Kč
Děčín –	499 000 Kč
Karlovy Vary –	734 000 Kč
Nučice –	73 000 Kč
celkem:	1 551 000 Kč

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

♦ Město Bilina:

povolil na území města provozování sázkových her vymezených v § 2 písm. e), g), i), j), m) a n) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a provozování loterií a jiných podobných her podle § 2 písm. j) a dle § 50 odst. 3 téhož zákona, pouze na místech stanovených s účinností od 10. července 2013 do 15. října 2015 v obecně závazné vyhlášce č. 4/2013, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her, jejich provozování na těchto adresních místech prodloužil s účinností od 16. října 2015 do 31. prosince 2015 obecně závaznou vyhláškou č. 7/2015, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her, a následně povolil obecně závaznou vyhláškou č. 10/2015, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her, s účinností od 1. ledna 2016 až dosud provozování těchto vymezených sázkových her, loterií a jiných podobných her na totožných adresních místech provozování,

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

aniž by výběr adresních míst provozování dle citovaných obecně závazných vyhlášek provedl na základě objektivních, nediskriminačních a v případě obecně závazných vyhlášek č. 4/2013, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her a č. 7/2015, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her, též předem známých kritérií.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

♦ Město Karlovy Vary:

obecně závaznou vyhláškou č. 6/2013, o stanovení míst a času, ve kterém mohou být provozovány sázkové hry, loterie a jiné podobné hry účinnou od 1. července 2013 do 10. února 2015, povolil provozování sázkových her vymezených v § 2 písm. e), i), j), m) a n) a loterií a jiných podobných her podle § 50 odst. 3 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, na na adresních místech uvedených v její Příloze č. 1, a s účinností od 11. února 2015, až dosud na „na adresních místech uvedených v této Příloze č. 1 změněné obecně závaznou vyhláškou č. 12/2015, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška č. 6/2013, o stanovení míst a času, ve kterém mohou být provozovány sázkové hry, loterie a jiné podobné hry, aniž by výběr adresních míst provedl na základě objektivních, nediskriminačních a předem známých kritérií, napukl bez objektivně opodstatněných důvodů v období od 1. července 2015 až dosud hospodářskou soutěž na účel provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her a na účel provozování provozoven, v nichž mohou být sázkové hry, loterie a jiné podobné hry provozovány na území statutárního města Karlovy Vary, zvýhodněním soutěžitelů, kteří mohou na povolených adresních místech nadále provozovat vymezené sázkové hry, loterie a jiné podobné hry a provozovny k účelu provozování vymezených sázkových her, loterií a jiných podobných her,

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

♦ Statutární město Děčín :

obecně závaznou vyhláškou města Děčín č. 3/2013, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her, účinnou od 8. června 2013 do 7. října 2016 povolil v čl. 1 odst. 1 provozování sázkových her vymezených v § 2 písm. j), l), m) a n) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a provozování loterií a jiných podobných her uvedených v § 2 písm. j) a v § 50 odst. 3 této zákona pouze v kasínoch na adresních místech uvedených v její Příloze č. 1, a v čl. 1 odst. 2 provozování sázkových her - výherních hracích přístrojů, vymezených v § 2 písm. e) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, pouze na adresních místech uvedených v její Příloze č. 1 a Příloze č. 2, přičemž v každé provozovně nacházející se na adresních místech uvedených v Příloze č. 2 byly povoleny maximálně čtyři výherní hrací přístroje.

aniž by výběr adresních míst provozování a stanovení maximálního počtu výherních hracích přístrojů na provozovnu provedl na základě objektivních, nediskriminačních a předem známých kritérií,

narušil bez objektivně ospravedlnitelných důvodů v období od 8. června 2013 do 7. října 2016 hospodářskou soutěž na trhu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her a na trhu provozování provozoven, v nichž mohou být sázkové hry, loterie a jiné podobné hry provozovány, na území statutárního města Děčín, rozhodnutím soudčím.

Bylo rozhodnuto, že adresní místa provozování byla zařazena do Přílohy č. 1 a Přílohy č. 2, a zmnožněním soudčím zařazeným do Přílohy č. 2 provozování jiný druh herního zařízení než maximálně čtyři výherní hrací přístroje,

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Příklady porušení zákona č. 143/2001 Sb.

❖ Obec Nučice:

obecně závaznou vyhláškou č. 1/2014, o stanovení místa a času provozování sázkových her, loterií a jiných obdobných her v katastru obce Nučice, účinnou od 21. února 2014 do 31. prosince 2017, povolil provozování sázkových her vymezených v § 2 písm. e), g), i), j), l), m) a n) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a provozování loterií a jiných podobných her vymezených v § 2 písm. j) a § 50 odst. 3 této zákona, pouze na adresních místech, s určením konkrétních provozoven, uvedených v čl. 3 této obecně závazné vyhlášky,

aniž by výběr adresních míst provozování, s určením konkrétních provozoven, provedl na základě objektivních, nediskriminačních a předem známých kritérií,

narušil bez objektivně ospravedlnitelných důvodů v období od 21. února 2014 do 31. prosince 2017 hospodářskou soutěž na trhu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her a na trhu provozování provozoven, v nichž mohou být sázkové hry, loterie a jiné podobné hry provozovány, na území obce Nučice, rozhodnutím soudčím, kteří mohli na povolených adresních místech nadále provozovat vymezené sázkové hry, loterie a jiné podobné hry a provozovny k účelu provozování vymezených sázkových her, loterií a jiných podobných her,

• aniž by výběr adresních míst provozování, s určením konkrétních provozoven, provedl na základě objektivních, nediskriminačních a předem známých kritérií,

• **narušil bez objektivně ospravedlnitelných důvodů v období od 21. února 2014 do 31. prosince 2017 hospodářskou soutěž na trhu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her a na trhu provozování provozoven, v nichž mohou být sázkové hry, loterie a jiné podobné hry provozovány, na území obce Nučice, rozhodnutím soudčím, kteří mohli na povolených adresních místech nadále provozovat vymezené sázkové hry, loterie a jiné podobné hry a provozovny k účelu provozování vymezených sázkových her, loterií a jiných podobných her,**

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Děkuji za pozornost

Mgr. František MÁLEK

advokát

téma:

Praktické otázky regulace hazardu z pohledu obcí

anotace:

Příspěvek se zabývá regulací hazardu obecně závaznými vyhláškami obcí, včetně změn právní úpravy a posunů rozhodovací praxe, které se v této oblasti v recentní době vyskytly. Zároveň se vyjadřuje k (potenciálně problematickým) sankčním postupům Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Praktické otázky regulace hazardu z pohledu obcí

Právní konference Svazu měst a obcí ČR
Kongres hotel Jezerka, Seč, 8. února 2019

Mgr. František Málek

Ústavní základy obecní normotvorby a regulace v zákoně o obcích

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
 - Čl. 104 odst. 3 Ústavy: Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky („OZV“).
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
 - § 35 odst. 3: Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem, b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.
 - § 10: Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány, b) (...), c) (...), d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

Regulace v zákoně o loteriích

- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
 - § 50 odst. 4: Obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou, že sázkové hry podle § 2 písm. e), g), i), j), l), m) a n) a loterie a jiné podobné hry podle § 2 písm. j) a § 50 odst. 3 mohou být provozovány pouze na místech a v čase touto vyhláškou určených, nebo stanovit, na kterých místech a v jakém čase je v obci provozování uvedených loterií a jiných podobných her zakázáno, nebo úplně zakázat provozování uvedených loterií a jiných podobných her na celém území obce.
 - Úprava vedla ke dvěma nejčastějším podobám OZV
 - OZV vylučující hazard na území celé obce
 - OZV vymezující konkrétní místa – zpravidla dokonce konkrétní adresy provozoven – kde je možné hazard provozovat („výčtové OZV“)

Regulace v zákoně o hazardních hrách

▪ Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

▪ § 12: (1) Obec může na základě jiného zákona vydat **obecně závaznou vyhlášku**, ve které stanoví, že **bingo, technická hra, živá hra nebo turnaj malého rozsahu mohou být provozovány pouze na místech a v čase určených** obecně závaznou vyhláškou, nebo stanoví, **na kterých místech a v jakém čase** je v obci provozování těchto hazardních her **zakázáno**, anebo stanoví, že provozování těchto hazardních her je na celém území obce **zcela zakázáno**. (2) Obec je povinna bez zbytečného odkladu zaslat Ministerstvu financí obecně závaznou vyhlášku přijatou podle odstavce 1, nejpozději však do 5 kalendářních dnů ode dne jejího vyhlášení.

▪ **Důvodová zpráva:** „Obecně závazné vyhlášky musí být založeny na objektivních, konzistentních, nediskriminačních a předem známých kritériích, což nejen odpovídá výše uvedeným ústavním principům státní správy a principům dobré správy, ale i ustálené judikatuře Evropského soudního dvora [...]“

Regulace v zákoně o hazardních hrách

▪ Právní moc k povolování hazardních her rozdělena mezi:

- **Ministerstvo financí** (vydává tzv. základní povolení, kterým se povoluje konkrétnímu žadateli jeden určitý typ hazardní hry pro celé území České republiky)
- **Obecní úřady** (v přenesené pravomoci vydávají tzv. povolení k umístění herního prostoru)

▪ Právní úprava vede tomu, aby byl systém regulace hazardu chápán jako „kooperace“ přenesené státní správy a samosprávy

▪ Samospráva vytýčuje koncepční pravidla týkající se území obce v OZV

▪ Přenesená státní správa tato pravidla aplikuje na konkrétní žádosti

▪ Obecni úřad v přenesené působnosti posuzuje (kromě jiného), zda je konkrétní žádost o povolení k umístění herního prostoru na území obce v souladu s kritérii OZV regulující provozování hazardu přijatou zastupitelstvem obce

▪ [připomíná proces umístování staveb, kdy stavební úřad (zpravidla orgán obce v přenesené působnosti) posuzuje, zda je umístění stavby v souladu s požadavky územního plánu obce, který byl přijat v samostatné působnosti zastupitelstvem jako OOP]

Regulace v zákoně o hazardních hrách

▪ Obecně závazná vyhláška dle § 12 zákona o hazardních hrách

- Forma a podoba obecně závazného právního předpisu
- Výčtové OZV neodpovídají smyslu a účelu právní úpravy
 - Účelem právní úpravy nemůže být, aby OÚ pouze porovnal adresu záměru herního prostoru s výčtem povolených adres (provazoven) v OZV, a na základě toho buď vyhověl, nebo žádost zamítl
- Obsahem OZV koncepční pravidla, která budou posléze aplikována na konkrétní žádosti obecním úřadem v přenesené působnosti – obecné vymezení míst, kde je či není povoleno provozování hazardních her, stojící na objektivních a nediskriminačních kritériích
 - Např. OZV, které budou obecně stanovovat, že herní prostor se nesmí nacházet na území historického centra města, dále v blízkosti škol, školských zařízení a dětských hřišť, mimo ulice spojující školy s vlakovým či autobusovým nádražím, nebo dokonce mimo vyloučené lokality s vysokým počtem řešených přestupků apod.

▪ Výběr judikatury

- rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2017, č. j. 10 Af 82/2014 - 118
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2017, č. j. 5 As 253/2016 - 49
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2018, č. j. 10 As 378/2017 - 76

Regulace v zákoně o ochraně hospodářské soutěže

- Zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (zákon účinný od 1. 3. 1991 do 30. 6. 2001)

- § 18 [Zásahy orgánů státní správy a orgánů územních samosprávných celků]
 - (1) *Orgány státní správy a orgány územních samosprávných celků nesmějí vlastními opatřeními, zjevnou podporou nebo jinými způsoby omezit nebo vyloučit hospodářskou soutěž.*
 - (2) *Dozor nad dodržováním povinností podle odstavce 1 vykonává ministerstvo. Na základě důkazů a rozborů výsledků může požadovat od orgánů státní správy nebo od orgánů územních samosprávných celků nápravu.*

Regulace v zákoně o ochraně hospodářské soutěže

- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- § 19a [Dozor nad orgány veřejné správy] ve znění účinném od 1. 12. 2012 do 18. 10. 2016
 - (1) *Orgány veřejné správy nesmí podporou zvýhodňující určitěho soutěžitele nebo jiným způsobem narušit hospodářskou soutěž.*
 - (2) *Zjistí-li Úřad v řízení ve věcech podle odstavce 1, že došlo k narušení hospodářské soutěže, tuto skutečnost v rozhodnutí uvede.*
 - (3) *Pokud se narušení hospodářské soutěže dopustí orgán územní samosprávy při výkonu samosprávy nebo při přeneseném výkonu státní správy, pošle Úřad orgánu příslušnému k výkonu dozoru podle zvláštního právního předpisu pravomocné rozhodnutí podle odstavce 2 a na jeho žádost mu postoupí i správní spis.*

Regulace v zákoně o ochraně hospodářské soutěže

- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- § 19a [Dozor nad orgány veřejné správy] ve znění účinném od 19. 10. 2016
 - (1) *Orgán veřejné správy nesmí při výkonu veřejné moci bez ospravedlnitelných důvodů narušit hospodářskou soutěž zejména tím, že a) zvýhodní určitěho soutěžitele nebo skupinu soutěžitelů, b) vyloučí určitěho soutěžitele nebo skupinu soutěžitelů z hospodářské soutěže, nebo c) vyloučí soutěž na relevantním trhu.*
 - (2) *Úřad nevykonává dozor nad činností orgánů veřejné správy podle odstavce 1, která je a) prováděna ve formě rozhodnutí nebo jiných úkonů podle správního řádu nebo daňového řádu, nebo b) poskytováním veřejné podpory, včetně podpory malého rozsahu.*
 - (3) *Zjistí-li Úřad v řízení ve věcech podle odstavce 1, že došlo k narušení hospodářské soutěže, tuto skutečnost v rozhodnutí uvede.*
 - (4) *Pokud se narušení hospodářské soutěže dopustí orgán územní samosprávy při výkonu samosprávy nebo při přeneseném výkonu státní správy, pošle Úřad orgánu příslušnému k výkonu dozoru podle zvláštního právního předpisu pravomocné rozhodnutí podle odstavce 3 a na jeho žádost mu postoupí i správní spis.*

Regulace v zákoně o ochraně hospodářské soutěže

- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- § 20 odst. 1 písm. b): *Působnost Úřadu je upravena zvláštním právním předpisem. Úřad kromě pravomocí podle jiných ustanovení tohoto zákona vykonává dozor nad tím, zda orgány veřejné správy nenarušují hospodářskou soutěž.*

- § 22aa odst. 1 písm. b) [Přestupky orgánů veřejné správy]: *Orgán veřejné správy se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 19a odst. 1 naruší hospodářskou soutěž.*

Regulace v zákoně o ochraně hospodářské soutěže

- Informační list ÚOHS č. 4/2014 „Dozor nad orgány veřejné správy“

- „Novela ZOHS z roku 2012 vrátila do českého právního řádu výslovný zákaz, aby orgány veřejné správy jednaly způsobem, který by vedl nebo mohl vést k narušení hospodářské soutěže. Tato právní úprava byla přijata jako tzv. poslanecká iniciativa a postrádá tak důvodovou zprávu nebo obdobné odůvodnění, které by mohlo sloužit jako interpretační pomůcka.

- *Vzhledem k absenci justiční praxe v této oblasti pokládá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže za vhodné vysvětlit, jakým způsobem bude k této své nové kompetenci přistupovat; to nevylučuje, že v jednotlivých případech bude v důsledku jejich specifických okolností nezbytné přijmout odlišný výklad, ani že odlišný výklad zaujmou soudy.“*

Regulace v zákoně o ochraně hospodářské soutěže

- PSP ČR 2010 – 2013 (stenoprotokol z 40. schůze PSP 20. 6. 2012, poslanec Jaroslav Plachý)

- „Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážená vládo, dámy a pánové, dovolte mi, abych se přihlásil k sněmovnímu dokumentu s číslem 2690. Současné mně dovolte krátké odůvodnění tohoto pozměňovacího návrhu.

- Proti korupci bojujeme úplně všichni. Jednou z cest, a troufám si říci vyšlapanou cestičkou, kterou se korupce ubírá, jsou zakázky šité na míru. Byl jsem velmi překvapen, když jsem zjistil, že u nás neexistuje úřad, tedy ani Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který by měl kompetenci zakázky šité na míru zrušit, a to ani tehdy, když ze zadávacích podmínek je každému jasné, pro kterou firmu tato soutěž byla *de facto* vypsaná. Připomenu v historii známé případy, kdy někdo změnil pistoli a zadal o milimetr kratší hlavěň, kdy zvalil tu samou pistoli a zadal o gram lehčí pistoli než tu, kterou vyráběla Česká zbrojovka. Stejně tak Nejvyšší kontrolní úřad ve svých nálezech upozorňuje na další zakázky, které byly šity na míru. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže měl dříve, kdysi dávno, kompetenci zakázky šité na míru zrušit. Tato kompetence byla vypuštěna s tím, že bude ve speciálním zákonu, který se do dnešního dne nenarodil, a všechno nasvědčuje tomu, že se ani nenarodí. **Proto se snažím už nějakou dobu o doplnění kompetenci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zrušit zakázku, která zjevně zvýhodňuje jednoho ze soutěžitelů.**

- Uvedený pozměňovací návrh byl zpracován ve spolupráci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Jsem proto přesvědčen, že je na odpovídající odborné úrovni. Je to v podstatě s jejím souhlasem a předpokládám, že to bude i s naším souhlasem průřezově odleva doprava, protože korupce je náš společný nepřítel. Děkuji vám za podporu.“

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (?!)

- **Otázka:** Spadá do pravomoci ÚOHS (kromě jiných úkonů orgánů veřejné moci) též dozor nad autonomní normotvorbou ÚSC (obcí)?

- **Ústava ČR**

- Čl. 8: Zaručuje se samospráva územních samosprávních celků.
- Čl. 100 odst. 1: Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.
- Čl. 101 odst. 4: *Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávních celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.*
- Čl. 104 odst. 3: *Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.*
 - OZV jako originální pramen práva
 - Ústava zapovídá podřízení normotvorné činnosti samosprávy moci výkonné – státní správě (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 45/06)

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (?!)

- **Ústava ČR**

- Čl. 87 odst. 1: *Ústavní soud rozhoduje a) o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem, b) o zrušení jiných právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem (...).*
- Abstraktní kontrola ústavnosti i zákonnosti OZV je Ústavou svěřena výlučně do pravomoci Ústavního soudu, když ani ten nemůže jednat z vlastního podnětu
 - Navazuje úprava v § 123 zákona o obcích, kde je stanovena procedura předložení OZV Ústavnímu soudu k rozhodnutí o jejím zrušení pro nezákonnost či neústavnost
- Podle čl. 87 odst. 3 může zákon toliko stanovit, že namísto Ústavního soudu rozhoduje o zrušení OZV Nejvyšší správní soud (zatím nenaplněno)

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (?!)

- **Ústava ČR**

- Čl. 95: (1) *Soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou. (2) Dáje-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu.*

- **Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů**

- § 2 odst. 1: *Správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy"). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.*
 - ÚOHS jako správní orgán vázán i podzákonnými právními předpisy

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (?!)

▪ Nález Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 56/10:

- „Ve vztahu k obecně závazným vyhláškám, zejména označují-li na základě výslovné zákonné autorizace [§ 10 písm. a) obecního zřízení či § 50 odst. 4 Ioterijního zákona] **konkrétní místa** (at už označením čtvrtí, ulic a jejich částí či návsí nebo konce v malé vesnici), je nutno požadavek obecnosti regulace interpretovat tak, že se vymezení míst musí opírat o racionální důvody, neutrální a nediskriminační ve vztahu ke konkrétním osobám, na něž regulace při aplikaci dopadá. **Nevyplývá-li důvod vymezení konkrétních míst z okolností nebo povahy věci, tíží nakonec obec, jež obecně závaznou vyhlášku vydala, povinnost v řízení před soudem takové racionální a neutrální důvody předestřít a obhájit.** V řízení před Ústavním soudem se tyto úvahy uplatní při přezkumu obecně závazné vyhlášky v rámci 3., případně 4. kroku testu.“

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (?!)

▪ Nález Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 56/10:

- „Dalším relevantním důvodem požadavku obecnosti je pak dle judikatury Ústavního soudu i to, aby se individualizované subjekty mohly domoci přímé soudní ochrany; normativní právní úprava individualizované věci je totiž naopak zbavuje soudní ochrany, které by se těmto subjektům dostalo v případě individualizace cestou aplikace práva ve formě vydání individuálních právních aktů (srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 36/05 ze dne 16. 1. 2007; N 8/44 SbNU 83; 57/2007 Sb.). Tak tomu však v tomto případě není. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011 Ústavní soud dospěl k závěru, že je to obec, která je zmocněna k regulaci míst, na nichž umístění tzv. innominátních loterií zakazuje, avšak rozhodování a jejich povolání je v pravomoci ministerstva financí, které je povinno k obecní regulaci při svém rozhodování přiblížit. Tento model tak případně provozovatele přístrojů nezabavuje soudního přezkumu, neboť mají možnost soudní cestou brojít proti rozhodnutí ministerstva financí. Správní soud je pak oprávněn posoudit všechny individuální okolnosti případu, tj. případně i to, zda obec zařazením té které nemovitosti do textu vyhlášky nejednala libovolně či diskriminačně. Je to také správní soud, který má možnost v této části obecně závaznou vyhlášku případně neaplikovat (srov. obdobně nález sp. zn. Pl. ÚS 5/07 ze dne 30. 4. 2008; N 80/49 SbNU 165; 287/2008 Sb.).“

- Pro správní orgán je OZV závazná, pro správní soud nikoli

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (?!)

▪ Nález Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 9/04:

- „Ministr vnitra disponuje zcela výjimečnou pravomocí pozastavit účinnost právního předpisu obce předtím, než se obrátí na Ústavní soud s návrhem na jeho zrušení. Ve sféře tzv. **samostatné působnosti obce jde bezpochyby o zásadní zásah do ústavního práva na územní samosprávu.** Pokud by ministr vnitra poté, co pozastaví účinnost právního předpisu obce, zůstal nečinný, vedlo by to k faktickému zrušení právního předpisu, neboť jeho účinnost by byla trvale pozastavena. **Účelem ustanovení první věty § 124 odst. 3 je zamezit neústavní situaci, kdy exekutivní orgán zásadním způsobem zasáhne do ústavního práva územního samosprávného celku, aniž by byl tento zásah podroben soudní kontrole z hlediska ústavnosti.** Protože územní samosprávný celek nemá možnost pořadem práva donutit ministra vnitra, aby ve stanovené lhůtě své návrhové oprávnění realizoval, a zákon o obcích přitom důsledky nečinnosti ministra vnitra neřeší, nabízí se ústavně konformní interpretace vzniklé situace tak, že se účinnost právního předpisu obce marným uplynutím lhůty podle § 124 odst. 3 zákona o obcích obnovuje.“

Doporučený postup obcím

- Ex ante
 - Nevydávat „výčtové OZV“
 - Dodržovat kritérium nediskriminace atd.
- Ex post
 - Bránit se sankcím ÚOHS!

Děkuji za pozornost!

Kontakt pro případné písemné dotazy:
pravnik@akkvb.cz
www.akkvb.cz

Mgr. Stanislav SERVUS

advokát, vysokoškolský pedagog

téma:

Co je to rodinná firma; Proč a jak o ni máme pečovat

anotace:

V Česku se za posledních 30 let podařilo první generaci podnikatelů vybudovat řadu úžasných firem. Řada těchto firem je zásadním partnerem obcí, ve kterých působí. V současné době v těchto rodinných firmách probíhá proces generační výměny. Zakladatelé předávají svá díla. Ne vždy je však předání úspěšné a dopady mohou pocítit obce. A proto by se i obce měly pokusit pomoci zejména menším rodinným firmám v tomto, a nejenom pro ně, podstatném projektu.

Co je to rodinná firma?
Proč je důležitá? Proč si zaslouží „péči“?

Mgr. Stanislav Servus, LL.M.

Rodinná firma

2

- Co je to rodinná firma?
- Znáte nějaké rodinné firmy?
- Proč jsou rodinné firmy důležité? Proč jim je třeba pomáhat?

Rodinná firma - příklady

3

- Rostoucí byrokracie
- Daňová zátěž
- Stoupající náklady / personální otázky
- Konkurence / globalizace
- Předání / nástupnictví
-

- Proč se říká „**Z vyhrnutých rukávů do vyhrnutých rukávů ve třech generacích**“? („*From shirtsleeves to shirtsleeves in three generations*“) / toto pořekadlo najdete v řadě jazyků
- Proč se problematice „Rodinných firem a nástupnictví“ věnuje i Evropská komise? Mají vlastně rodinné firmy budoucnost?
- Proč je jen tak málo „stoletých firem“?
- Jak souvisí čínské přísloví, které říká: „*Chceš-li blahobyť na jeden rok, zasej rýži. Chceš-li blahobyť na deset let, zasad' strom. Chceš-li blahobyť na sto let, vychovávej lidi.*“

- **Co říkají statistiky (různé studie PwC, KPMG, EY):**
 - 30 - 40 % firem přežívá úspěšně předání do 2 generace
 - 12 % firem přežívá úspěšně předání do 3 generace
 - 3 % firem přežívá úspěšně předání do 4 generace
- Riziko = zánik rodinné firmy
- Co znamená zánik (rodinné) firmy pro obec?

- **Předání v rámci rodiny může fungovat – viz:**
 - Rotschild
 - Haniel
 - Freudenberg
 - Aldi
 - Tengelmann
 - Baťa

Lze nějak pomoci?

10

- Lokální podpora podnikání
- Propojení podnikatelů s obcí (společné projekty) / vazba vlastnické (podnikatelské) rodiny na obec
- Nástupnictví - aby Vám nezmizeli...
 - podpora předávání zkušeností (s podporou např. místních hospodářských komor)
 - podpora setkávání podnikatelů
 - ...

Dotazy / diskuse

11

- Co Vás zajímá?

Kontakt

12

Stanislav Servus, advokát
Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
www.dhplegal.com

Praha 8, Oasis Florenc, Pobřežní 394/12, CZ-186 00
T +420 255 706 500 F +420 255 706 550
E stanislav.servus@dhplegal.com
